

UNIVERZA V LJUBLJANI
BIOTEHNIŠKA FAKULTETA
ODDELEK ZA KRAJINSKO ARHITEKTURO

Tina KUCHAR

**VRT OB ENODRUŽINSKI HIŠI: ZAHTEVE
UPORABNIKOV IN PONUDBA PROJEKTANTOV NA
PRIMERU MARIBORA Z OKOLICO**

DIPLOMSKO DELO
Univerzitetni študij

Ljubljana, 2016

UNIVERZA V LJUBLJANI
BIOTEHNIŠKA FAKULTETA
ODDELEK ZA KRAJINSKO ARHITEKTURO

Tina KUJAR

**VRT OB ENODRUŽINSKI HIŠI: ZAHTEVE UPORABNIKOV IN
PONUDBA PROJEKTANTOV NA PRIMERU MARIBORA Z
OKOLICO**

DIPLOMSKO DELO
Univerzitetni študij

**SINGLE-FAMILY RESIDENCE GARDEN: CASE STUDY OF USER
REQUIREMENTS AND LANDSCAPE ARCHITECTS' SERVICES IN
THE GREATER MARIBOR AREA**

GRADUATION THESIS
University studies

Ljubljana, 2016

Diplomsko delo je zaključek univerzitetnega študija krajinske arhitekture na Oddelku za krajinsko arhitekturo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

Študijska komisija Oddelka za krajinsko arhitekturo je za mentorja diplomskega dela imenovala prof. dr. Davorina GAZVODO.

Komisija za oceno in zagovor:

Predsednik:	prof. dr. Ana KUČAN Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo
Mentor:	prof. dr. Davorin GAZVODA Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo
Recenzent:	doc. dr. Valentina SCHMITZER Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo

Datum zagovora:

Podpisana izjavljam, da je diplomsko delo rezultat lastnega dela. Izjavljam, da je elektronski izvod identičen tiskanemu. Na univerzo neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravici shranitve avtorskega dela v elektronski obliki in reproduciranja ter pravico omogočanja javnega dostopa do avtorskega dela na svetovnem spletu preko Digitalne knjižnice Biotehniške fakultete.

Tina KUHAR

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

ŠD	Dn
DK	UDK 712.26(497.4Maribor)(043.2)
KG	oblikovanje krajine/oblikovanje vrtov/enodružinska hiša z vrtom/odnos med vrtom in hišo/potrebe uporabnikov/ponudba projektantov/Maribor
AV	KUHAR, Tina
SA	GAZVODA, Davorin (mentor)
KZ	SI-1000 Ljubljana, Jamnikarjeva 101
ZA	Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo
LI	2016
IN	VRT OB ENODRUŽINSKI HIŠI: POTREBE UPORABNIKOV IN PONUDBA PROJEKTANTOV NA PRIMERU MARIBORA Z OKOLICO
TD	Diplomsko delo (univerzitetni študij)
OP	X, 47, [42] str., 50 sl., 4 pril., 3 vir.
IJ	sl
JI	sl/en
AI	V nalogi smo s pomočjo izvedene ankete skušali ugotoviti in predstaviti ureditve vrtov ob enodružinskih hišah na primeru Maribora z okolico. Pregled trinajstih novejših naselij hiš je pokazal, da se urejanju okolice enodružinske hiše namenja premalo pozornosti. Dejstvo, da stanje urejenosti okolice hiš z vidika krajinske arhitekture krepko zaostaja za željami stroke, je predvsem posledica nezmožnosti prepoznavanja potrebe po tem, da bi investitorjem pri ureditvi vrta pomagal strokovnjak, ureditve se namreč najpogosteje lotevajo sami. Ko ocenijo, da potrebujejo pomoč, se le redko obrnejo na krajinske arhitekte, ampak velikokrat samo na vrtnarje, nekaterim do rešitev pomagajo arhitekti, s katerim sodelujejo že v fazi gradnje, veliko pa se jih sprijazni tudi z rešitvami, ki so jih zanje pripravili kar gradbeniki. Naloga zato hkrati proučuje zahteve uporabnikov in ponudbo projektantov, pooblaščenih inženirjev krajinske arhitekture. Skuša ugotoviti, kakšna so razhajanja med predstavami, željami in zahtevami uporabnikov na eni ter storitvami oz. rešitvami projektantov na drugi strani. Pridobljenih podatkov nismo vrednotili samo s statističnega vidika. Ugotavljali smo sposobnost naročnikov, da prepoznajo potrebo po strokovno urejenem okolju, in pregledali različne pristope k ureditvi vrtov. Stanje smo skušali kritično ovrednotiti, na podlagi analize poiskati razloge zanj, podati predloge za to, da bi se investitorji pri urejanju okolja v prihodnje bolj pogosto odločali za pomoč krajinskega arhitekta, in tako iskali rešitve z višjo uporabno in estetsko vrednostjo.

KEY WORDS DOCUMENTATION

ND Dn
 DC UDC 712.26(497.4Maribor)(043.2)
 CX landscape design/designing gardens/single family house with garden/relation between garden and architecture/user requirements/landscape architects' services/Maribor
 AA GAZVODA, Davorin (supervisor)
 PP SI-1000 Ljubljana, Jamnikarjeva 101
 PB University of Ljubljana, Biotechnical Faculty, Department of Landscape Architecture
 PY 2016
 TI SINGLE-FAMILY RESIDENCE GARDEN: CASE STUDY OF USER REQUIREMENTS AND LANDSCAPE ARCHITECTS' SERVICES IN THE GREATER MARIBOR AREA
 DT Graduation thesis (university studies)
 NO X, 47, [42] p., 50 fig., 4 ann., 3 ref.
 LA sl
 AI sl/en
 AB In the thesis we try to establish and present the landscape solutions for single-family residence gardens, using examples from the greater Maribor area and a questionnaire. The review of thirteen newer residential housing communities showed that the landscaping of single-family residence surroundings does not receive adequate attention. The large discrepancy between the state of residential landscaping and the actual wishes of the landscape architecture professionals can largely be attributed to the inability to recognize the need of the investors to use the help of experts when dealing with landscaping gardens. They mostly perform the landscaping on their own. Even when they decide to employ help, they rarely reach out to landscape architects. Frequently they turn to gardeners, some continue working with the architects they cooperated with during the construction stage, and many use solutions that were prepared by the civil engineers. To this effect, the paper simultaneously researches the user requirements and the services of chartered landscape architecture engineers. It aims to discover the differences between the users' ideas, wishes, and requirements on one side, and landscape architects' services and solutions on the other. The gathered data was not only evaluated statistically. We assessed the clients' ability to recognize the need for landscaped surroundings, and reviewed different approaches to garden landscaping. We tried to evaluate the situation, find the reasons for it based on the analysis, propose solutions for investors to more frequently employ the help of landscape architects, and therefore searched for solutions with a higher applied and aesthetic value.

KAZALO VSEBINE

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA (KDI)	III
KEY WORDS DOCUMENTATION (KWD)	IV
KAZALO VSEBINE	V
KAZALO SLIK	VII
KAZALO PREGLEDNIC	IX
KAZALO PRILOG	IX
1 UVOD	1
1.1 OPREDELITEV PROBLEMA	1
1.2 DELOVNA HIPOTEZA	2
1.3 NAMEN IN CILJI	2
1.4 DELOVNI POSTOPEK IN METODE DELA	2
2 ANKETNA RAZISKAVA MED UPORABNIKI	4
2.1 OPREDELITEV MERIL ZA IZBOR ENOSTANOVANJSKIH HIŠ	4
2.2 IZBOR IN PREDSTAVITEV NASELIJ STANOVANJSKIH HIŠ, ZAJETIH V ANKETNI OBDELAVI	4
2.2.1 Predstavitev naselij območja 1	7
2.2.2 Predstavitev naselij območja 2	15
2.2.3 Predstavitev naselij območja 3	21
2.3 OPIS STAVBNIH TIPOV IN PRIPADAJOČIH VRTOV, ZAJETIH V ANKETI	24
2.4 PRIPRAVA IN PREDSTAVITEV ANKET ZA UPORABNIKE ENODRUŽINSKIH HIŠ	25
2.4.1 Priprava ankete za uporabnike	25
3 ANKETNA RAZISKAVA MED PROJEKTANTI	26
3.1 PRIPRAVA IN PREDSTAVITEV ANKETE ZA PROJEKTANTE	26
3.1.1 ANKETA C – Projektanti	26
4 OBDELAVA PODATKOV IN PREDSTAVITEV REZULTATOV	27
4.1 ANKETNA POLA A – Uporabniki vrtov	27
4.1.1 Predstavitev vprašalnika	27
4.1.2 Rezultati ankete	28

4.2	ANKETNA POLA C – Projektanti	39
4.2.1	Predstavitev vprašalnika	39
4.2.2	Rezultati ankete	40
5	SKLEP	43
6	POVZETEK	46
7	VIRI	47
7.1	CITIRAN VIR	47
7.2	DRUGI VIRI	47
	ZAHVALA	48
	PRILOGE	49

KAZALO SLIK

Slika 1	Prikaz območja anketiranih naselij enodružinskih hiš v Mariboru z okolico	5
Slika 2	Prikaz območij 1, 2, 3 – naselja, ki so bila zajeta v anketi	6
Slika 3	Območje 1 – naselja A, B, C, D, E, F	7
Slika 4	Naselje A – Bistriški kotiček	7
Slika 5	Pogled na naselje Bistriški kotiček	8
Slika 6	Pogled na vrtove v naselju Bistriški kotiček	8
Slika 7	Naselje vrstnih hiš Limbuš	9
Slika 8	Pogled na naselje in vrtove naselja Limbuš	9
Slika 9	Naselje dvojčkov Limbuš	10
Slika 10	Pogled na naselje dvojčkov Limbuš	10
Slika 11	Naselje pod Pekrsko gorco	11
Slika 12	Pogled na naselje pod Pekrsko gorco	11
Slika 13	Pogled na naselje pod Pekrsko gorco	12
Slika 14	Naselje hiš pod Pohorjem	12
Slika 15	Pogled na naselje hiš pod Pohorjem 1 – vrstne hiše	13
Slika 16	Pogled na naselje hiš pod Pohorjem 1 – hiše v vrsti	14
Slika 17	Pogled na naselje hiš pod Pohorjem 2	14
Slika 18	Pogled na atrijske vrtove v naselju pod Pohorjem 2	14
Slika 19	Območje 2 – naselja G, H, I, J, K	15
Slika 20	Vrstne hiše, Streliška cesta	15
Slika 21	Pogled na vrstne hiše, Streliška cesta	16
Slika 22	Naselje vrstnih hiš in dvojčkov Pobrežje	16
Slika 23	Pogled na vrstne hiše in dvojčke Pobrežje	17
Slika 24	Naselje dvojčkov Brezje	17
Slika 25	Pogled na dvojčke Brezje	18
Slika 26	Naselje hiš Brezje	18
Slika 27	Pogled na naselje hiš Brezje	19
Slika 28	Naselje samostojnih hiš Tezno	19
Slika 29	Pogled na samostojne hiše Tezno	20
Slika 30	Območje 3 – naselji L, M	21

Slika 31	Naselje L – Male Hoče 1 in naselje M – Male Hoče 2	21
Slika 32	Pogled na naselje Male Hoče 1 in 2	22
Slika 33	Pogled na uvoz v naselje Male Hoče 1 in 2	22
Slika 34	Pogled na dvojčke v naselju Male Hoče 1	23
Slika 35	Pogled na predvrt v naselju Male Hoče 1	23
Slika 36	Pogled na dostopne poti v naselju Male Hoče 1	23
Slika 37	Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: Starost stanovalcev?	29
Slika 38	Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: Izobrazba lastnikov?	29
Slika 39	Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: Letni neto družinski prihodek na gospodinjstvo?	30
Slika 40	Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: Višina ograje?	31
Slika 41	Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: Posamezni elementi na vrtu?	32
Slika 42	Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: Kako pomembna je za vas ureditev okolice hiše v primerjavi z njeno notranjostjo?	33
Slika 43	Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: Kdo je načrtoval vrt?	35
Slika 44	Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: Kdo je izdelal načrt?	36
Slika 45	Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: Ali je izvedena ureditev okolja hiše po načrtu?	36
Slika 46	Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: Kdo je izvedel, zasadil vrt?	37
Slika 47	Grafični prikaz rezultata na vprašanje: Koliko časa preživite na vrtu?	38
Slika 48	Grafični prikaz rezultata na vprašanje: Koliko let že projektirate?	40
Slika 49	Grafični prikaz rezultata na vprašanje: Koliko projektov ste izdelali za hišni vrt v primerjavi s številom drugih projektov?	40
Slika 50	Grafični prikaz rezultata na vprašanje: Ste zadovoljni s ponudbo izvajalcev urejanja hišnih vrtov?	41

Kuhar T. Vrt ob enodružinski hiši ... na primeru Maribora z okolico.

Dipl. delo. Ljubljana, Univ. v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Odd. za krajinsko arhitekturo, 2016

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1	Naselja, zajeta v anketi	4
---------------	--------------------------	---

KAZALO PRILOG

Priloga A	Anketna pola A – namenjena lastnikom enodružinskih hiš z že obstoječim vrtom
Priloga B	Anketna pola B – namenjena lastnikom enodružinskih hiš, ki še nimajo urejenega vrta
Priloga C	Anketna pola C – namenjena pooblaščenim projektantom krajinske arhitekture
Priloga D	Rezultati anket v obliki grafov in preglednic

1 UVOD

Enodružinska hiša je zagotovo najbolj privlačna oblika stanovanja in predstavlja bivalni ideal večine Slovencev. Glavne prednosti so predvsem zasebnost, individualnost in možnost osebne prilagoditve. Že Ivanšek (1988) ugotavlja, da je želja človeka po individualnosti njegovega bivališča, ki bo imelo intimen vrt, predvsem pa lasten vhod, vedno večja. Potrebo po odprtem zasebnem prostoru lahko povežemo predvsem s spremembami načina življenja ljudi danes. Delovna mesta so po večini v zaprtih prostorih, kjer stika z odprtim prostorom ali naravo praktično ni. Vrt tako predstavlja košček narave, urejen po lastnih željah in potrebah ter predvsem na dosegu roke. V zadnjih desetletjih so se tip in s tem tudi namembnost ter velikost vrta ob enodružinski hiši precej spremenili. Izpostaviti je treba tudi manjšanje vrtov na račun čim večjega števila parcel na določenem območju, kar je toliko bolj razvidno na primeru skupinskih gradenj, kot so vrstne hiše ali dvojčki. Povezava odprtega prostora z bivalnim prostorom v hiši kljub temu vztrajno pridobiva pomen. Vrt dobiva vlogo bivalnega prostora na prostem, postaja bivalni vrt.

Pa je res tako? Ali ljudje vrtu in njegovi namembnosti posvečajo dovolj pozornosti? So za dobro in funkcionalno urejen vrt pripravljeni nameniti dovolj finančnih sredstev? Ali so na pomoč pripravljeni poklicati strokovnjaka ali se urejanja lotijo sami? Stanje v Sloveniji kaže na to, da se urejanju vrtov enodružinske hiše namenja veliko premalo pozornosti in finančnih sredstev. Kot je videti na prvi pogled, se urejanja okolja svojih prebivališč ljudje po večini lotijo sami, stihijsko, brez pravega znanja o rastlinah, ki jih pogosto kupujejo po principu videno, všečno, kupljeno, brez prave osnove in namena, kam konkretno rastlino umestiti. Poplava trgovskih centrov, ki so nabito polni rastlinskega materiala, ki je po večini slabe kakovosti, slabo vzdrževan in vzgajan tako, da čim prej zacveti, zraste in je na splošno všečen kupcem, privede do tega, da na vrtovih enodružinskih hiš pogosto najdemo kaos.

1.1 OPREDELITEV PROBLEMA

Praksa kaže, da je kakovost vrtov ob enodružinskih hišah na zelo nizki ravni. Hiter pregled trenutnega stanja nakazuje, da se urejanju zunanjih delov bivalnega okolja posveča premalo pozornosti. Glede na stanje lahko sklepamo, da za ureditev prostora ob enodružinski hiši ni pravega interesa, veliko vrtov namreč preprosto ni urejenih. V tistih primerih, ko prostor poskuša biti urejen, pa so velikokrat prisotne rešitve, ki so lahko samo posledica nestrokovnega pristopa. Prostor pogosto ni izkoriščen, kot bi lahko bil, elementi so vanj nepravilno postavljeni, vrt ni estetsko dovršen in za uporabnika ne dosega optimalne rabe. Pri pregledu stanja na področju ureditve okolice enodružinskih hiš opazamo veliko težav, slabih rešitev ali celo popolno odsotnost kakršnegakoli projektne delovanja.

1.2 DELOVNA HIPOTEZA

Naloga preverja predpostavko, da je stroka premalo prisotna in prepoznavna, posledično tudi nedostopna in nesposobna generiranja pravega interesa. Vsesplošno prevzemanje mentalitete »sam svoj mojster«, nestrokovnost izvajalcev, ki neutemeljeno prevzemajo projektantsko vlogo, je posledica slabo urejene zakonske podlage, na področju gradnje enostanovanjskih objektov (Zakon o graditvi objektov, 2004). Vzroke je iskati tudi v pomanjkanju na področju kakovostne poljudne literature ter celo v medijskem širjenju in povečevanju slabih primerov iz prakse.

Ljudje so premalo dovzetni za urejanje okolja lastnih prebivališč, nimajo prave predstave o tem, kako k urejanju sploh pristopiti, imajo prenizke zahteve in nimajo dovolj interesa, da bi kakovostne rešitve iskali s pomočjo strokovnjaka.

Prepričani smo, da nam bo poglobljena primerjalna analiza odgovorov na enaka ali sorodna vprašanja o tem, kako se ljudje lotijo ureditve okolice hiše, ki so jih ločeno podajali tako uporabniki (investitorji) kot projektanti, omogočila vpogled v razliko med dojemanjem problemov in procesom njihovega reševanja.

1.3 NAMEN IN CILJI

Naloga se ukvarja s problematiko urejanja vrtov ob enodružinski hiši in preverja kakovost njihovih ureditev ter zahteve uporabnikov in ponudbo projektantov.

Cilji naloge so:

- pregledati pristope k ureditvi vrtov v novonastalih naseljih na območju Maribora z okolico in ugotoviti sposobnosti naročnikov, da prepoznajo potrebo po strokovno urejenem okolju;
- predstaviti trenutno stanje, poskušati poiskati razloge zanj in ga kritično ovrednotiti;
- podati predloge za rešitev ugotovljene in predstavljene problematike;
- s pomočjo ankete ugotoviti, kakšna so razhajanja med predstavami, željami in zahtevami uporabnikov na eni in storitvami oz. rešitvami projektantov na drugi strani;
- na podlagi analize podati predloge za to, da bi se investitorji pri urejanju okolja v prihodnje bolj pogosto odločali za pomoč krajinskega arhitekta in tako iskali rešitve z višjo uporabno in estetsko vrednostjo.

1.4 DELOVNI POSTOPEK IN METODE DELA

Najpomembnejši vir informacij v diplomski nalogi so podatki, pridobljeni s pomočjo anket. Izvedene so bile ankete med uporabniki vrtov ob enodružinski hiši (ANKETA A in B) in projektanti, pooblaščenimi inženirji krajinske arhitekture (ANKETA C). Za

uporabnike sta bili sprva pripravljene dve anketi, ANKETA A – za lastnike enodružinskih hiš z že obstoječim (urejenim) vrtom in ANKETA B – za lastnike, ki še nimajo urejenega vrta. Ker je bila velika večina izvedenih anket tipa A, je bil vzorec anket B premajhen in je bil zato izvzet pri nadaljnji obdelavi.

Sprva je bila anketa zastavljena kot analiza vrtov ob vseh tipih enodružinskih hiš na širšem območju Slovenije. S tem bi naloga raziskala trende gradnje enodružinskih hiš in vrtov ob njih po letu 2000 ter podala morebitne razlike med posameznimi mesti. Pri izvedbi ankete se je izkazalo, da bo težko zajeti območje celotne Slovenije. Zaradi pravilnega razumevanja vprašanj v anketi in posledično pridobivanja čim bolj optimalnih rezultatov ankete je bilo treba anketirance obiskovati osebno. Anketa je bila optimizirana in omejena na SV del Slovenije oziroma na Maribor z okolico. Posledično je na žalost izpadla možnost primerjave pridobljenih rezultatov med večjimi, osrednjimi mesti, kot sta Maribor in Ljubljana, manjšimi mesti in ruralnim prostorom. Kot trend gradnje po letu 2000 se je izkazala gradnja manjših skupin ali celo naselij predvsem dvojčkov in vrstnih hiš, tako je večinski del anket opravljen prav pri teh dveh tipih gradnje.

Ker je bilo zelo težko najti ljudi, ki so bili pripravljeni sodelovati v anketi, je bilo pridobivanje podatkov, ki so ključni za pripravo diplomske naloge, dolgotrajno in zamudno. Zaradi trenutnega stanja gradbeništva v Sloveniji je bilo zelo težko tudi pridobiti podatke o novogradnjah, saj določena gradbena podjetja ne obstajajo več.

2 ANKETNA RAZISKAVA MED UPORABNIKI

2.1 OPREDELITEV MERIL ZA IZBOR ENOSTANOVANJSKIH HIŠ

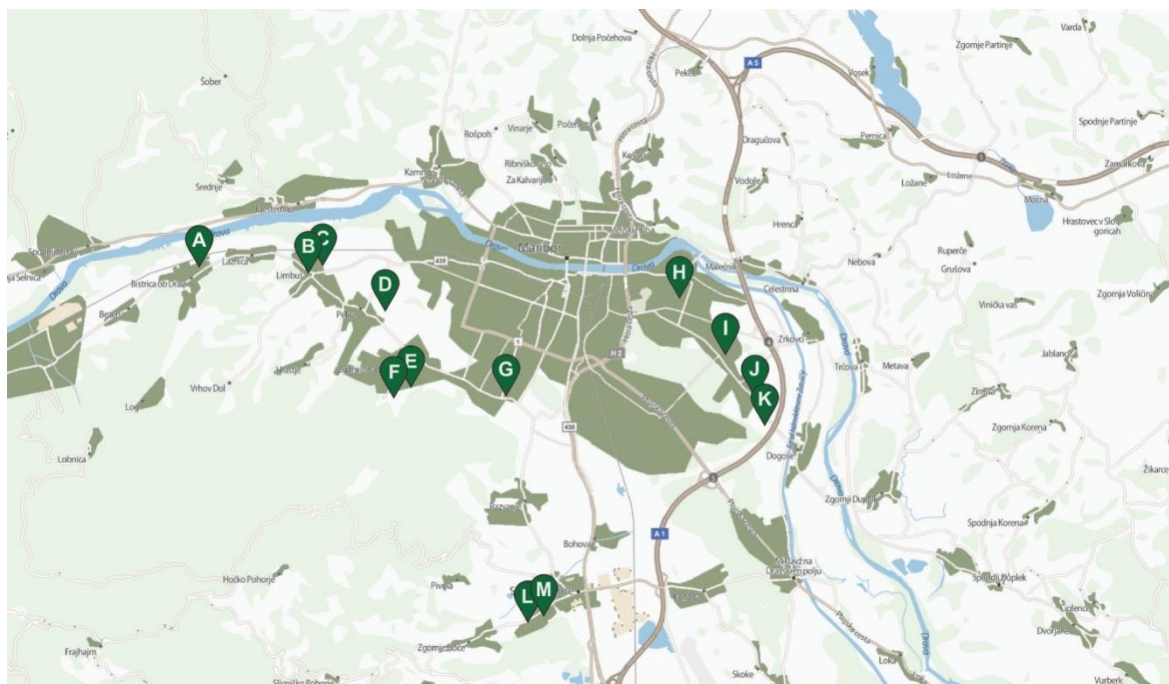
Anketa je bila opravljena med lastniki enodružinskih hiš, ki jim pripada lasten odprt prostor – vrt in lasten vhod. Anketirane hiše niso bile izbrane z namenom iskati dobre in slabe primere gradnje, ampak da se pregleda in predstavi, kaj se je v Sloveniji gradilo v obdobju po letu 2000. Da ne bi bilo prevelikih odstopanj med anketiranimi objekti, je bila anketa osredotočena na skupinsko gradnjo enodružinskih hiš v tem obdobju. Glede na povečanje skupinske gradnje vrstnih hiš in dvojčkov v omenjenem obdobju ti predstavljajo 80 % odstotkov anketiranih objektov.

2.2 IZBOR IN PREDSTAVITEV NASELIJ STANOVANJSKIH HIŠ, ZAJETIH V ANKETNI OBDELAVI

Merilo pri izboru naselij je bilo zajeti novejšo skupinsko gradnjo enodružinskih hiš. V anketo so vključena naselja v Mariboru in okolici, ki so bila grajena v obdobju po letu 2000, kar pomeni, da v času anketiranja niso bila stara več kot pet let.

Preglednica 1: Naselja, zajeta v anketi

A	Naselje vrstnih hiš in dvojčkov Bistriški kotiček	Bistrica ob Dravi, Vzhodna ulica
B	Naselje vrstnih hiš Limbuš	Ulica Antona Godca
C	Naselje dvojčkov Limbuš	Ob Blažovnici
D	Naselje pod Pekrsko gorco	Kaličeva ulica
E	Naselje pod Pohorjem 1	Pohorska ulica
F	Naselje pod Pohorjem 2	Pohorska ulica
G	Naselje vrstnih hiš Maribor	Streliška ulica
H	Naselje vrstnih hiš in dvojčkov Pobrežje	Markovičeva ulica
I	Naselje samostojnih hiš Tezno	Dogoška cesta
J	Naselje dvojčkov Brezje	Dupleška cesta
K	Naselje vrstnih hiš in dvojčkov Brezje	Jarčeva ulica
L	Naselje Male Hoče 1	Hoče, Kotnikova ulica
M	Naselje Male Hoče 2	Hoče, Sršakova ulica

Slika 1 Prikaz območja anketiranih naselij enodružinskih hiš v Mariboru z okolico

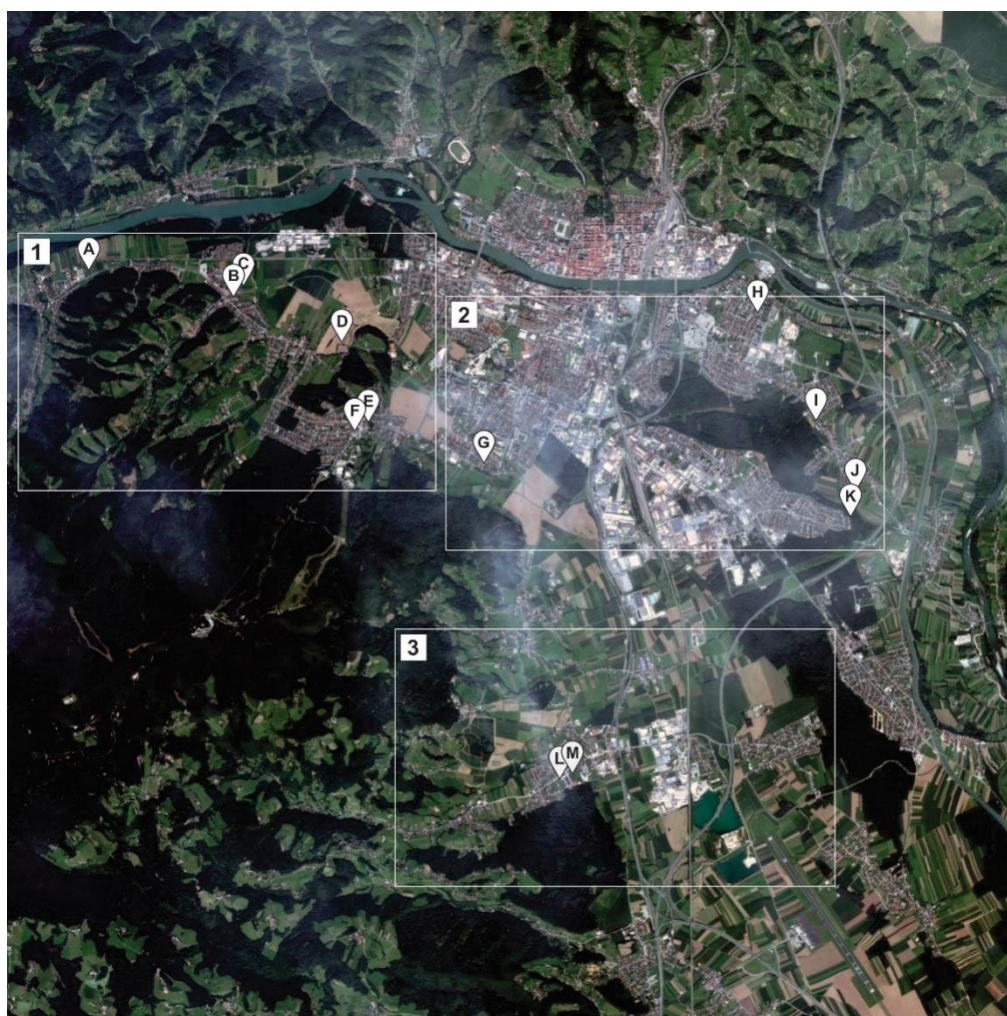
Območje anketiranja zajema Maribor z okolico in je razdeljeno na tri območja. V območju 1, ki obdela zahodni del Maribora z okolico, najdemo:

- *naselje Bistriški kotiček*, ki leži na začetku naselja Bistrica ob Dravi (naselje **A**);
- *naselje vrstnih hiš Limbuš* (naselje **B**), ki leži na poti iz Bistrice ob Dravi proti Mariboru;
- *naselje dvojčkov Limbuš* (naselje **C**) v Limbušu;
- *naselje vrstnih in samostojnih hiš pod Pekrsko gorco* (naselje **D**), ki leži na poti od Limbuša proti Mariboru, in
- naselji vrstnih hiš pod Pohorjem 1 in 2 (naselji **E** in **F**).

V območju 2 je anketa zajela:

- *naselje vrstnih hiš* (naselje **G**), ki leži ob obronkih Pohorja na Streliški cesti;
- na vzhodni strani Maribora so zajeta *naselja vrstnih hiš in dvojčkov na Pobrežju* (naselje **H**), *naselje samostojnih hiš Tezno* (naselje **I**) in naselji v Brezju, *naselje dvojčkov Brezje* (naselje **J**) in *naselje vrstnih hiš in dvojčkov Brezje* (naselje **K**).

V območju 3, na južni strani Maribora v Hočah, je anketa obdelala *naselji vrstnih hiš, Male Hoče 1 in 2* (naselji **L** in **M**).

Slika 2 Prikaz območij 1, 2, 3 – naselja, ki so bila zajeta v anketi

2.2.1 Predstavitev naselij območja 1

Slika 3 Območje 1 – naselja A, B, C, D, E in F

- **A – Naselje vrstnih hiš Bistriški kotiček**

Slika 4 Naselje A – Bistriški kotiček

Naselje Bistriški kotiček leži ob glavni cesti Maribor–Ruše v naselju Bistrica ob Dravi in obsega 34 stanovanjskih enot, in sicer eno samostojno hišo, 8 hiš

dvojčkov in 25 vrstnih hiš, ki so razporejene v 4 nizih. Gre za enonadstropne objekte z možnostjo izvedbe dodatnih prostorov v mansardi. Vsaki enoti pripada vrt s pokrito teraso, vrtna lopa in dvoje parkirišč pred vhodom. Dostopi do objektov, prehodi na vrtni del in vrtno terase so tlakovani z betonskimi ploščami. Uvozi do pokritih nadstrešnic so neposredno z dovozne ceste. Parcele so ograjene z mrežno ograjo.

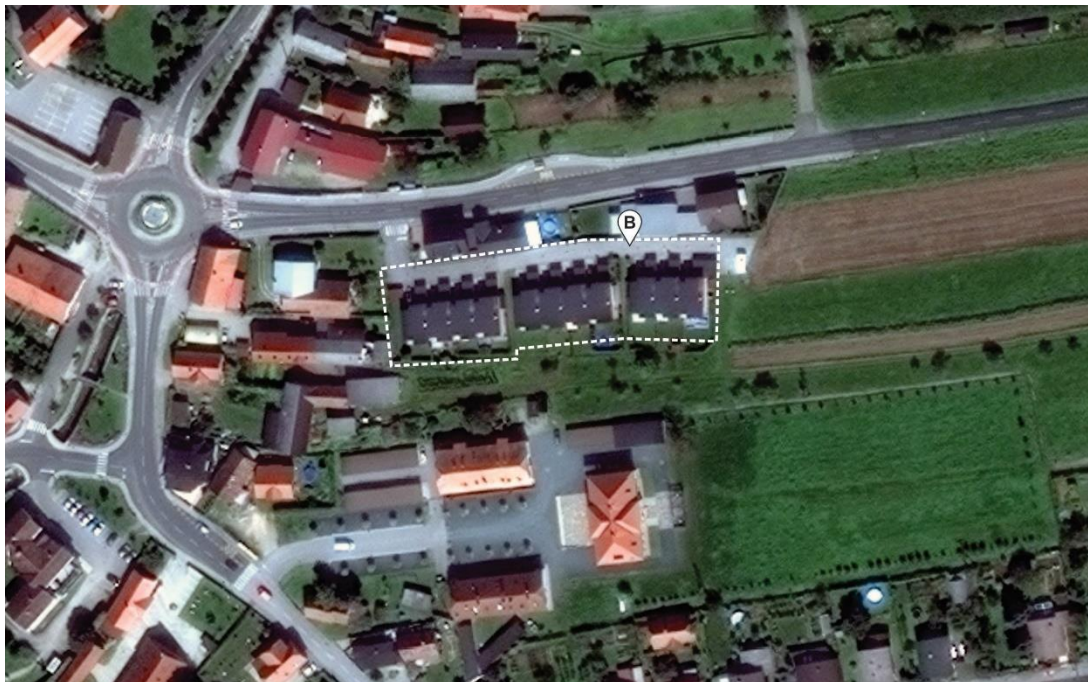

Slika 5 Pogled na naselje Bistriški kotiček

Slika 6 Pogled na vrtove v naselju Bistriški kotiček

- **B – Vrstne hiše Limbuš**

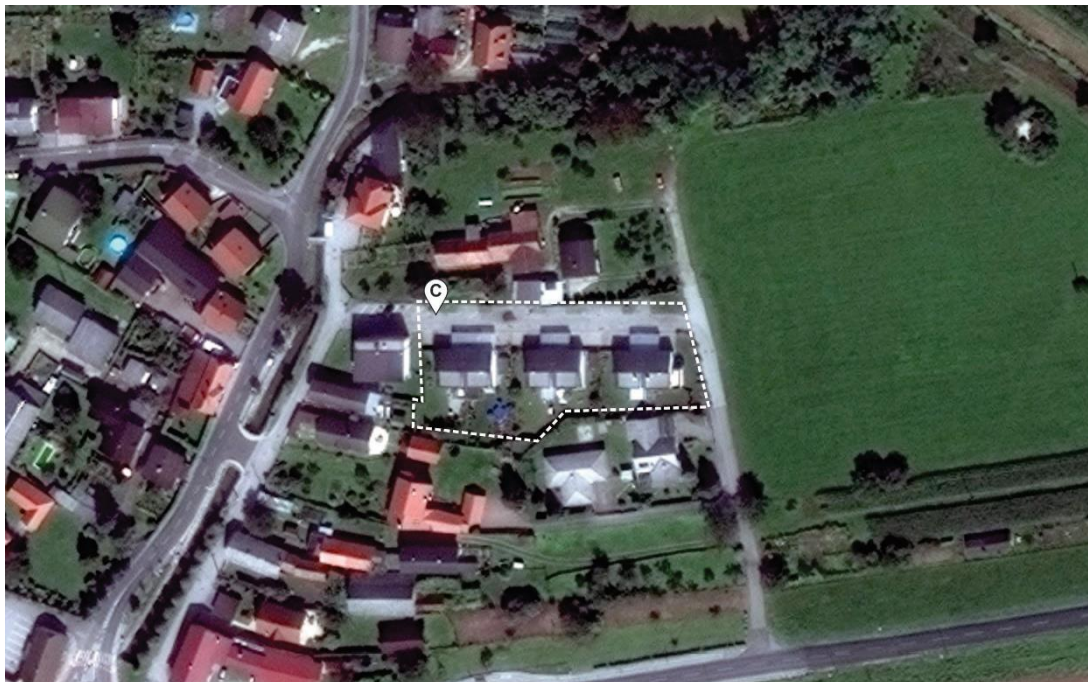
Slika 7 Naselje vrstnih hiš Limbuš

Naselje 14 vrstnih hiš leži ob glavni cesti Maribor–Limbuš na Ulici Antona Godca, ki je tik pred naseljem Limbuš. Hiše so v nizu, ki je členjen na tri dele. Dva od njih obsegata 4, eden pa 3 enote stanovanjskih vrstnih hiš. Gre za enonadstropne objekte, ki jih povezuje slepa ulica. Vsakemu objektu pripadata dva parkirna prostora, eden od njiju je pokrit z nadstrešnico.

Slika 8 Pogled na naselje in vrtove naselja Limbuš

- **C – Dvojčki Limbuš**

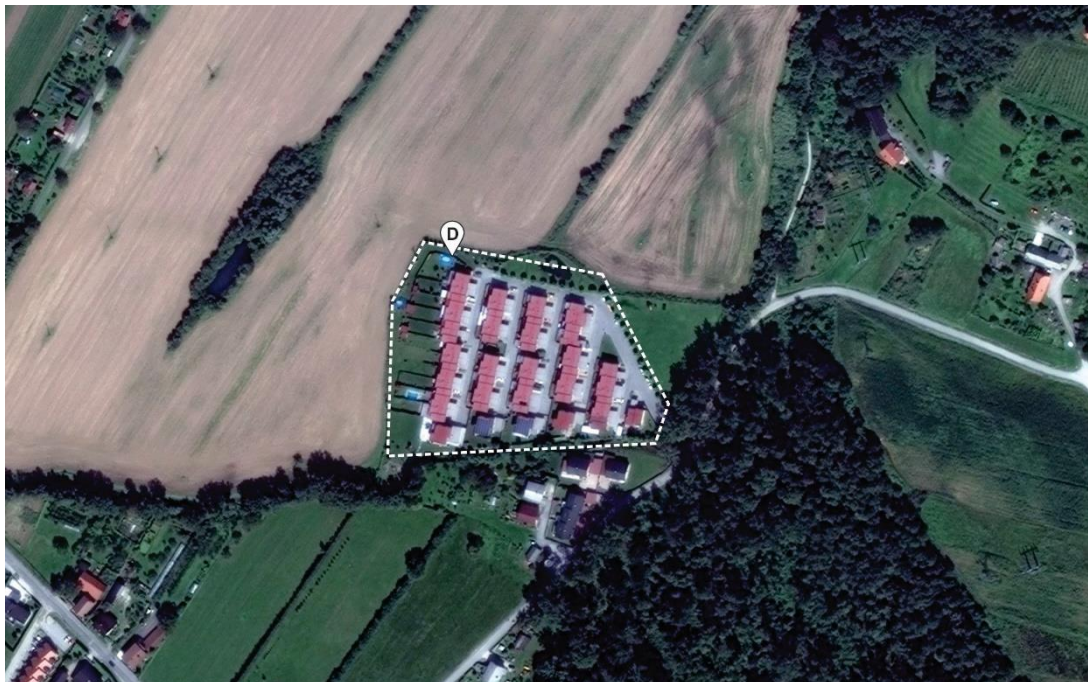
Slika 9 Naselje dvojčkov Limbuš

Naselje dvojčkov leži na desni strani glavne ceste Maribor–Limbuš tik ob naselju vrstnih hiš Limbuš (naselje **B**) na naslovu Ob Blažovnici. Gre za manjše naselje treh dvojčkov, ki predstavljajo 6 stanovanjskih enot. Vsaki enoti pripadata dve parkirni mesti, eno je pokrito z leseno nadstrešnico. Lesene so tudi ograje, ki predeljujejo posamezne enote in zapirajo vrtove. Ob dovozni cesti, ki povezuje naselje, so urejeni parkirni prostori za obiskovalce.

Slika 10 Pogled na naselje dvojčkov Limbuš

- **D – Naselje pod Pekrsko gorco**

Slika 11 Naselje pod Pekrsko gorco

Naselje pod Pekrsko gorco je naselje zaprtega tipa, zasnovano kot zaključena celota, ki obsega 40 vrstnih in 4 samostojne hiše. Naselje, ki je bilo grajeno 2006, je umeščeno pod Pekrsko gorco na Kaličevi ulici in leži ob obronkih Pohorja. V naselju se pojavljajo trije tipi gradnje, in sicer montažne vrstne hiše tipa A – 122,5 m² (16 hiš) in tipa B – 133 m² (24 hiš) ter samostojne hiše tipa C – 160 m², ki so umeščene ob potoku na jugu naselja.

Dostop in dovoz v naselje sta urejena na JV-delu naselja, ob dovozni poti so urejena parkirišča za obiskovalce. V naselju je tudi prostor, namenjen otroškemu igrišču. Posamezne stanovanjske enote imajo urejeno parkiranje za dva avtomobila. Enega pod nadstreškom in drugega pred vhodom v objekt. Ob nadstrešku za avtomobile je umeščen dodaten objekt, namenjen shrambi. Gre za enonadstropne hiše – v pritličju najdemo dnevno sobo z jedilnico in zunanjo teraso, kuhinjo, shrambo in sanitarije s pralnico. V nadstropju so tri sobe, kopalnica in balkon.

Slika 12 Pogled na naselje pod Pekrsko gorco

Slika 13 Pogled na naselje pod Pekrsko gorco

- **E, F – Naselji hiš pod Pohorjem 1 in 2 – Naselje Radvanje**

Slika 14 Naselji hiš pod Pohorjem 1 in 2

Naselje hiš pod Pohorjem leži ob vznožju smučarskega središča na Pohorju na Pohorski ulici in je delo arhitekta Bogdana Reichenberga. Gre za naselje različnih tipov stanovanjske gradnje. Na južnem robu naselja stoji niz vrstnih

hiš, grajenih med letoma 2002 in 2003 – **naselje pod Pohorjem 1**. Sestavljata jih pritličje z atrijem in mansarda, vsaka hiša ima lasten parkirni prostor v neposredni bližini.

Severno od njih so hiše v vrsti, prav tako grajene med letoma 2002 in 2003. Hiše v vrsti zaznamuje nenavadna ureditev stanovanjskih enot. Vsaka hiša vsebuje namreč dve stanovanji, eno v pritličju z vrtom, drugo pa v nadstropju s pohodno teraso na strehi. Pri tipu hiš v vrsti so bile v anketi zajete samo enote v pritličju, ki imajo vrt.

Kot zadnje so bile naselju dodane vrstne hiše na skrajnem jugu, grajene med letoma 2005 in 2006 – **naselje pod Pohorjem 2**. Zasnovane so podobno kot sosednje vrstne hiše, le da tukaj barvo fasade nadomesti leseni ovoj. Gre za naselje 18 vrstnih in ene samostojne hiše. Tipi vrstnih hiš se pojavljajo v treh velikostih stanovanjske površine: *tip A* – 130 m², *tip B* – 160 m² in *tip C* – 190 m². Vsaki hiši pripadajo atrij, ki je različne velikosti, odvisno od lege in velikosti hiše, ter dve parkirni mesti z nadstreškom.

Slika 15 Pogled na naselje hiš pod Pohorjem 1 – vrstne hiše

Slika 16 Pogled na naselje hiš pod Pohorjem 1 – hiše v vrsti

Slika 17 Pogled na naselje vrstnih hiš pod Pohorjem 2

Slika 18 Pogled na atrijske vrtove naselja pod Pohorjem 2

2.2.2 Predstavitev naselij območja 2

Slika 19 Območje 2 – naselja G, H, I, J in K

- **G – Naselje vrstnih hiš – Maribor – Streliška cesta**

Slika 20 Vrstne hiše, Streliška cesta

Gre za niz petih nizkoenergijskih hiš, umeščenih tik ob Streliški cesti, ki meji na obronke Pohorja. Objekti so povezani s skupno podzemno garažo, od koder se dostopa do posamezne enote. So enonadstropni objekti – v pritličju so bivalni

prostori, od koder je dostop do velike lesene terase in manjšega vrta, v nadstropju pa so spalni prostori. Pohodna in uporabna je tudi streha objektov.

Slika 21 Pogled na vrstne hiše Strelška cesta

- **H – Vrstne hiše in dvojčki Pobrežje**

Slika 22 Naselje vrstnih hiš in dvojčkov Pobrežje

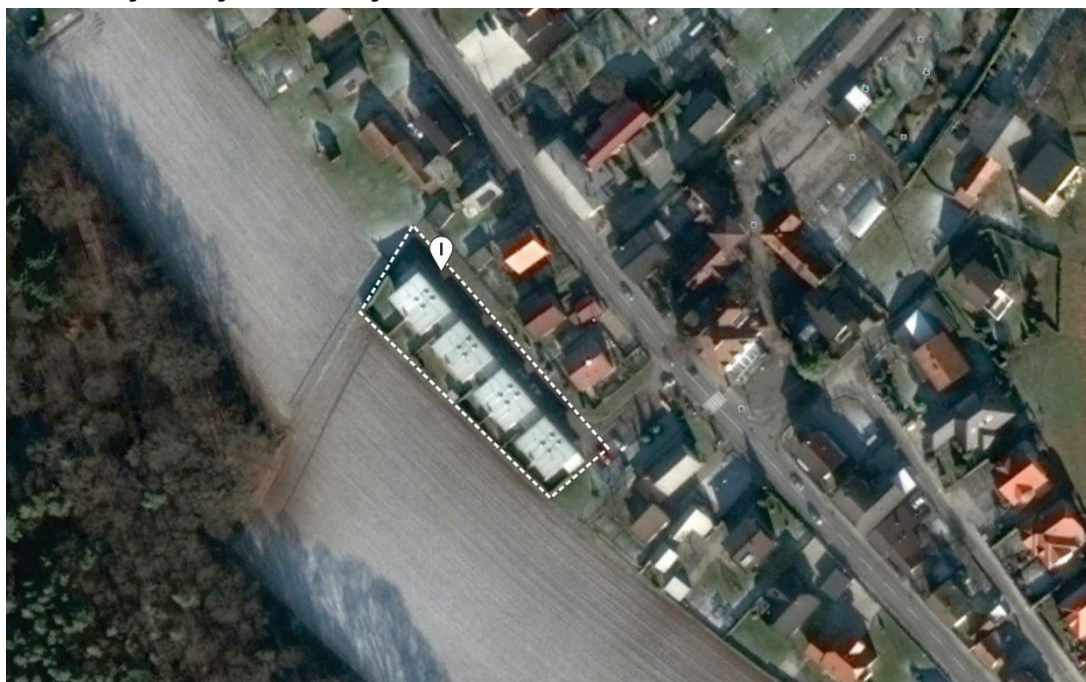
Nadstandardne, nizkoenergijske vrstne hiše Domino so bile grajene leta 2008 in se nahajajo ob Markovičevi ulici na Pobrežju. Naselje tvori niz osmih vrstnih hiš in en dvojček, skupno torej 10 stanovanjskih enot. Vse hiše so zasnovane kot enonadstropne hiše z ravno streho, na kateri je lesena terasa, del strehe pa predstavlja zelena streha. Vsaka hiša ima na ograjeni dvoriščni strani teraso s

pergolo, zelenico in vrtno lopo. Vhod v posamezno enoto in dve z nadstrešnico pokriti parkirni mesti so dostopni neposredno z dovozne poti.

Slika 23 Pogled na vrstne hiše in dvojčke Pobrežje

- **I – Naselje dvojčkov Brezje**

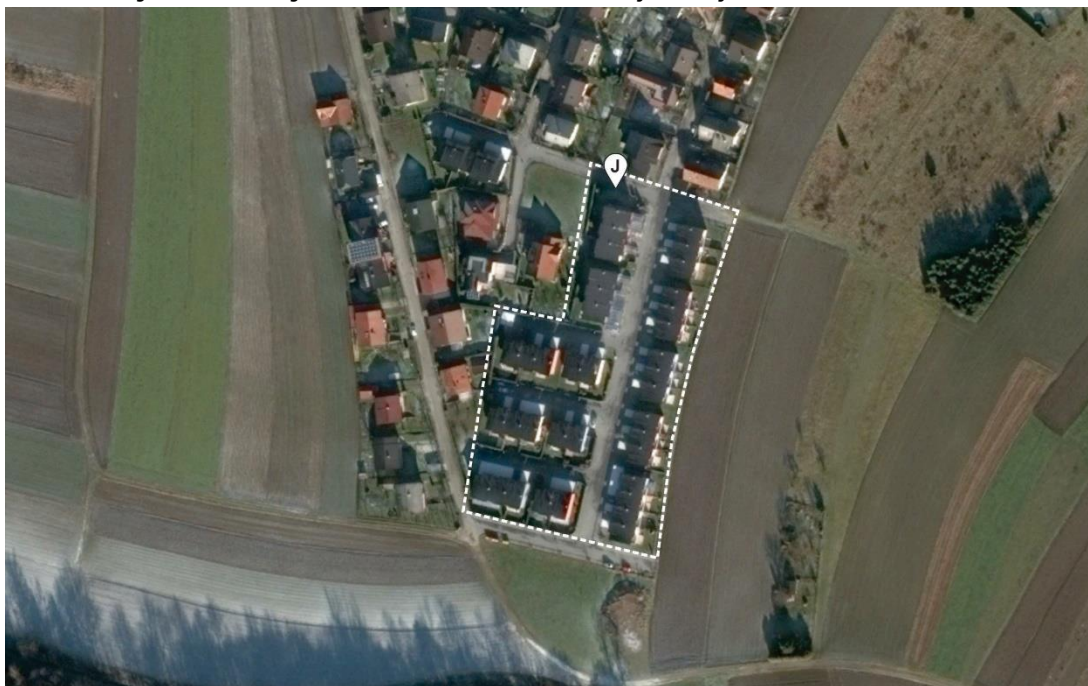
Slika 24 Naselje dvojčkov Brezje

Slika 25 Pogled na dvojčke Brezje

Naselje dvojčkov Brezje leži na desni strani glavne ceste Maribor–Brezje in je s slepo uvozno cesto pomaknjeno v drugo vrsto hiš. Gre za manjše naselje štirih dvojčkov, ki predstavljajo 8 stanovanjskih enot. Vsaki enoti pripada eno z nadstrešnico pokrito parkirno mesto, ki je locirano med dvema objektoma. V naselju je urejeno manjše skupno parkirišče, namenjeno obiskovalcem. Manjši vrtovi s pogledom na Stražunski gozd so usmerjeni na jugozahod.

- **J – Naselje hiš Brezje** – Jarčeva ulica – naselje dvojčkov in vrstnih hiš

Slika 26 Naselje hiš Brezje

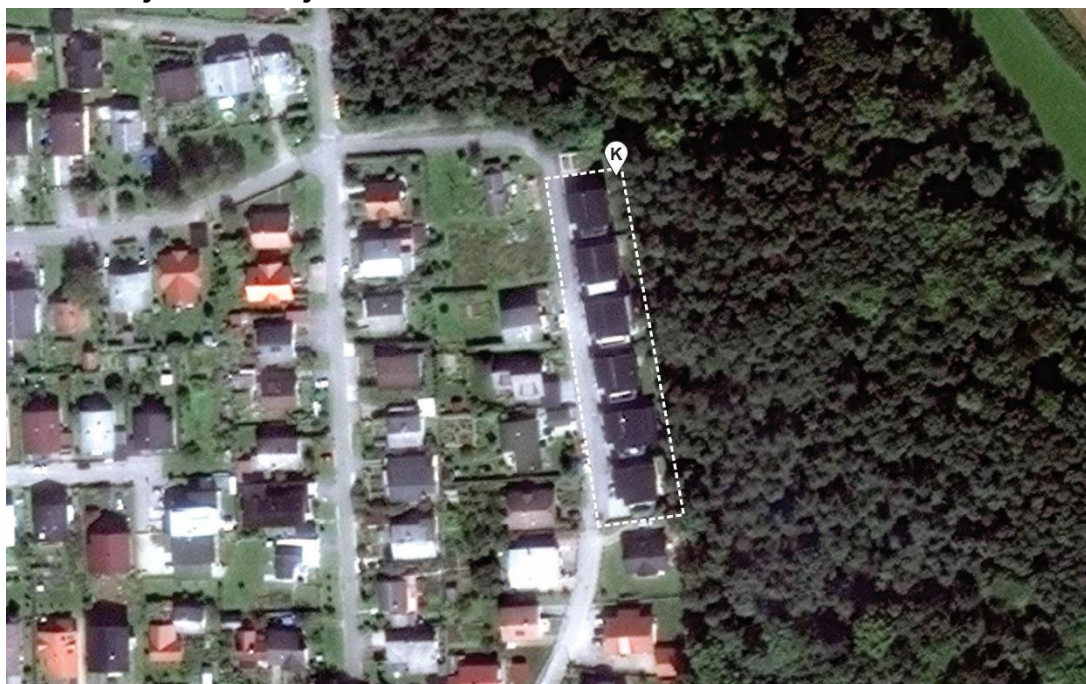
Naselje vrstnih hiš Brezje je zgrajeno na območju individualne stanovanjske gradnje vzhodno od Ulice borcev v Brezju. Gre za 37 stanovanjskih enot, in sicer 31 vrstnih hiš in 3 dvojčki, ki skupno predstavljajo 6 bivalnih enot. Objekti

so enonadstropni z bivalnimi prostori, teraso in izhodom na vrt v pritličju ter spalnimi prostori v nadstropju. Vsakemu objektu pripadata dve parkirni mesti pred hišo, eno je pokrito z nadstrešnico. V naselju je ob dovozni poti urejeno parkirišče, namenjeno obiskovalcem.

Slika 27 Pogled na naselje hiš Brezje

- **K – Naselje samostojnih hiš Tezno**

Slika 28 Naselje samostojnih hiš Tezno

Naselje samostojnih hiš na Dogoški ulici na Teznu je postavljeno tik ob rob Stražunskega gozda. Naselje predstavlja 5 samostojnih hiš, ki so postavljene na brežino proti gozdu. Objekti imajo s cestne strani vhod v objekt in garažo z dovozom, ki omogoča parkiranje za dva avtomobila. Iz pritličja, ki je v nivoju s cesto, se objekt eno etažo nižje preko terase in vrta poveže z gozdom. Vsaka posamezna hiša je zaključena nekoliko individualno, pri nekaterih se na cestni strani pojavijo nadstrešnice za avtomobile, eden od objektov je na cestno stran ograjen z ograjo. Prav tako so individualno urejeni vrtovi. Nekateri so proti gozdu ograjeni z ograjo ali živo mejo, pri drugih je ohranjen prehod z vrta v gozd.

Slika 29 Pogled na samostojne hiše Tezno

2.2.3 Predstavitev naselij območja 3

Slika 30 Območje 3 – naselji L, M

- **L, M – Naselji Male Hoče 1 in Male Hoče 2**

Slika 31 Naselji L – Male Hoče 2 in M – Male Hoče 1

Naselje Male Hoče leži ob glavni cesti, ki iz Hoč vodi na Mariborsko Pohorje in je bilo grajeno v dveh fazah. V letu 2005 je bilo grajeno naselje **Male Hoče 1** (Kotnikova ulica), ki obsega dva stanovanjska bloka, ki sta postavljena ob

glavno cesto, in dva niza stanovanjskih hiš, ki so postavljene v notranjost. Med stanovanjskimi hišami najdemo dva dvojčka, preostalo so vrstne hiše. Skupno gre za 26 stanovanjskih enot. Po zaključku gradnje prve faze se je začela gradnja druge faze – naselje **Male Hoče 2** (Sršakova ulica). Gre za nadaljevanje naselja Male Hoče 1, ob glavni cesti sta zgrajena še dva bloka, v notranjost za njima pa sta postavljena dodatna dva niza stanovanjskih hiš po vzoru prvega naselja. Naselje Male Hoče 2 tako zajema 24 vrstnih hiš.

V obeh naseljih gre za enonadstropne in delno podkletene hiše, ki so zasnovane tako, da imajo v spodnji etaži bivalni del z dnevno sobo, kuhinjo, jedilnico in stranišče, v prvi etaži pa spalni del – tri sobe, kopalnico in garderobo. Vsaki hiši pripada pokrit parkirni prostor za en avto. Hiše imajo tipske atrije, ki so ograjeni s kombinacijo lesene ograje, ki se pojavlja med posameznimi stavbami, in žičnate ograje, ki ograjuje preostali del atrija.

Slika 32 Pogled na naselji Male Hoče 1 in 2

Slika 33 Pogled na uvoz v naselji Male Hoče 1 in 2

Slika 34 Pogled na dvojčke v naselju Male Hoče 1

Slika 35 Pogled na predvrt v naselju Male Hoče 1

Slika 36 Pogled na dostopne poti med vrtovi v naselju Male Hoče 1

2.3 OPIS STAVBNIH TIPOV IN PRIPADAJOČIH VRTOV, ZAJETIH V ANKETI

Stavbni tipi enodružinske hiše, ki jih obdeluje anketa:

- **Prostostoječa enodružinska hiša** – je hiša, ki stoji prosto na parceli, ki je poljubno oblikovana in se z nobeno stranjo ne dotika konca parcele, temveč je bolj ali manj odmaknjena od njenih robov. Je vsekakor najpopularnejša oblika bivališča v Sloveniji, predvsem zato, ker nudi visoko stopnjo individualnosti in zasebnosti. Gre za eno- ali večnadstropen bivalni objekt, ki je lahko podkleten. Ob enodružinski hiši sta predvrt in bivalni vrt močno povezana, saj vrt enodružinske hiše objekt objema z vseh strani. Tako je vrt ob prostostoječi enodružinski hiši razmeroma velik in nudi dovolj prostora za razne vrtno elemente in različne dejavnosti. Arhitekturna zasnova enodružinske hiše in s tem posledično odprtega prostora ob hiši – vrta je močno odvisna od lokacije in mikrolokacije postavitve objekta na parcelo.
- **Stanovanjski dvojček** – je nastal po načelu spajanja enodružinskih hiš v eni smeri. Čelni fasadi dveh hiš se stikata na isti parcelni meji in tvorita enoten objekt z dvema funkcionalnima enotama. Vsaka od enot stoji na svoji parceli in ima ločen vhod. Vrtovi so v primerjavi z vrtovi ob prostostoječi enodružinski hiši nekoliko manjši in so navadno razdeljeni na predvrt in bivalni vrt, pri čemer ima predvrt praviloma bolj reprezentativno funkcijo, bivalni vrt pa je bolj zaseben. Oba dela vrta sta povezana z zemljiščem, ki poteka po eni strani objekta, odvisno od tega, kako je objekt postavljen v prostor.
- **Vrstna hiša** – nastane s prislomitvijo sosednje hiše na bočno fasado. Širina hiše je tako enaka širini parcele. Nizi vrstnih hiš so lahko različno dolgi, parcele, oblika objektov in oblika vrtov pa je poenotena. Z zamikom posameznih enot ali skupine hiš se lahko doseže prostor, ki je zaščiten pred sosedovimi pogledi. Vrt ob vrstni hiši se deli na predvrt, ki je lociran pred objektom, in bivalni vrt, ki leži za objektom. Povezava med njima je mogoča le skozi objekt in to je, v primerjavi s stanovanjskim dvojčkom, primanjkljaj vrstne hiše. Vrtovi so v nizu največkrat ograjeni z ograjo, kar omogoča večjo zasebnost. Zaradi manjše velikosti morajo biti vrtovi ob vrstni hiši toliko bolj kakovostno in funkcionalno oblikovani.

2.4 PRIPRAVA IN PREDSTAVITEV ANKET ZA UPORABNIKE ENODRUŽINSKIH HIŠ

2.4.1 Priprava ankete za uporabnike

Pri pripravi ankete za uporabnike enodružinskih hiš je bilo sprva predvideno, da bo anketa razdeljena na uporabnike z že obstoječim vrtom in na tiste, ki vrta še nimajo urejenega. Tako sta bili pripravljeni dve anketi. Anketa A za uporabnike z že obstoječim vrtom in anketa B za uporabnike, ki še nimajo urejenega vrta. Ker pa se je pri anketiranju izkazalo, da je pri veliki večini hiš vrt že delno urejen (bodisi s strani gradbenega izvajalca bodisi s strani lastnikov), je bila anketa B, ki je bila pripravljena za anketirance, ki vrta še nimajo urejenega, opuščena.

ANKETA A – Uporabniki z že obstoječim vrtom

Anketa je razdeljena v dva dela.

- Namen prvega dela ankete je bil pridobiti čim več podatkov o objektu, zemljišču in njegovi okolici ter o stanovalcih, njihovih potrebah in navadah. Prvi del ankete zajema 15 vprašanj.
- Namen drugega dela ankete je bil pridobiti podatke o tem, na kak način so lastniki pristopili k ureditvi vrta, kako pomembna je zanje ureditev vrta in ali so z ureditvijo zadovoljni. Obenem skuša ugotoviti, ali so zadovoljni s ponudbo, povezano z ureditvijo vrta. Drugi del ankete zajema 24 vprašanj.

Anketna pola A je bila v Mariboru in okolici razdeljena med 130 anketirancev. Ker pa po razdelitvi anket ni bilo pravega odziva, je bilo treba anketirance po določenem času obiskati osebno, in da bi se izognili napačnemu razumevanju vprašanj in posledično napačnim odgovorom, ankete izpolnjevati skupaj z anketiranci. Na ta način je bila obdelana večina razdeljenih pol, pravilno izpolnjenih in primernih za obdelavo pa je bilo 87 anket. (Anketna pola A je del priloge.)

ANKETA B – Uporabniki, ki še nimajo obstoječega vrta

Enako kot anketna pola A je bila pripravljena tudi anketna pola B. Razlika med njima je bila le v tem, da je anketna pola B bodoče uporabnike vrtov spraševala o tem, kako se bodo lotili urejanja vrta, medtem ko je anketna pola A uporabnike spraševala o tem, kako so se lotili urejanja vrta.

Anketna pola B je bila v Mariboru in okolici razdeljena samo med 10 anketirancev, ki še niso imeli urejenega vrta. Med desetimi razdeljenimi anketnimi polami jih je bilo primernih za obdelavo le 8. Zaradi premajhnega vzorca je bila anketna pola B izvzeta iz nadaljnje obdelave. (Anketna pola B je del priloge.)

3 ANKETNA RAZISKAVA MED PROJEKTANTI

3.1 PRIPRAVA IN PREDSTAVITEV ANKETE ZA PROJEKTANTE

3.1.1 ANKETA C – Projektanti

Arhitekti, urbanisti in krajinski arhitekti so bili v okviru Inženirske zbornice Slovenije (IZS) že leta 1997 organizirani kot strokovno samostojna Matična sekcija arhitektov, urbanistov in krajinskih arhitektov (MSA). MSA se je leta 2003 izločila iz IZS in se kot Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS) dokončno konstituirala v začetku leta 2004. Današnja ZAPS je kot samostojna, nevladna organizacija najbližje splošni evropski praksi krovnega poklicnega združenja strokovnjakov in kot takšna vodi imenike projektantov na posameznih področjih.

Anketno polo C sem pripravila z namenom širšega in poglobljenega vpogleda v dožemanje problematike, s katero se v praksi srečujejo projektanti krajinske arhitekture, zato sem anketni vzorec omejila na pooblašcene krajinske arhitekte z licenco KA, ki smo jih poiskali v uradnem imeniku ZAPS.

Anketa je bila poslana vsem registriranim projektantom krajinske arhitekture v Sloveniji. V času anketiranja, leta 2007, je bilo v imeniku Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije registriranih 51 projektantov (Imenik ZAPS, 2005). Anketo je izpolnilo in vrnilo slabih 65 % anketirancev, zato vzorec zajema 33 projektantov.

Anketna pola C, namenjena pooblaščenim projektantom krajinske arhitekture, zajema 17 vprašanj. (Anketna pola C je del priloge.)

4 OBDELAVA PODATKOV IN PREDSTAVITEV REZULTATOV

Podatki, pridobljeni v anketah, so bili računalniško obdelani s pomočjo programa Excel. V nadaljevanju so s pomočjo statistične in primerjalne analize ter grafičnih prikazov predstavljene pridobljene ugotovitve.

4.1 ANKETNA POLA A – Uporabniki vrtov

4.1.1 Predstavitev vprašalnika

Anketna pola A, ki je bila namenjena uporabnikom vrtov, je razdeljena v dva dela. Prvi del vprašalnika zbira podatke o hišah in stanovalcih. Zanimalo me je, za kakšno vrsto enodružinske hiše gre in koliko etaž ima, kakšna je tlorisna velikost hiše in kakšna je velikost parcele. Zanimali so me tudi podatki o stanovalcih, koliko jih je, kakšna je njihova starost in izobrazba, in kakšen je neto družinski prihodek na gospodinjstvo. Poleg tega sem spraševala tudi to, kako je hiša povezana z vrtom in kateri stanovanjski prostori so neposredno povezani z vrtom ter kakšna je ta povezava – gre za povezavo z višinsko razliko ali brez nje.

V nadaljevanju vprašalnika sem pridobivala podatke o vrtu. Anketirance sem spraševala o tem, ali je vrt ograjen in kako je ograjen (v celoti ali delno), kakšna je ograja (iz kakšnega materiala) in koliko je visoka. Spraševala sem jih tudi o posameznih elementih na vrtu in o rastlinskem sestavu.

Zanimalo me je, kako je urejeno parkiranje – ali ima objekt garažo, nadstrešnico ali pa je parkiranje urejeno na prostem – ter kakšen je dostop do objekta – je dostop urejen ločeno od uvoza za avtomobile ali je dostop skupen.

Z odgovori na vprašanja prvega dela ankete sem skušala pridobiti podatke o tem, kdo so anketiranci – gre za mlajše ali starejše ljudi, za družine ali samske, in o tem, v kakšnem tipu hiše prebivajo, ter kakšna je njena povprečna velikost in velikost pripadajoče parcele. Skušala sem ugotoviti osnove ureditve vrta, povezave med hišo in vrtom ter pridobiti podatke o tem, kako je ob objektih urejeno parkiranje.

Drugi del vprašalnika se nanaša na podatke o tem, kako so se ljudje lotili ureditve vrtov. Zanimalo me je, kako pomembna se zdi anketirancem ureditev okolice hiše v primerjavi z ureditvijo njene notranjosti. Ugotavljala sem, ali so seznanjeni s stroški, povezanimi z ureditvijo okolice, in ali so te stroške predvideli že ob začetku investicije. Zanimalo me je, ali so zadovoljni s ponudbo projektiranja okolice hiš na trgu in na drugi strani s ponudbo storitev izvajalcev.

V nadaljevanju anketa sprašuje o tem, kdo je anketirancem načrtoval ureditev okolice hiše in ali je bil za to izdelan načrt (projekt). Zanimalo me je, ali so ljudje poiskali

pomoč strokovnjaka ali so se ureditve lotili sami. V primeru, da je bil izdelan načrt, sem ugotavljala, kdo ga je izdelal ter kakšna se je naročnikom zdela njegova cena. Med tistimi, ki so poiskali pomoč strokovnjaka, sem spraševala o tem, ali so upoštevali načrt in izvedli ureditev okolice po načrtu ter ali so upoštevali nasvete strokovnjaka, ki jim je načrtoval vrt. Od anketirancev sem skušala pridobiti tudi podatke o tem, ali so vedeli, kaj želijo imeti na vrtu in kako želijo imeti oblikovan vrt. V zadnjem delu ankete sprašujem o tem, koliko časa ljudje preživijo na vrtu, koliko časa namenijo vzdrževanju vrta in ali morda prebirajo kakšno revijo o vrtovih.

Z vsemi vprašanji na temo, kako so se anketiranci lotili ureditve vrtov, sem skušala pridobiti podatke o tem, kako se večina uporabnikov loti ureditve okolice hiše. Predvsem me je zanimalo, ali se ureditve lotijo sami ali poiščejo pomoč strokovnjaka in kakšen je odziv tistih, ki za ureditev poiščejo strokovnjaka – so mnenja, da je bila pomoč strokovnjaka pravilna, in ali nasvete strokovnjakov upoštevajo. Zanimalo me je tudi, ali so zadovoljni z izvedbo vrta in ali so vrt urejali postopoma ali so ga uredili naenkrat ter kako so zadovoljni s ponudbo izvajalcev urejanja vrtov.

4.1.2 Rezultati ankete

OSNOVNI PODATKI O HIŠI IN STANOVALCIH

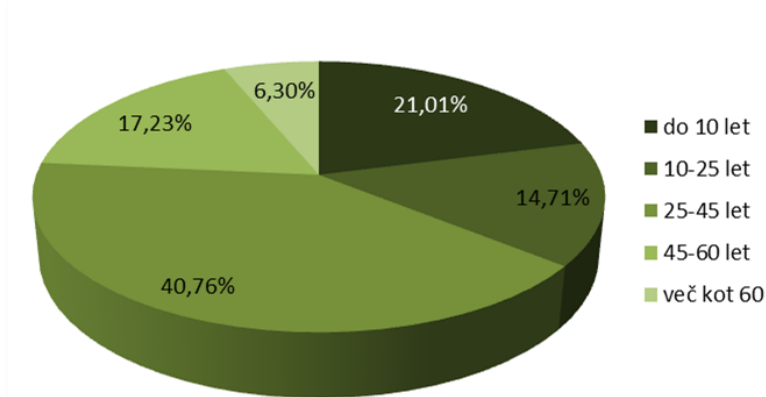
Analiza podatkov, pridobljenih s pomočjo ankete, je pokazala, da večina anketirancev živi v enonadstropni vrstni hiši ali dvojčku.

Podatki potrjujejo, da se je skupinska gradnja enostanovanjskih objektov v Mariboru in okolici po letu 2000 intenzivno usmerila v gradnjo naselij vrstnih hiš in dvojčkov, delež naselji samostojnih novogradenj pa je manjši. **Skoraj 90 % anketirancev namreč živi v dvojčku ali vrstni hiši.** Od tega je dobrih 62 % takšnih, ki živijo v vrstni hiši, 27 % jih živi v dvojčku. Več kot 80 % omenjenih objektov je enonadstropnih, 10 % celo pritličnih. Rezultati potrjujejo dejstvo, da se je vrt ob enodružinski hiši v zadnjih desetletjih spremenil. **Povezava bivalnega dela vrta z bivalnim prostorom v hiši je nujna in dobiva vse večjo prednost.**

Analiza podatkov kaže, da je pri vseh tipih gradnje prevladujoča nizka gradnja, po večini gre za enonadstropne objekte.

V večini primerov v hiši živijo trije ali štirje stanovalci, skupno kar v 70 %. Veliko večino od teh predstavljajo mlade družine z enim oziroma dvema otrokoma. V 20 % gre za skupnost dveh oseb, med katerimi so večinoma mlajši pari, ki še nimajo otrok, ali skupnost enega starša z otrokom. Nekaj več kot 7 % je objektov, v katerih živi 5 ali več oseb, in nekaj manj kot 4 % je takih, v katerih živi samo ena oseba. Iz spodnjega grafa je lepo razvidno, da je dobrih 40 % stanovalcev starih 25–45 let oziroma da je prebivalcev, starih do 45 let, dobrih 75 %. **Rezultati potrjujejo, da veliko večino**

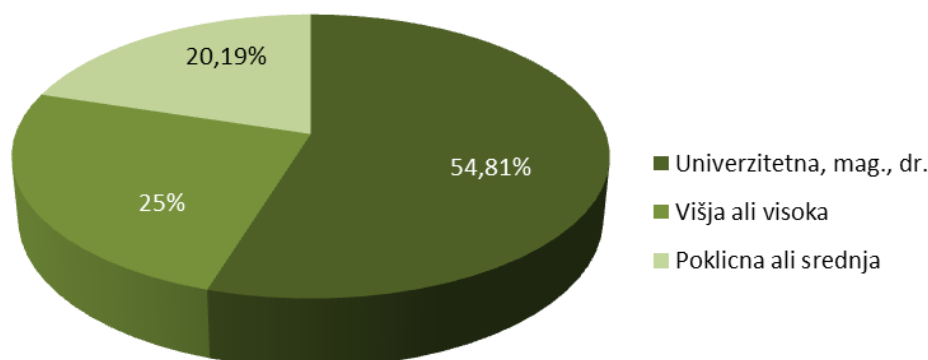
prebivalcev predstavljajo mlade družine. Otrok, starih do 25 let, je dobrih 35 %, povprečna starost prebivalcev pa je 30 let.

Slika 37 Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: **Starost stanovalcev?**

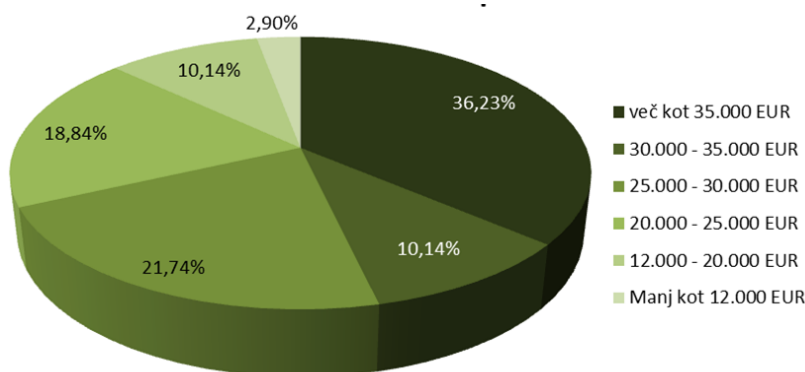
Zbrani podatki potrjujejo, da je med anketiranimi prebivalci naselij novejših hiš največ mladih družin. Gre za družine, ki iščejo bivališče z ustreznim okoljem za svoje otroke, da bi le-ti čim več prostega časa lahko preživeli zunaj na zraku v družbi vrstnikov. Po drugi strani je manjši delež starejših ljudi, ki so prej stanovali v samostojnih hišah in ki niso več zmogli dela in obveznosti, ki jih prinaša bivanje v samostojni hiši, niso pa bili pripravljeni zamenjati bivanja v hiši z bivanjem v bloku. Poleg tega jim manjši vrt v starosti predstavlja tudi boljšo kakovost življenja, za katerega lahko v primeru, da sami ne bi več zmogli skrbeti zanj, naročijo vzdrževanje, ki si ga finančno, v primerjavi s samostojni hišo, pri kateri je praviloma vrta veliko več, še lahko privoščijo.

Več kot polovica lastnikov enodružinskih hiš, zajetih v anketi, ima vsaj univerzitetno izobrazbo, 25 % dokončano višjo ali visoko šolo, nekaj več kot 20 % dokončano poklicno ali srednjo šolo. Visok odstotek anketirancev z vsaj univerzitetno izobrazbo lahko povežemo z dejstvom, da so lastniki objektov v kar 60 % mlade družine, ki s svojo izobrazbo delajo na boljše plačanih delovnih mestih in si bivanje v hiši lahko privoščijo. To dejstvo potrjuje tudi podatek o letnem neto družinskem prihodku anketirancev.

Slika 38 Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: **Izobrazba lastnikov?**

Največji delež, skoraj 50 % anketirancev, ima letni neto družinski dohodek višji kot 30.000 EUR, od tega dobrih 10 % med 30.000 in 35.000 EUR in dobrih 35 % več kot 35.000 EUR. Dobrih 40 % anketirancev ima letni neto družinski dohodek med 20.000 in 30.000 EUR, od tega slabih 20 % med 20.000 in 25.000 EUR in dobrih 20 % med 25.000 in 30.000 EUR. Dobrih 10 % anketirancev spada pod to mejo, z letnim neto družinskim prihodkom med 12.000 in 20.000 EUR, le slabe 3 % je takšnih, pri katerih je letni neto družinski prihodek manjši od 12.000 EUR.

Slika 39 Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: **Letni neto družinski prihodek na gospodinjstvo?**

Povprečna velikost parcele anketiranih objektov je dobrih 330 m². Velik delež, več kot 60 %, ima parcelo veliko do 300 m², od tega slaba polovica do 200 m² in dobra polovica med 200 in 300 m². 20 % je takih, ki imajo parcelo veliko od 300 do 400 m², pri slabih 20 % je parcela večja od 400 m², od tega je le pri 10 % večja od 500 m².

Povprečna tlorisna velikost hiše je 100 m².

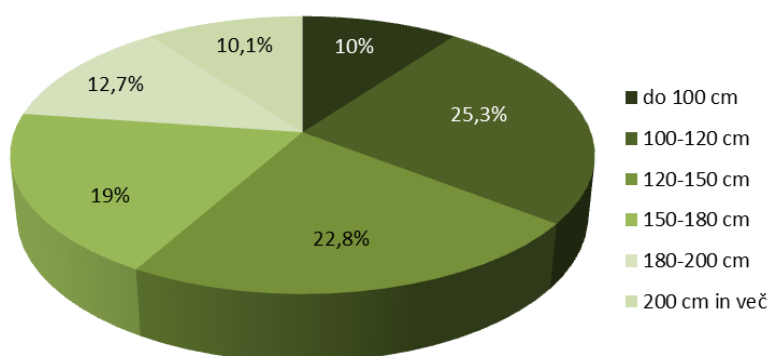
Glede na to, da je skoraj 90 % vseh anketirancev lastnikov vrstnih hiš ali dvojčkov, so podatki o velikosti parcele in tlorisni velikosti hiše povsem razumljivi. Gre namreč za skupinsko gradnjo manjših stanovanjskih objektov, pri katerih je velikost zunanjega prostora zaradi skupinske gradnje omejena.

Zaradi sprememb načina življenja, ki narekuje vse manj prostega časa zaposlenih ljudi, se je v zadnjih desetletjih spremenila tudi želena velikost vrta ob enodružinski hiši. Ivanšek (1998) predlaga 100–200 m² kot še obvladljivo velikost, ko dejavnosti z vzdrževanjem oz. drugim programom (zelenjavni, okrasni vrt) še niso dodaten vir dela, ki človeka utruja, namesto da bi ga sprostil in uravnovesil. Poleg velikosti vrta se je izrazito spremenila tudi povezanost hiše z vrtom. Rezultati ankete so pokazali, da ima več kot 95 % objektov bivalni del povezan z vrtom z vsaj enim vrati in brez višinske razlike in da je manj kot 1 % takšnih, ki nimajo povezave med bivalnim delom in vrtom urejene še kako drugače kot z vhodnimi vrati. **Od tega ima dobrih 80 % objektov bivalni del povezan z vrtom iz dnevne sobe ali jedilnice** (dobrih 40 % iz dnevne sobe in slabih 40 % iz jedilnice). Pri dobrih 5 % objektov je vrt povezan tudi iz kuhinje.

Dobra polovica anketiranih stanovanjskih hiš ima na vrtu vsaj en dodaten objekt. Omenjeni podatki potrjujejo spremembe, ki jih prinaša bodisi način življenja bodisi omejenost s prostorom v naseljih. Včasih je imela vsaka enostanovanjska hiša garažo, ki je bila ob avtomobilu namenjena tudi shranjevanju orodja za vzdrževanje vrta, kot so na primer kosilnica, vrtno orodje ... Danes se zaradi tega, ker enostanovanjske hiše več nimajo garaž, na vrtovih pojavljajo pomožni objekti, ki so namenjeni shranjevanju vrtnega orodja, kosilnic in koles. V kar 60 % odgovorov na vrtu ob stanovanjski hiši najdemo tudi pomožen objekt (uto ali lopo), le 20 % objektov ima garažo in slabih 15 % nadstrešek za avto. V dobrih 2 % se ob hiši pojavi tudi ločena kolesarnica.

Z načinom življenja se je močno povečala tudi potreba po mobilnosti družinskih članov. Tako so družine, ki imajo samo en avtomobil, večinoma bolj izjema kot pravilo. Med tistimi 20 % anketirancev, ki imajo na svoji parceli garažo, je 2/3 takšnih, pri katerih se garaža drži stanovanjske hiše, v 1/3 primerov je garaža samostojni objekt. Z upadom gradnje garaž se je močno povečala gradnja nadstrešnic za avtomobile. Tako ima slabih 45 % anketirancev na parceli nadstrešek za avto, od tega se slabih 40 % nadstreškov drži hiše, pri dobrih 5 % pa je nadstrešek samostojen objekt. Dobrih 35 % anketirancev ima parkiranje urejeno na prostem, od tega slabih 25 % na lastni parceli in dobrih 10 % na parceli poleg lastnega zemljišča. Anketa zbere podatke tudi o tem, kako je urejen dostop do objekta za pešce in vozila. Pri skoraj 80 % anketirancev je dostop za pešce in vozila skupen, dobrih 20 % objektov pa ima dostop za pešce ločen od dostopa za avtomobile.

Glavne prednosti enostanovanjske hiše, kot sta zasebnost in individualnost, so zelo odvisne od tega, kako so jih ljudje sposobni uresničiti. Velik pomen pri zasebnosti vrta, toliko bolj v strnjenih naseljih, kjer so vrtovi majhni in stiki s sosedi neposredni, predstavlja ograja. V anketi zbrani podatki kažejo, da je skoraj 80 % vrtov anketirancev v celoti ograjenih, 20 % vrtov pa ima ograjen samo bivalni del vrta. Od tega je največ vrtov, dobrih 25 %, ograjenih s kombinacijo lesene ali žičnate ograje in žive meje. Dobrih 30 % vrtov je ograjenih samo z ograjo brez žive meje, od tega dobrih 15 % z žičnato ograjo in slabih 15 % z leseno ograjo.

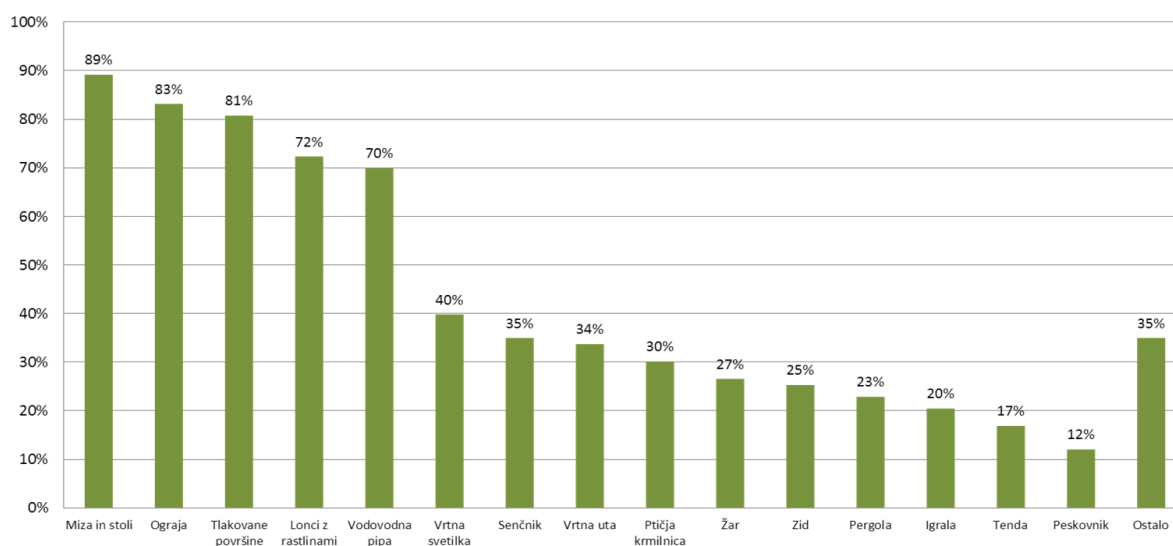

Slika 40 Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: **Višina ograje?**

Ob podatku, da je skoraj 80 % vrtov ograjenih v celoti, je zanimiv tudi podatek o višini ograj. **Dobrih 40 % objektov je ograjenih z ograjo, ki je višja od 150 cm**, pri slabih 30 % je ograja visoka med 100 in 150 cm, le 10 % anketirancev je ograjenih z nižjo ograjo, visoko do 100 cm. Visok delež v celoti ograjenih vrtov, pri katerih so ograje visoke, nam da vedeti, da ljudje na vrtovih iščejo zasebnost in lasten intimni prostor. Le-tega je v strnjenih naseljih, še toliko bolj, kadar gre za skupinsko gradnjo vrstnih hiš ali dvojčkov, težko uresničiti brez postavitve ograj, za katero bi si želeli, da jo v čim večjem številu predstavlja živa meja, ki na vrtu poskrbi tudi za boljšo mikroklimo.

Skoraj na vsakem vrtu najdemo prostor, ki je namenjen zelenici, ki se pojavi v kar 95 % vrtov anketirancev. Naslednje po vrsti so grmovnice, najdemo jih v več kot 70 % vrtov, v več kot 60 % najdemo drevje, v 45 % trajnice, v 37 % popenjavke in v 18 % sadno drevje ter grmičevje.

Pri vprašanju o posameznih elementih na vrtu anketa pridobiva podatke o tem, kaj od vrtnih elementov in opreme najdemo na vrtovih. Najpogosteje, v kar 80 % vrtov ljudi, zajetih v anketi, so zastopani miza in stoli, ograja in tlakovane površine. Glede na to, da se poleg mize in stolov na vrtu pogosto pojavljajo tudi vodovodna pipa in žar, lahko zaključimo, da ljudje v Mariboru in okolici prosti čas pogosto preživljajo na svojih vrtovih.

Slika 41 Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: **Posamezni elementi na vrtu?**

PRISTOP UPORABNIKOV K UREDITVI VRTA

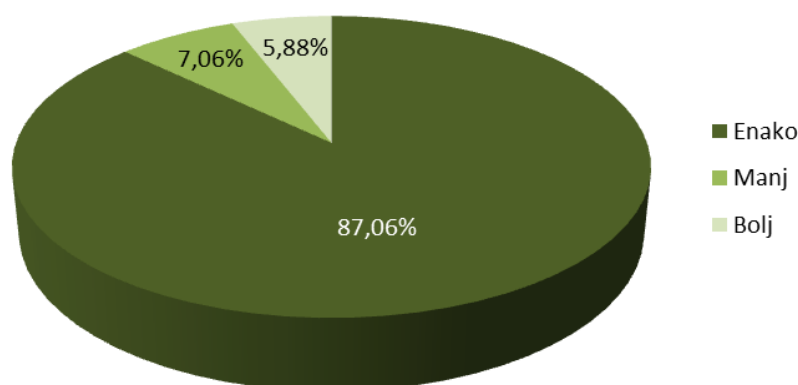
Drugi del ankete pridobiva podatke o tem, na kakšen način so lastniki pristopili k ureditvi vrta in ali so z ureditvijo zadovoljni.

Na vprašanje, kako pomembna je za njih ureditev okolice hiše v primerjavi z ureditvijo njene notranjosti, je **kar 87 % vseh anketirancev mnenja, da je ureditev okolice**

hiše enako pomembna kot ureditev notranjosti. Dobrih 7 % jih meni, da je ureditev okolice manj pomembna, in slabih 6 % jih meni, da je ureditev okolice bolj pomembna kot ureditev notranjosti hiše.

Pri vprašanju, zakaj je ureditev okolice manj pomembna kot ureditev notranjosti hiše, največ anketirancev navaja, da v hiši preživijo veliko več časa kot na vrtu in da se na vrtu zadržujemo le v določenem delu leta. Anketiranci, ki se jim zdi ureditev okolice bolj pomembna, navajajo, da se v urejenem okolju bolje počutijo, da je bolj varno za otroke, da veliko časa preživijo na vrtu, v določenem delu leta celo več kot v notranjosti hiše in v tem obdobju veliko večjo pozornost namenijo urejenosti okolja kot notranjosti hiše, da jim urejena okolica nudi boljšo kakovost bivanja in da je urejena okolica celovit arhitekturni zaključek objekta.

Med najpogostejšimi odgovori na vprašanje, zakaj je urejena okolica enako pomembna kot notranjost hiše, anketiranci navajajo, da je **vrt podaljšek notranjosti hiše in v poletnem času njen dodatni prostor**, na katerem preživijo velik del dneva, ter da je vrt sestavni del hiše in skupaj z njo predstavlja urejeno celoto.

Slika 42 Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: **Kako pomembna je za vas ureditev okolice hiše v primerjavi z njeno notranjostjo?**

Velika večina anketirancev je mnenja, da je ureditev okolice enako pomembna kot ureditev notranjosti hiše. Pa so ob gradnji res namenili toliko pozornosti in finančnih sredstev, kot so jih vložili v sam objekt, tudi v njegovo okolico?

Na vprašanje, ali so ob začetku investicije gradnje hiše že predvideli stroške ureditve vrta in zakaj da oz. ne in ali se jim zdi strošek ureditve vrta velik v primerjavi z vrednostjo druge gradnje, več kot polovica anketirancev odgovarja, da o stroških za ureditev okolja ob začetku investicije gradnje hiše niso razmišljali. 40 % anketirancev je ob investiciji gradnje že predvidelo tudi stroške za ureditev okolja, **60 % anketirancev pa ob gradnji o stroških za ureditev okolja ni razmišljalo.**

Na vprašanje, zakaj so ob gradnji razmišljali tudi o strošku ureditve okolja, odgovarjajo:

- da so zaradi ekonomskih razlogov planirali vse stroške, med njimi tudi strošek ureditve okolice, ki ni majhen in se ga ne da zanemariti;
- da je načrtovanje stroškov za ureditev okolice enako pomembno kot načrtovanje stroškov druge gradnje;
- ker ureditev okolice spada v strošek gradnje hiše;
- ker so želeli okolico urediti istočasno z gradnjo hiše;
- ker si ne predstavljajo bivanja v neurejenem okolju;
- ker je okolica hiše sestavni del hiše;
- ker je urejenost okolice enako kot gradnja hiše povezana s stroški.

Na vprašanje, zakaj ob gradnji hiše niso razmišljali o stroških ureditve okolice, odgovarjajo:

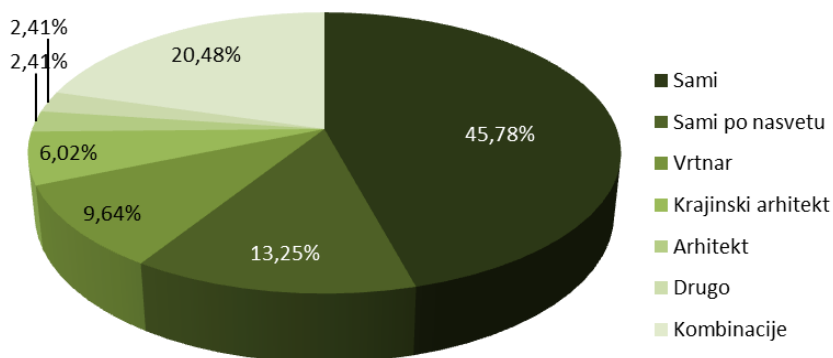
- **največ anketirancev navaja kot razlog omejene finančne zmožnosti in so mnenja, da lahko okolico z nizkimi stroški uredijo sami;**
- kupili smo hišo z že urejeno okolico;
- najprej smo uredili notranjost, po enem letu še okolico;
- odločili smo se, da je okolica v drugem planu;
- vrt urejamo po svojih trenutnih zmožnostih, tudi poceni se obnese;
- nismo poznali možnosti;
- nikoli do zdaj nismo imeli vrta;
- ker še nismo imeli načrta za vrt;
- o tem nismo razmišljali;
- ker naj bi vrt naredil izvajalec;
- ker je bil vrt že delno urejen;
- ker smo vrt urejali sami;
- ker se nam strošek za ureditev okolice v primerjavi s stroški za hišo ni zdel visok;
- ker smo veliko denarja namenili notranji opremlitvi hiše;
- ker nismo nameravali vložiti večjega zneska v ureditev vrta, temveč dela izvesti v lastni režiji z manjšimi stroški.

Ugotovimo lahko, da večina ljudi že ob gradnji razmišlja o tem, da bodo vrt uredili v lastni režiji, kar nasprotno s pridobljenimi rezultati ankete kaže na to, da okolici hiše ne namenijo dovolj pozornosti. Velikokrat je to povezano s tem, da ureditev vrta ne jemljejo enakovredno ureditvi notranjosti hiše in posledično ureditvi okolice namenijo manj sredstev oziroma v prvem planu uredijo notranjost hiše, za vrt pa velikokrat zmanjka finančnih sredstev in se njegove ureditve prav zaradi tega lotijo v lastni režiji.

Dobrih 75 % anketirancev je mnenja, da strošek ureditve vrta v primerjavi s stroškom druge gradnje ni velik, slabih 25 % pa je mnenja, da je strošek ureditve okolja v primerjavi s stroškom vrednosti druge gradnje hiše velik.

Namen ankete je bil med drugim tudi ugotoviti, kakšno mnenje imajo uporabniki o ponudbi in dostopnosti projektiranja okolice hiše na trgu in ali so zadovoljni s ponudbo storitev izvajalcev urejanja okolice na trgu. Dobra polovica (55 %) anketirancev je zadovoljna s ponudbo projektiranja okolice, dobrih 60 % pa jih je zadovoljnih s storitvijo izvajalcev urejanja okolja na trgu.

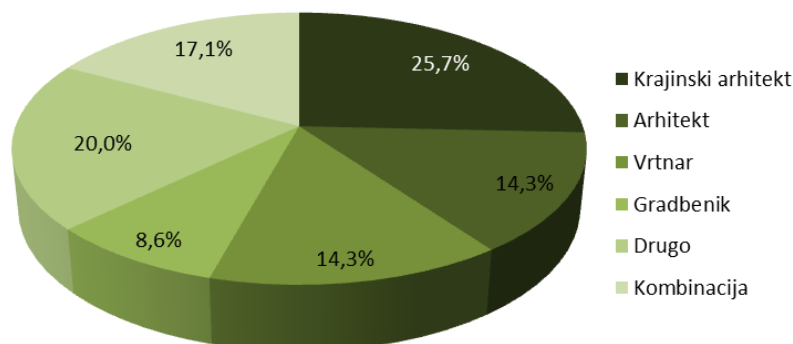
Anketa preverja tudi, na kak način se ljudje lotevajo urejanja okolice. Ali jim je vrt kdo načrtoval in kdo ga je načrtoval ter ali so imeli pripravljen projekt za ureditev okolice? So se ureditve lotili sami ali so poiskali pomoč strokovnjaka? **Skoraj 60 % anketirancev je ureditev okolja ob svojem objektu načrtovalo samih.** Med njimi je 13 % takšnih, ki so ob tem upoštevali razne nasvete. Samo dobrih 40 % je tistih, ki so jim vrt načrtovali strokovnjaki, bodisi vrtnarji, krajinski arhitekti ali arhitekti. Slabih 10 % med njimi se je odločilo izključno za pomoč vrtnarja, **samo 6 % za pomoč krajinskega arhitekta** in dobra 2 % za pomoč arhitekta.

Slika 43 Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: **Kdo je načrtoval vrt?**

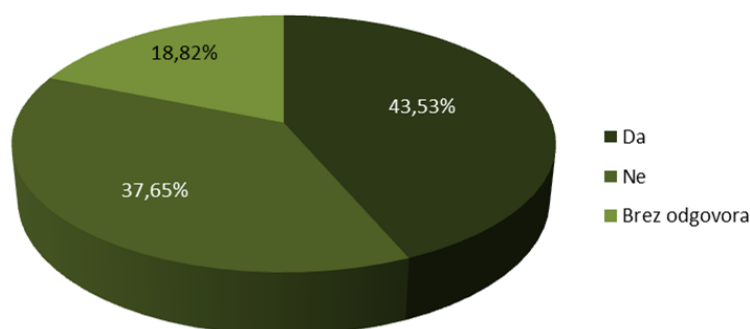
Podobno sliko pokaže tudi analiza odgovorov na vprašanje o izdelavi načrta. Skoraj 60 % anketirancev ni imelo projekta za ureditev okolja. Med tistimi, ki so imeli projekt (dobrih 40 %), je le-tega v dobrih 25 % izdelal krajinski arhitekt, v dobrih 14 % arhitekt ali vrtnar in v dobrih 8 % gradbinec.

Glede na to, da je med dobrimi 40 % (43,21 %) tistih, ki so imeli načrt za ureditev vrta, 25 % takšnih, ki jim je načrt izdelal krajinski arhitekt, podatki kažejo, da je **samo 10 % anketirancev načrt izdelal krajinski arhitekt.**

Slika 44 Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: **Kdo je izdelal načrt?**

Med tistimi anketiranci, ki so pri ureditvi poiskali pomoč in so za ureditev okolja imeli načrt, anketa ugotavlja, da je bila cena projekta korektna za 70 % izmed njih, le slabim 10 % se je cena zdela previsoka. Slabim 10 % anketirancev se je cena projekta zdela nizka.

Med naročniki projekta za ureditev okolice hiše je le dobrih 40 % takih, ki so ureditev okolja izvedli po načrtu, slabih 40 % pa se jih načrta ni držalo.

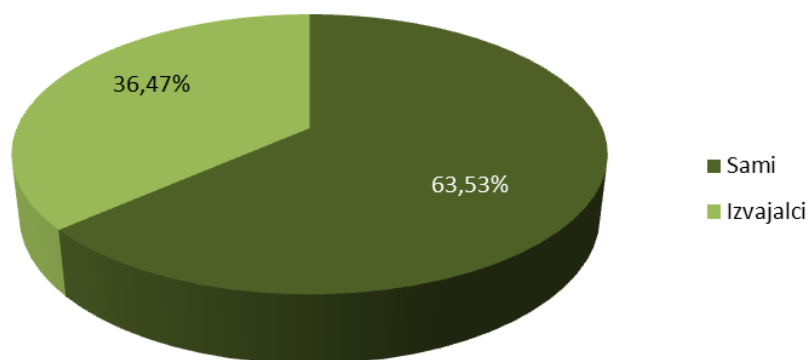
Slika 45 Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: **Ali je izvedena ureditev okolja hiše po načrtu?**

Med tistimi, ki so sodelovali s strokovnjakom, je le slabih 40 % upoštevalo nasvete strokovnjaka v celoti, več kot polovica je nasvete upoštevala le delno in 8 % je takih, ki nasvetov niso upoštevali.

Visok delež ljudi, ki se niso držali načrta in nasvetov strokovnjaka, lahko povežemo tudi z dejstvom, da je na vprašanje, ali vedo, kaj želijo imeti na vrtu in kako želijo imeti oblikovan vrt, kar 90 % anketirancev odgovorilo, da vedo, kaj želijo na vrtu, in kar 80 % je odgovorilo, da vedo, kako želijo imeti oblikovan vrt.

Rezultat nam jasno kaže na to, da so izvedbe vrtov po večini nastale po principu »sam svoj mojster«. Ljudje so namreč prepričani, da so vrt sposobni urediti sami, saj ne samo da vedo, kaj si želijo na vrtu, vedo tudi, kako ga želijo oblikovati.

Načelo »sam svoj mojster« se še izraziteje potrjuje z odgovori na vprašanje, ali so ureditev vrta izvajali sami ali so za to najeli izvajalca. **Več kot 60 % ljudi je namreč izvedbo vrta v celoti izvedlo v lastni režiji.** Med njimi jih je 80 % zadovoljnih z izvedbo vrta in 20 % je takih, ki z izvedbo niso zadovoljni. Zelo zanimivi so odgovori anketirancev, ki niso zadovoljni z izvedbo vrta. Med tistimi, ki so vrt prepustili strokovnjakom, je kar nekaj takšnih, ki niso bili zadovoljni z delom in strokovnostjo izvajalcev. Med tistimi, ki so vrt urejali sami, je veliko takšnih, ki so ugotovili, da je potrebnih veliko prilagoditev, zamenjav rastlin, da je zgrešena celotna zasnova in funkcionalnost vrta, da so potrebne dopolnitve, saj niso bili opozorjeni na določena dejstva, veliko je takih, ki bi vrt po nekaj letih radi približali dejanskemu namenu. Ugotovili so, da nimajo dovolj znanja o rastlinskem materialu in da so določene zasaditve popolnoma zgrešene. Veliko je tudi takih, ki so nezadovoljni z ureditvijo vrta, ker je zaradi pomanjkanja finančnih sredstev še nedokončan in ne služi v celoti svojemu namenu.

Slika 46 Grafični prikaz rezultatov na vprašanje: **Kdo je izvedel, zasadil vrt?**

Med izvajalci, ki so izvajali vrtove anketirancev, po večini najdemo manjša in večja lokalna podjetja, ki se ukvarjajo z urejanjem okolja. **Na žalost pa v velikem odstotku okolico novogradenj že v sklopu gradnje urejajo tudi gradbena podjetja,** ki z različnimi podizvajalci ob koncu gradbenih del po vzoru »največ za najmanj« uredijo tudi vrtove. Na teh vrtovih praviloma najdemo zelo slabo pripravljena zemljišča, posledično slabo izvedene zelenice in popolnoma zgrešen nabor rastlin.

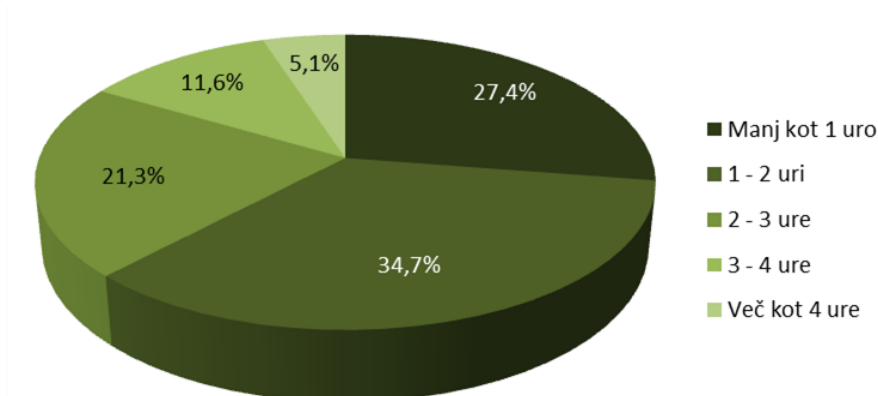
V nadaljevanju anketa sprašuje anketirance o tem, koliko časa povprečno namenijo vzdrževanju vrta in kdo vrt vzdržuje ter ali so vrt uredili naenkrat ali ga urejali postopoma. Nekoliko manj kot 90 % anketirancev vrt vzdržuje popolnoma samih. Slabih deset odstotkov vrtove vzdržuje samih, a za pomoč prosijo strokovnjaka, **le 1 % anketirancev je takšnih, ki za ureditev okolja najamejo vzdrževanje pri strokovnjaku.** Rezultate lahko morda delno povežemo z dejstvom, da gre pri vzorcu anketirancev za naselja skupinske gradnje, večinoma za vrstne hiše in dvojčke, ki na trgu dosegajo precej nižjo ceno od samostojnih hiš, kar pomeni, da je kupna moč njihovih lastnikov nižja od kupne moči lastnikov enodružinskih hiš, po drugi strani pa gre tudi za manjše, v povprečju do 300 m² velike vrtove. Predvidevamo lahko, da bi bil

odstotek anketirancev, ki naročijo vzdrževanje vrta pri izvajalcih, med novejšimi samostojnimi hišami nekoliko večji.

V nadaljevanju anketa ugotavlja, da je le slaba polovica anketirancev vrt uredila v celoti naenkrat, dobra polovica ga je urejala postopoma oziroma vrta še ni v celoti uredila. Kot največji razlog za postopno ureditev vrta anketiranci navajajo pomanjkanje denarja ob koncu gradnje.

Anketa je zbiralala podatke tudi o tem, ali so lastniki hiš na parceli ohranili kakšen rastlinski material. Glede na to, da gre za skupinsko gradnjo novejših naselij, je razumljiv podatek, da pri 75 % anketirancev na zemljišču ni bilo rastlin. Dobrih 15 % je takih, ki so v celoti ali vsaj delno ohranjali rastlinskih material.

Z anketo smo želeli od uporabnikov vrtov izvedeti tudi, koliko časa preživijo na vrtu in ali prebirajo kakšne revije o vrtovih. Največji delež, slabih 35 %, preživi na vrtu v povprečju 1–2 uri dnevno, dobrih 27 % manj kot eno uro dnevno in dobrih 20 % jih na vrtu v povprečju preživi 2–3 ure dnevno. Drugi, skoraj 17 %, na vrtu v povprečju preživijo dnevno 3–4 ure ali več.

Slika 47 Grafični prikaz rezultata na vprašanje: **Koliko časa preživite na vrtu?**

Skoraj 55 % anketirancev prebira revije o vrtovih, med njimi je največ tistih, skoraj 55 %, ki prebirajo revijo Rože in vrt, 14 % jih prebira Moj lepi vrt, dobrih 10 % revijo Vrtnar in dobrih 5 % revijo Gaja in Moj mali svet. Dobrih 10 % anketirancev navaja druge revije.

Na koncu želi anketa pridobiti podatke o tem, ali se tistim anketirancem, ki so za pomoč pri ureditvi vrta poiskali pomoč strokovnjaka, ta odločitev zdi pravilna in se je investicija v ureditev vrta obrestovala, ali so imeli predstavo o tem, kakšen bo strošek ureditve njihovega vrta, in ne nazadnje, kakšen tip stanovanjske hiše bi izbrali v primeru, da bi ponovno iskali novo bivališče. Kar 85 % anketirancev je mnenja, da je bila odločitev, da pri ureditvi vrta sodelujejo s strokovnjakom, pravilna in se je obrestovala. Dobrih 20 % jih je imelo predstavo o strošku vrta, dobrih 55 % si je delno

predstavljalo, kakšen bo strošek ureditve vrta, in slabih 24 % si ni predstavljalo, kolikšen bo strošek ureditve vrta.

Med vsemi anketiranci jih je dobrih 45 % navedlo, da bi v primeru ponovne izbire prebivališča izbrali samostojno hišo, slabih 20 % vrstno hišo, dobrih 10 % atrijsko hišo in le dobrih 6 % hišo dvojček. Glede na to, da skoraj 90 % anketirancev živi v vrstni hiši ali dvojčku, lahko ugotovimo, da si veliko od teh ljudi želi bolj kot v tem tipu hiše živeti v samostojni hiši. Med najpogostejšimi razlogi, ki jih anketiranci navajajo pod izbiro samostojne hiše, najdemo odgovore, da samostojna hiša zagotavlja največ zasebnosti in neodvisnosti od drugih, da omogoča svobodno urejanje okolice, ker je ob samostojni hiši veliko več vrta in več prostora v hiši, ker zahteva bivanje v samostojni hiši manj prilagajanja in več samostojnosti, manj prometa in ljudi ter večjo svobodo gibanja. Med pogostimi odgovori najdemo tudi željo po pritlični hiši brez stopnic.

Glede na to, da je samostojna hiša, kot je povedano že v uvodu, še vedno bivalni ideal večine Slovencev, je visok delež anketirancev, ki bi izbrali samostojno hišo, povsem razumljiv.

4.2 ANKETNA POLA C – Projektanti

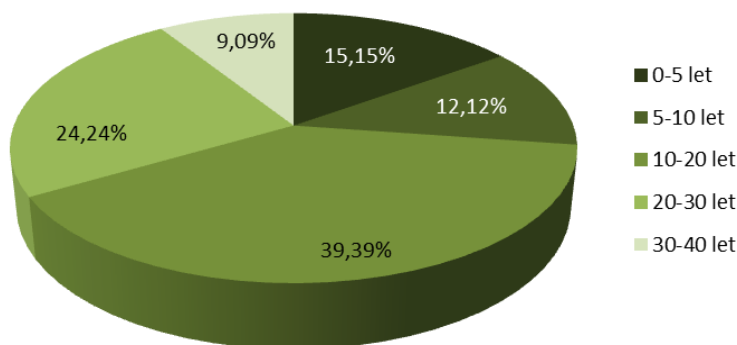
4.2.1 Predstavitev vprašalnika

Namen anketne pole C in anketiranja projektantov je bil v prvi vrsti ugotoviti število tistih, ki se v praksi srečujejo in ukvarjajo z ureditvijo vrtov ob enodružinskih hišah. Zanimala me je količina projektov, ki se pripravi in kasneje izvede na področju ureditve vrtov na individualni ravni. Preveriti sem želela mnenje stroke o tem, ali se ljudje ob urejanju okolice svojih domov v zadostni meri odločajo za pomoč strokovnjakov in ali upoštevajo njihove projekte, nasvete in mnenja. Zanimalo me je tudi mnenje projektantov o predstavi in pričakovanjih naročnikov ter pristopu naročnikov k problemu ureditve okolja lastnih prebivališč. Pri projektantih sem skušala tako preveriti, ali ljudje, ki poiščejo njihovo pomoč, znajo definirati svoje potrebe, koliko od njih ve, kaj želijo imeti na vrtu, oziroma kakšno imajo predstavo o oblikovanju vrta.

Z anketo sem poskušala zajeti podobo in problematiko urejanja okolja tudi v širšem pogledu. Anketa zato išče tudi odgovore o tem, ali so projektanti zadovoljni s ponudbo, ki jo na trgu ponujajo izvajalci urejanja vrtov, ali so zadovoljni z njihovo strokovnostjo in kakovostjo rastlinskega materiala na slovenskem trgu in ali so zadovoljni s ponudbo in kakovostjo strokovnih revij ter knjig, povezanih z ureditvijo vrtov. Zadnji, vendar ne manj pomemben namen anket pa je bila primerjava določenih odgovorov, ki so se ponovili v anketi, namenjeni uporabnikom, in anketi za projektante, in ugotovitev morebitnih odstopanj v odgovorih, ki bi lahko kazala na različne percepcije problematike s strani stroke in uporabnika.

4.2.2 Rezultati ankete

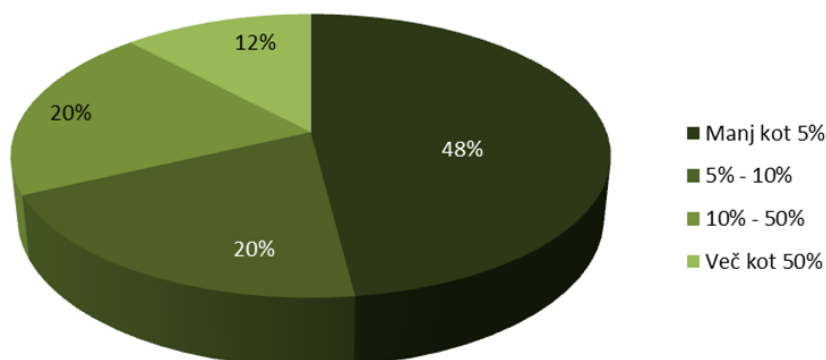
Slabih 40 % anketirancev se s projektiranjem ukvarja med 10 in 20 leti, skoraj četrtna med 20 in 30 leti. Več kot 30 let delovnih izkušenj ima samo desetina pooblaščenih projektantov z licenco KA, medtem ko ima več kot tretjina manj kot 10 let delovnih izkušenj.

Slika 48 Grafični prikaz rezultata na vprašanje: **Koliko let že projektirate?**

Med vsemi anketiranimi se z načrtovanjem zasebnih hišnih vrtov v poslovni karieri ukvarja samo slabih 70 % (69,7 %) projektantov. Dva med anketiranci sta na vprašanje, ali se ukvarjata z načrtovanjem hišnih vrtov, odgovorila, da samo za prijatelje, zato ju v tržnem smislu nismo šteli med ponudnike storitev načrtovanja hišnih vrtov.

Pri skoraj polovici anketiranih projektantov, ki se ukvarjajo ali so se pri delu ukvarjali tudi z načrtovanjem hišnih vrtov, predstavlja načrtovanje slednjih manj kot 5 % njihovega dela, več kot dvema tretjinama projektantov predstavlja izdelava načrtov za hišne vrtove manj kot 10 % dela, samo 12 % pa se posveča problematiki hišnih vrtov v primerjavi z drugimi projekti več kot polovico delovnega časa.

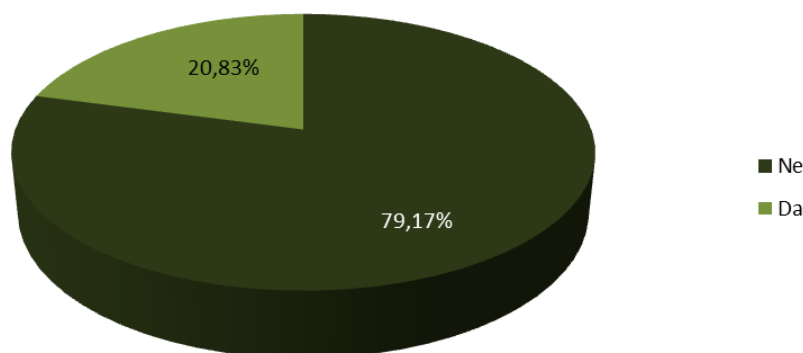
Slika 49 Grafični prikaz rezultata na vprašanje: **Koliko projektov ste izdelali za hišni vrt v primerjavi z drugimi projekti?**

Anketiranci so navedli skoraj 1100 izdelanih projektov. Med projektanti je nekaj takšnih, katerih izdelani projekti so brez izjeme tudi izvedeni (11 %), kljub temu pa je v povprečju izvedenih samo dobrih 40 % izdelanih projektov (40,5 %), **6 od desetih projektov, ki jih projektanti izdelajo, ni nikoli izvedenih, med 4 izvedenimi pa niti tretjina ni izvedena v celoti (28 %).**

Velika večina projektantov (87,5 %) je mnenja, da se pri urejanju vrta za pomoč strokovnjaka odloči premalo ljudi. Vsem investitorjem, ki se pri projektu odločijo za pomoč projektanta, je skupno to, da se svojih potreb na vrtu zavedajo samo delno. Sodeč po odgovorih projektantov, imajo – če govorimo ločeno o funkcijskem in oblikovnem (oblikovnem v smislu forme) delu projektov – v funkcijskem smislu investitorji sicer vsaj približno predstavbo o njegovi vsebini, medtem ko **92 % ljudi nima nikakršne predstave o obliki vrta.** Formo si predstavlja samo 8 % naročnikov.

Sodeč po pridobljenih podatkih, skoraj četrtnina (24 %) investitorjev pred pristopom k projektu od projektantov ne zahteva predračuna za izdelavo projekta, projektantske predračune za kasnejšo izvedbo projekta pa zahtevata samo dobri dve tretjini investitorjev. Podatek je toliko težje razumljiv ob dejstvu, da po mnenju projektantov ni investitorja, ki bi imel realno predstavbo o stroških ureditve vrta, več kot polovica (52 %) sploh nima realne predstave o stroških, 48 % pa si stroške ureditve vrta predstavlja samo delno.

Z analizo odgovorov na 12. in 13. vprašanje smo preverjali mnenje projektantov, ki ga imajo v zvezi s širšo ponudbo storitev projektiranja in zadovoljstvom s kakovostjo izvedbe vrtnarskih del. Dve tretjini (65,22 %) projektantov je mnenja, da je na slovenskem trgu dovolj ponudnikov storitev projektiranja, žal pa **kar 79,17 % anketiranih ni zadovoljnih s ponudbo izvajalcev.**

Slika 50 Grafični prikaz rezultata na vprašanje: **Ste zadovoljni s ponudbo izvajalcev urejanja hišnih vrtov?**

Verjetno je posledično tudi zaradi pomanjkanja kakovostnih izvajalcev z izvedbo svojih projektov zadovoljnih samo 44 % projektantov.

Predvidevamo, da gre predvsem za nezadovoljstvo z izvedbo posameznih gradiv, zadovoljstvo s ponudbo slednjih je, sodeč po navedbah v anketi, namreč precej višje. Projektanti so najbolj zadovoljni s ponudbo zalivalnih sistemov, kar 92 % jih ocenjuje, da je ponudba na tem področju dobra, 84 % jih je zadovoljnih s ponudbo tlakovalnih materialov in trat. Veliko projektantov pogreša več kakovostnega rastlinskega materiala (32 %), največ pa jih je nezadovoljnih s ponudbo nadstreškov in pergol, kar 56 % jih je prepričanih, da je ponudba na tem področju slaba.

Podobna situacija je tudi v zvezi z zadovoljstvom ponudbe strokovne literature, ki jo spremljajo domači projektanti KA na slovenskem trgu. Skoraj dve tretjini (65,38 %) projektantov nista naročeni na nobeno strokovno revijo o vrtu, dobri dve tretjini (66,67 %) tistih, ki strokovne publikacije redno spremljajo, pa očitno ne najdeta dovolj kakovostnih slovenskih izdaj, posegajo namreč po tuji literaturi; »Garten & Landschaft«, »Garden design«, »Topos« in »Landscape Design« so nekatere med njimi. Sodeč po pridobljenih podatkih, med domačo literaturo največ projektantov spremlja Moj mali svet.

5 SKLEP

Opravljen raziskava na področju Maribora z okolico je podala veliko zanimivih podatkov, ki jih ne gre vrednotiti samo s statističnega vidika, temveč tudi kot vpogled v stanje na področju načina razmišljanja ljudi, ki se danes odločajo za bivanje v enodružinskih hišah. Želji po tem, da bi se umaknili v zasebnost, se hitro pridruži potreba po individualni ureditvi vrta in kasneje vzdrževanju okolice. Velika večina anketirancev je mnenja, da je ureditev okolice hiše enako pomembna kot ureditev notranjosti, a kar 60 % jih o stroških za ureditev okolice ob gradnji ne razmišlja.

Kljub temu da večina anketirancev meni, da strošek ureditve okolice v primerjavi z drugimi stroški gradnje ni velik, je zanimivo, da jih večina okolico hiše ureja v lastni režiji oziroma v veliko primerih okolica sploh ni urejena. Že po hitrem vpogledu v stanje na terenu, ki je razvidno tudi iz slikovnih prilog, bi si lahko želeli, da bi ljudje rešitvam namenili več pozornosti. Skoraj 60 % anketirancev je ureditev okolice ob svojem prebivališču načrtovalo samih, samo 6 % se jih je odločilo za pomoč krajinskega arhitekta, nekaj več za pomoč vrtnarja, večina pa jih je očitno prepričanih, da je strokovnjak lahko vsak sam. Zanimivo bi bilo vedeti, koliko od teh ljudi je poiskalo pomoč strokovnjaka pri gradnji in kasneje opremljanju hiše. Morda je vzroke za prepričanje ljudi, da se lahko vsega lotijo sami, iskati tudi v tem, da velik del slovenskega prebivalstva izhaja s podeželja, kjer iskanje strokovne pomoči pri urejanju vrtov ni v navadi. Če sprejmemo dejstvo, da je za splošno stanje kriva širša, verjetno geografsko, ekonomsko in kulturno pogojena nedovzetnost za strokovno urejen prostor, pa ne smemo prezreti tistih, ki pri oblikovanju vrta kažejo interes za pomoč strokovnjaka.

Slednje lahko razdelimo v dve skupini. V prvo, zelo majhno skupino se uvrščajo tisti naročniki, ki še nimajo jasne predstave o videzu in programu vrta. Z njimi je komunikacija in izmenjava mnenj lahko učinkovitejša. V tem primeru lahko krajinski arhitekt deluje izključno na podlagi lastnih znanj in izkušenj ter ima pri iskanju rešitev bolj ali manj proste roke. Žal rešitve pogosto niso nujno blizu naročnikovim željam ali finančnim zmožnostim, saj se kar šest od desetih projektov, ki jih projektanti izdelajo, nikoli ne izvede, med 4 izvedenimi pa niti tretjina ni izvedena v celoti (28 %). **Slika je statistično gledano skrb vzbujajoča, v celoti se namreč v povprečju izvede samo vsak deseti izdelani projekt.** Ali gre na tej točki za težavo, ki jo lahko pripišemo všečnosti predstavljenih rešitev, ali za finančne zmožnosti investorjev, da bi projekte v skladu z načrti tudi izvedli, na podlagi pridobljenih podatkov težko zaključimo, skoraj zagotovo pa gre za kombinacijo obojega.

V drugo skupino spadajo investorji, ki imajo že izoblikovano mnenje o programski in oblikovni strukturi vrta in zaradi tega niso tako dovzetni za oblikovalčeve sugestije. Pri slednjih težavo predstavlja mentaliteta »sam svoj mojster« kot osnova za nezainteresiranost ali nezmožnost, da bi pri iskanju rešitev sploh poiskali strokovno pomoč. Pri skupinskem tipu gradnje je ta skupina investorjev razlog za to, da se

naselja, ki so v osnovi morda zastavljena kot celostno poenotena in urejena, sčasoma spremenijo v nevzdržno nekultivirane skupnosti s popolnoma različnimi posameznimi enotami, v večini primerov z nestrokovnimi in popolnoma ponesrečenimi individualnimi rešitvami. Težava je najbolj vidna na primeru naselij Male Hoče I in II.

Problemi nestrokovnosti pri urejanju prostora skupinskih gradenj so vidni tako na ravni naselij kot individualnih enot. Dejstvo, da ima dobra polovica anketiranih stanovanjskih hiš na vrtu vsaj en dodaten objekt in da je velika večina objektov ograjenih z ograjo, nakazuje na določene skupne potrebe, ki bi jih predvsem pri skupinski gradnji lahko s pravim pristopom dokaj hitro celostno uredili že v fazi projekta. Tako bi zagotovili poenoten in urejen celostni videz ne samo posameznih stanovanjskih objektov, ampak celotnih naselij. Kot primera dobre prakse lahko med predstavljenimi 13 naselji izpostavimo samo dve. V celoti in zagotovo naselje vrstnih hiš Domino na mariborskem Pobrežju, delno pa tudi naselje Radvanje pod Pohorjem.

Morda bi bilo dobro pogledati, kaj smo krajinski arhitekti kot stroka storili za to, da bi bilo več primerov dobrih praks, ne samo na lokalnem, ampak tudi na širšem slovenskem območju. Eden od razlogov, da je v osrednjeslovenskem prostoru primerov dobrih praks morda za spoznanje več, je zagotovo višja kupna moč investitorjev, ki si posledično lahko privoščijo kakovostnejše storitve že v projektni fazi, kljub temu pa bi bilo treba razmišljati o vzvodih, ki bi služili kot varovalke tudi v obliki zakonskih obvez.

Pravilno bi bilo, da bi se pri načrtovanju posameznih objektov že v začetnih fazah sodelovalo s krajinskim arhitektom, na ta način bi se zagotavljala vsaj osnovna kakovost. Medtem ko bi lahko za kakovost stanja na ravni naselij poskrbeli z zahtevo, da se že na točki pridobivanja gradbenih dovoljenj pripravijo tudi kakovostni projekti celostnih zunanjih ureditev, bi bilo smotno razmisliti tudi o načinih, s katerimi bi zagotavljali kakovostne pristope k rešitvam individualnih vrtov.

Zaradi povečanja skupinske gradnje, pri kateri so vrtovi praviloma manjši, bi bilo sodelovanje s strokovnjakom nujno. Na manjšem vrtu je namreč zaradi omejenega prostora toliko bolj pomembno, da je vrt hkrati funkcionalen in uporaben, pa tudi všečen.

Dejstvo, da v strokovnem smislu stanje urejenosti okolja hiš z vidika krajinske arhitekture krepko zaostaja za željami stroke, je morda tudi posledica tega, da se z načrtovanjem vrtov ob enodružinskih hišah ukvarja zelo malo krajinskih arhitektov. Morda gre razloge za to iskati tudi v dejstvu, da si večina ljudi projekta ni pripravljena ali sposobna privoščiti. Na tej točki se znajdemo sredi začaranega kroga, saj je zaradi malo investitorjev tudi malo ponudnikov in obratno.

Preproste rešitve, kako zapustiti ta začarani krog, v katerem se projektivni biroji krajinske arhitekture s problematiko urejanja okolice enodružinskih hiš – tudi zaradi pomanjkanja povpraševanja – ne ukvarjajo dovolj pogosto, je težko najti. Primerov

dobrih praks, ki bi med investitorji ustvarile kritično maso, sposobno prepoznati in si želeli kakovostnih rešitev, je očitno premalo ali pa so žal preslabo predstavljene. »Zeleno« se prepogosto predstavlja samo kot neki dekor arhitekture, bolj ali manj kot takšnega ga običajno žal dojemajo tudi kolegi arhitekti. Sodelovanje z njimi mora zagotovo biti eden prvih korakov za izstop iz omenjenega začaranega kroga.

V končni fazi gre pri delu krajinskega arhitekta za poznavanje in povezovanje tako gradbenih kot vrtnarskih, vzdrževalnih, mizarskih, kamnoseških in drugih obrtniških znanj. Zaradi zagotavljanja kakovostnih rešitev se mora zato sodelovanje s kolegi arhitekti v obliki izmenjave izkušenj in znanj začeti že v fazi načrtovanja in umeščanja objektov v prostor.

6 POVZETEK

Glede na to, da enodružinska hiša predstavlja bivalni ideal večine Slovencev, smo skušali s pomočjo ankete ugotoviti, koliko ljudem pomeni funkcionalen in urejen vrt, ki je ena največjih prednosti bivanja v hiši. Ureditev tega zunanjega prostora predstavlja svojevrsten zalogaj, zato nas je zanimalo, kako se ga ljudje lotevajo. Ugotoviti smo želeli potrebe uporabnikov na eni in ponudbo projektantov na drugi strani.

Naloga je skušala s pomočjo izvedene ankete ugotoviti in predstaviti ureditve vrtov ob enodružinskih hišah na primeru Maribora z okolico in kritično ovrednotiti trenutno stanje. Poskušala je poiskati razloge zanj in podati predloge za rešitev ugotovljene in predstavljene problematike.

Anketa je bila z namenom primerjave dožemanja iste težave z vidika investitorja in projektanta opravljena tako med naročniki kot tudi ponudniki projektiranja. Analiza zbranih podatkov je ob težavi nesposobnosti prepoznavanja potrebe po stroki na strani naročnikov izpostavila tudi težave pri izpolnjevanju želja in produkcij rešitev, ki so sprejemljive za naročnika, s strani projektantov.

Pregled stanja urejenosti vrtov trinajstih novejših naselij hiš v Mariboru in okolici je pokazal, da se urejanju vrtov enodružinske hiše namenja premalo pozornosti. Večina ljudi ne prepozna potrebe po tem, da bi jim pri ureditvi vrta pomagal strokovnjak, temveč se ureditve lotevajo sami. Žal se tudi tisti, ki ocenijo, da potrebujejo pomoč strokovnjaka, velikokrat sprašujejo o tem, na koga se obrniti. Ker je na trgu malo krajinskih arhitektov, ki so naročnikom dosegljivi in finančno dostopni, se naročniki velikokrat obrnejo po pomoč na vrtnarja, nekateri v času gradnje objekta celo na arhitekta, s katerim že sodelujejo, veliko njih pa se sprijazni tudi z rešitvami, ki so jih zanje pripravili kar gradbeniki.

7 VIRI

7.1 CITIRANI VIRI

Imenik ZAPS. 2005. Ljubljana, Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije (interno gradivo, maj 2005).

Ivanšek F. 1998. Enodružinska hiša. Od prostostoječe hiše k nizki zgoščeni zazidavi. Ljubljana, Ambient: 243 str.

Zakon o graditvi objektov. 2004. Ur. l. RS, št. 102/04

7.2 DRUGI VIRI

Arhitekturni vodnik. Trajekt. 2016.

<http://www.arhitekturni-vodnik.org/> (junij.2016)

Bevk M. 1996. Enodružinska hiša v Sloveniji 45-95. Glasilo DALL, 17, posebna št.: 80-81

Hiti S. 2006. Povezanost prostostoječe hiše z bivalnim vrtom. Diplomski naloga. Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo: 97 str.

Ivanšek F. 1960. Stanovanje in potrošnik. Rezultat ankete stanovanjskih želja. Ljubljana, Urbanistični inštitut Slovenije: 62 str.

Kalčič I. 2001. Današnja bivalna kultura kot rezultat podedovanih načel, navad in potreb. V: 11. Konferenca Alpe Adria, Ljubljana, <http://www2.arnes.si/aa/2001/kalc01/kalc01cs.html> (junij 2016)

Kopač M. 1972. Vrt kot bivalni prostor. Diplomski naloga. Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo: 50 str

Kristl S. 1991. Stanovanjske zgradbe II. Skripta. Ljubljana, Fakulteta za arhitekturo: 60 str.

Marinček M. 1972. Vrt v raznih tipih enodružinske zazidave. Diplomski naloga. Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo: 72 str

Ogrin D. 1993. Vrtna umetnost sveta: pregled svetovne dediščine. Ljubljana, Pudon EWO: 400 str.

Ogrin D. 2010. Krajinska arhitektura. Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo: 324 str.

Vatovec M. 1986. Vrt ob enodružinski hiši: stanje in razvojne možnosti. Diplomski naloga. Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo: 74 str.

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorju prof. dr. Davorinu Gazvodi za strokovno pomoč in usmerjanje pri izdelavi naloge, ter družini za podporo in potrpežljivost.

PRILOGE

Priloga A

Anketna pola A – namenjena lastnikom enodružinskih hiš z že obstoječim vrtom

ANKETNA POLA

A

Sem Tina Kuhar, absolventka krajinske arhitekture na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. V diplomski nalogi se ukvarjam z vrtovi ob enodružinskih hišah, zato vas kot lastnika take hiše prosim za pomoč pri izdelavi diplomske naloge z naslovom »Vrt ob enodružinski hiši: zahteve uporabnikov in ponudba projektantov«.

Pri projektiranju vrtov ob enodružinskih hišah načrtovalec naleti na različne odzive s strani naročnikov glede zahtev, želja in potreb. Cilj moje naloge je ugotoviti potrebe naročnikov vrtov in opozoriti na morebitna razhajanja med željami naročnikov in ponudniki storitev (projektiranja) in proizvodov za urejanje vrtov.

Anketa je anonimna. Njeni rezultati bodo uporabljeni izključno za potrebe diplomske naloge. Če ste mnenja, da s katerim od vprašanj preveč posegam v vašo zasebnost, ga, prosim, izpustite.

ANKETNA POLA A – LASTNIKI ENODRUŽINSKIH HIŠ Z ŽE OBSTOJEČIM VRTOM**PRVI DEL – PODATKI O HIŠI IN STANOVALCIH****1. Vrsta enodružinske hiše?**

Samostojna	
Atrijska	
Dvojček	
Vrstna	

2. Število etaž v hiši?

Pritlična	
Visokopritlična	
Enonadstropna	
Večnadstropna	

3. Število stanovalcev?

4. Starost stanovalcev?

5. Izobrazba lastnikov?

Nedokončana osnovna šola	
Dokončana osnovna šola	
Dokončana poklicna ali srednja šola	
Dokončana višja ali visoka šola	
Dokončana univerzitetna šola, magisterij, doktorat	

6. Letni neto družinski prihodek (na gospodinjstvo)?

Manj kot 12.000 EUR	
12.000–20.000 EUR	
20.000–25.000 EUR	
25.000–30.000 EUR	
30.000–35.000 EUR	
Več kot 35.000 EUR	

7. Velikost parcele v m²?

8. Tlorisna velikost hiše v m² (kolikšno površino parcele pokriva hiša)?

9. Dodatni objekti na parceli (gospodarska poslopja, garaže, ute ipd.)?

10. Povezanost hiše z vrtom.

A. Kateri stanovanjski prostor ima vrata na vrt? V primeru, da je več vrat iz posameznega prostora, vpišite njihovo število.

Dnevna soba	
Jedilnica	
Kuhinja	
Spalnica	

Otroška soba	
Hodnik	
Kletni prostori	
Ni povezave	
Drugo	

B. Če je povezava, kakšna je?

Vrata iz sobe na teraso brez višinskih razlik.	
Povezava s stopnicami.	
drugo	

11. Ograja na vrtu?

A. Ali je vrt ograjen?

DA **NE**

B. Če je vrt ograjen, kako je ograjen?

V celoti	
Bivalni del (ob terasi)	
Predvrt (uvoz, parkirišče)	

C. Iz kakšnega materiala je ograja?

D. Višina ograje v centimetrih?

12. Kako je na parceli urejeno parkiranje?

Tip		Število
GARAŽA	Kot samostojen objekt	
	Se drži hiše	
NADSTREŠEK	Kot samostojen objekt	
	Se drži hiše	
PARKIRIŠČE NA PROSTEM	Na lastni parceli	
	Pred parcelo, ob dovozni poti	

13. Dostop za pešce in vozila.

Skupen	
Ločen	

14. Rastlinski sestav.

Drevje	
Grmovnice	
Enoletnice	
Trajnice	
Popenjavke	
Trata	
Sadno drevje	
Sadno grmičevje	

15. Posamezni elementi na vrtu?

Tlakovane površine	Skalnjak	
Miza in stoli	Palček, miniaturo ...	
Pergola	Prha	
Vrtna uta	Vodovodna pipa	
Peskovnik	Ograja	
Igrala	Zid	
Vodni motiv	Lonci z rastlinami	
Plavalni bazen	Sušilnik perila	
Pitnik za ptice	Senčnik	
Ptičja krmilnica	Tenda	
Žar	Rastlinjak	
Skulptura	Latnik	
Vrtna svetilka	Kompostišče	
Pasja uta, pesjak	Kurišče	

DRUGI DEL – VPRAŠALNIK

1. Kako pomembna je za vas ureditev okolice hiše v primerjavi z ureditvijo njene notranjosti?

MANJ – Zakaj?

ENAKO – Zakaj?

BOLJ – Zakaj?

2. Ali ste ob začetku investicije gradnje hiše že predvideli stroške ureditve vrta?

DA – Zakaj?

NE – Zakaj ne?

3. Se vam zdi strošek ureditve vrta velik v primerjavi z vrednostjo druge gradnje?

DA NE

4. Ste zadovoljni s ponudbo storitev projektiranja okolice hiše na trgu (projektiranje)?

DA NE

5. Ste zadovoljni s ponudbo storitev izvajalcev urejanja okolice hiše na trgu (izvedba)?

DA NE

6. Kdo vam je načrtoval vrt?

Sami	
Sami po nasvetu	
Strokovnjak:	krajinski arhitekt
	arhitekt
	vrtnar
	drugo

7. Če ste imeli načrt (projekt) za ureditev okolice hiše, kdo ga je izdelal?

Krajinski arhitekt	
Arhitekt	
Vrtnar	
Gradbenik	
Drugo	

NI BILO NAČRTA – Zakaj ne?

8. Kakšna je bila po vašem mnenju cena načrta (projekta)?

Nizka	
Korektna	
Visoka	
Previsoka	

9. Ali ste izvedli ureditev okolice hiše po načrtu?

DA**NE** – Zakaj ne?

10. Ste upoštevali nasvete strokovnjaka, ki vam je načrtoval vrt?

V CELOTI**NISEM SODELOVAL S STROKOVNJAKOM****DELNO** – Koliko v %?

NE – Zakaj ne?

11. Ste vedeli, kaj želite imeti na vrtu?

DA**NE**

12. Ste vedeli, kako želite imeti oblikovan vrt?

DA**NE**

13. Kdo vam je izvedel, zasadil vrt?

SAMI**IZVAJALCI** – Kdo?

14. Ste zadovoljni z izvedbo vrta?

DA

NE – Zakaj ne, kaj bi spremenili?

15. Koliko časa povprečno namenite vzdrževanju vrta?

	SPOMLAD I	POLETI	JESENI	POZIMI
Vsak dan				
Nekajkrat na teden				
Enkrat tedensko				
Nekajkrat mesečno				
Enkrat mesečno				
Ne vzdržujem				

16. Kdo vzdržuje vrt?

Sami	
Sami s pomočjo strokovnjaka	
Naročimo vzdrževanje strokovnjaka	

17. Ali ste uredili celoten vrt naenkrat?

DA

NE – Zakaj ne?

18. Ali ste drevje in druge rastline, ki so že bili na parceli, ohranili in vključili v svoj vrt?

DA

DELNO

JIH NI BILO

NE – Zakaj ne?

19. Koliko časa preživite na vrtu?

	ČAS DNEVA IN TEDNA			
	KONEC TEDNA		MED TEDNOM	
ŠTEVILO UR	dopoldne	popoldne	dopoldne	popoldne
Manj kot 1 uro				
1–2 uri				
2–3 ure				
3–4 ure				
4–5 ur				
Več kot 5 ur				

20. Kaj delate na vrtu v prostem času?

21. Ali prebirate kakšno revijo o vrtovih?

DA	Vrtnar	
	Rože in vrt	
	Moj mali svet	
	Moj lepi vrt	
	Gaia	
DRUGO	Katero?	
NE		

Kuhar T. Vrt ob enodružinski hiši ... na primeru Maribora z okolico.

Dipl. delo. Ljubljana, Univ. v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Odd. za krajinsko arhitekturo, 2016

22. Se vam zdi odločitev, da ste poiskali pomoč strokovnjaka, pravilna? Se je investicija ureditve vrta obrestovala?

DA

NE – Zakaj ne?

NISEM POISKAL POMOČI STROKOVNJAKA

23. Ste imeli predstav o tem, kakšen bo strošek ureditve vašega vrta?

DA

DELNO

NE

24. Če bi ponovno izbirali stanovanje, kakšen tip bi izbrali?

Samostojna hiša	
Vrstna hiša	
Dvojček	
Atrijska hiša	
Večstanovanjska hiša, blok	

Zakaj?

Priloga B

Anketna pola B – namenjena lastnikom enodružinskih hiš, ki še nimajo urejenega vrta

ANKETNA POLA

B

Sem Tina Kuhar, absolventka krajinske arhitekture na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. V diplomski nalogi se ukvarjam z vrtovi ob enodružinskih hišah, zato vas kot lastnika take hiše prosim za pomoč pri izdelavi diplomske naloge z naslovom »Vrt ob enodružinski hiši: zahteve uporabnikov in ponudba projektantov«.

Pri projektiranju vrtov ob enodružinskih hišah načrtovalec naleti na različne odzive s strani naročnikov glede zahtev, želja in potreb. Cilj moje naloge je ugotoviti potrebe naročnikov vrtov in opozoriti na morebitna razhajanja med željami naročnikov in ponudniki storitev (projektiranja) in proizvodov za urejanje vrtov.

Anketa je anonimna. Njeni rezultati bodo uporabljeni izključno za potrebe diplomske naloge. Če ste mnjenja, da s katerim od vprašanj preveč posegam v vašo zasebnost, ga, prosim, izpusite.

ANKETNA POLA B – LASTNIKI ENODRUŽINSKIH HIŠ S ŠE NEOBSTOJEČIM VRTOM

PRVI DEL – PODATKI O HIŠI IN STANOVALCIH

1. Vrsta enodružinske hiše?

Samostojna	
Atrijska	
Dvojček	
Vrstna	

2. Število etaž v hiši?

Pritlična	
Visokopritlična	
Enonadstropna	
Večnadstropna	

3. Število stanovalcev?

4. Starost stanovalcev?

5. Izobrazba lastnikov?

Nedokončana osnovna šola	
Dokončana osnovna šola	
Dokončana poklicna ali srednja šola	
Dokončana višja ali visoka šola	
Dokončana univerzitetna šola, magisterij, doktorat	

6. Letni neto družinski prihodek (na gospodinjstvo)?

Manj kot 12.000 EUR	
12.000–20.000 EUR	
20.000–25.000 EUR	
25.000–30.000 EUR	
30.000–35.000 EUR	
Več kot 35.000 EUR	

7. Velikost parcele v m²?

8. Tlorisna velikost hiše v m² (kolikšno površino parcele pokriva hiša)?

9. Dodatni objekti na parceli (gospodarska poslopja, garaže, ute ipd.)?

10. Povezanost hiše z vrtom.

A. Kateri stanovanjski prostor ima vrata na vrt? V primeru, da je več vrat iz posameznega prostora, vpišite njihovo število.

Dnevna soba	
Jedilnica	
Kuhinja	
Spalnica	
Otroška soba	
Hodnik	
Kletni prostori	
Ni povezave	
Drugo	

B. Če je povezava, kakšna je?

Vrata iz sobe na teraso brez višinskih razlik	
Povezava s stopnicami	
Drugo	

11. Ograja na vrtu?**A.** Ali bo vrt ograjen?**DA** **NE****B.** Če bo vrt ograjen, kako bo ograjen?

V celoti	
Bivalni del (ob terasi)	
Predvrt (uvoz, parkirišče)	

C. Iz kakšnega materiala bo ograja?**D.** Višina ograje v centimetrih?

12. Kako je na parceli urejeno parkiranje?

Tip	Število	
GARAŽA	Kot samostojen objekt	
	Se drži hiše	
NADSTREŠEK	Kot samostojen objekt	
	Se drži hiše	
PARKIRIŠČE NA PROSTEM	Na lastni parceli	
	Pred parcelo, ob dovozni poti	

13. Dostop za pešce in vozila?

Skupen	
Ločen	

DRUGI DEL – VPRAŠALNIK**1. Kako pomembna je za vas ureditev okolice hiše v primerjavi z ureditvijo njene notranjosti?**

MANJ – Zakaj?

ENAKO – Zakaj?

BOLJ – Zakaj?

2. Ali ste ob začetku investicije gradnje hiše že predvideli stroške ureditve vrta?

DA – Zakaj?

NE – Zakaj ne?

3. Se vam zdi strošek ureditve vrta velik v primerjavi z vrednostjo druge gradnje?

DA NE

4. Ste zadovoljni s ponudbo storitev projektiranja okolice hiše na trgu (projektiranje)?

DA NE

5. Ste zadovoljni s ponudbo storitev izvajalcev urejanja okolice hiše na trgu (izvedba)?

DA NE

6. Kdo vam bo načrtoval vrt?

Sami	
Sami po nasvetu	
Strokovnjak:	krajinski arhitekt
	arhitekt
	vrtnar
	drugo

11. Ali veste, kaj želite imeti na vrtu?

DA NE

12. Ali veste, kako želite imeti oblikovan vrt?

DA NE

13. Kdo vam bo izvedel, zasadil vrt?

SAMI

IZVAJALCI – Kdo?

15. Koliko časa boste namenili vzdrževanju vrta?

	SPOMLAD I	POLETI	JESENI	POZIMI
Vsak dan				
Nekajkrat na teden				
Enkrat tedensko				
Nekajkrat mesečno				
Enkrat mesečno				
Ne vzdržujem				

16. Kdo bo vzdrževal vrt?

Sami	
Sami s pomočjo strokovnjaka	
Naročili bomo vzdrževanje strokovnjaka	

17. Ali boste uredili celoten vrt naenkrat?

DA

NE – Zakaj ne?

18. Ali boste drevje in druge rastline, ki so že na parceli, ohranili in vključili v svoj vrt?

DA DELNO JIH NI

NE – Zakaj ne?

19. Koliko časa boste preživeli na vrtu?

ŠTEVILO UR	ČAS DNEVA IN TEDNA			
	KONEC TEDNA		MED TEDNOM	
	dopoldne	popoldne	dopoldne	popoldne
Manj kot 1 uro				
1–2 uri				
2–3 ure				
3–4 ure				
4–5 ur				
Več kot 5 ur				

20. Kaj boste delali na vrtu v prostem času?

21. Ali prebirate kakšno revijo o vrtovih?

DA	Vrtnar	
	Rože in vrt	
	Moj mali svet	
	Moj lepi vrt	
	Gaia	
DRUGO	Katero?	
NE		

22. Se vam zdi odločitev poiskati pomoč strokovnjaka za ureditev okolice pravilna? Ste mnenja, da se bo investicija obrestovala?

DA

NE – Zakaj ne?

NE BOM ISKAL POMOČI STROKOVNJAKA

23. Ste imeli predstavo o tem, kakšen bo strošek ureditve vašega vrta?

DA DELNO NE

24. Če bi ponovno izbirali stanovanje, kakšen tip bi izbrali?

Samostojna hiša	
Vrstna hiša	
Dvojček	
Atrijska hiša	
Večstanovajska hiša, blok	

Zakaj?

Priloga C

Anketna pola C – namenjena pooblaščenim projektantom krajinske arhitekture

ANKETNA POLA

C

Sem Tina Kuhar, absolventka krajinske arhitekture na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. V diplomski nalogi se ukvarjam z vrtovi ob enodružinskih hišah, zato vas kot pooblaščenega projektanta krajinske arhitekture prosim za pomoč pri izdelavi diplomske naloge z naslovom »**Vrt ob enodružinski hiši: zahteve uporabnikov in ponudba projektantov**«.

Pri projektiranju vrtov ob enodružinskih hišah načrtovalec naleti na različne odzive s strani naročnikov glede zahtev, želja in potreb. Cilj moje naloge je ugotoviti potrebe naročnikov vrtov in opozoriti na morebitna razhajanja med željami naročnikov in ponudniki storitev (projektiranja) in proizvodov za urejanje vrtov.

Anketa je anonimna. Njeni rezultati bodo uporabljeni izključno za potrebe diplomske naloge. Če ste mnjenja, da s katerim od vprašanj preveč posegam v vašo zasebnost, ga, prosim, izpusite.

Anketo mi v priloženi kuverti, prosim, vrnite na moj naslov v roku desetih dni.

Hvala za sodelovanje

ANKETNA POLA C – POOBlašČENI PROJEKTANTI KRAJINSKE ARHITEKTURE**1. Koliko let že projektirate?**

2. Ali delujete kot pooblašČeni inženir krajinske arhitekture? Koliko let?

DA	☐	
NE	☐	

3. Se ukvarjate tudi z načrtovanjem hišnih vrtov?

DA

NE – Zakaj ne?

V primeru, da ste na to vprašanje odgovorili z NE, se vam zahvaljujem za sodelovanje in vas prosim, da mi anketno polo v roku desetih dni v priloženi kuverti z mojim naslovom vrnete po pošti.

4. Koliko projektov ste izdelali za hišni vrt v primerjavi s številom drugih projektov (izraženo v odstotkih)?

Manj kot 5 %	☐
5 %–10 %	☐
10 %–50 %	☐
Več kot 50 %	☐

5. Ali lahko navedete približno število projektov, ki ste jih izdelali za hišni vrt, in koliko od teh jih je bilo izvedenih?

Izdelanih	
Izvedenih	

6. Ste mnenja, da se dovolj ljudi odloči za pomoč strokovnjaka pri urejanju vrta?**DA****NE****7. Ali vedo, kaj želijo imeti na vrtu, ko poiščejo vašo pomoč?****DA****DELNO****NE****8. Ali vedo, kako želijo imeti oblikovan vrt?****DA****NE****9. Ali upoštevajo vaš projekt pri izvedbi?****NE****DA – V CELOTI****DA – DELNO – Koliko?**(izraženo v odstotkih ali deležu)

10. Ali vaši naročniki zahtevajo, da jim izdelate finančni predračun za izdelavo in izvedbo projekta?

Za projekt

DA

NE

Za izvedbo

DA

NE

11. Se vam zdi, da imajo ljudje predstavo o tem, kakšen je strošek ureditve vrta?

DA

DELNO

NE

12. Ste mnenja, da je ponudbe storitev projektiranja okolice hiše na trgu dovolj ali premalo (projektiranje)?

DOVOLJ

PREMALO

13. Ste zadovoljni s ponudbo, ki jo na trgu ponujajo izvajalci urejanja hišnih vrtov (izvedba)?

DA

NE

14. Ste zadovoljni z izvedbami svojih projektov?

DA

NE – Zakaj ne?

15. Ali ste zadovoljni s ponudbo navedenih gradiv na našem tržišču? Se vam zdi njihova izvedba dobra ali slaba?

	PONUDBA		IZVEDBA	
	DA	NE	dobra	slaba
Rastlinski material				
Tlaki				
Ograje				
Nadstreški in pergole				
Zalivalni sistemi				
Travišča				
Bazeni in vodni motivi				
Razsvetljava				
Igrala				
Drugo:				
–				
–				
–				

Komentar:

16. Ali ste zadovoljni s ponudbo in kakovostjo revij in knjig o hišnih vrtovih na našem tržišču?

PONUDBA

DA**NE** – Zakaj ne?

KAKOVOST

DA**NE** – Zakaj ne

17. Ali ste redno naročeni na katero od revij o vrtu?

DA	Vrtnar	
	Rože in vrt	
	Moj mali svet	
	Moj lepi vrt	
	Gaia	
DRUGO	Katero?	
NE		

Priloga D

Rezultati anket v obliki grafov in preglednic

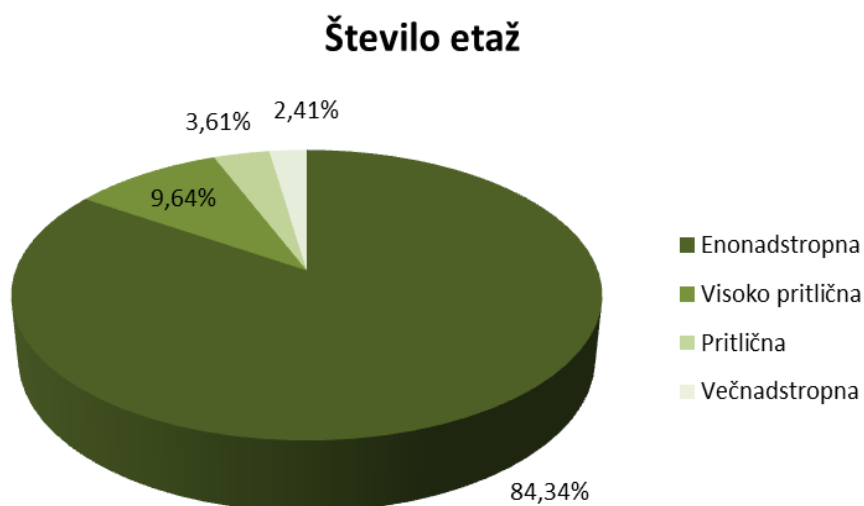
ANKETNA POLA A – LASTNIKI ENODRUŽINSKIH HIŠ Z ŽE OBSTOJEČIM VRTOM

PRVI DEL – PODATKI O HIŠI IN STANOVALCIH:

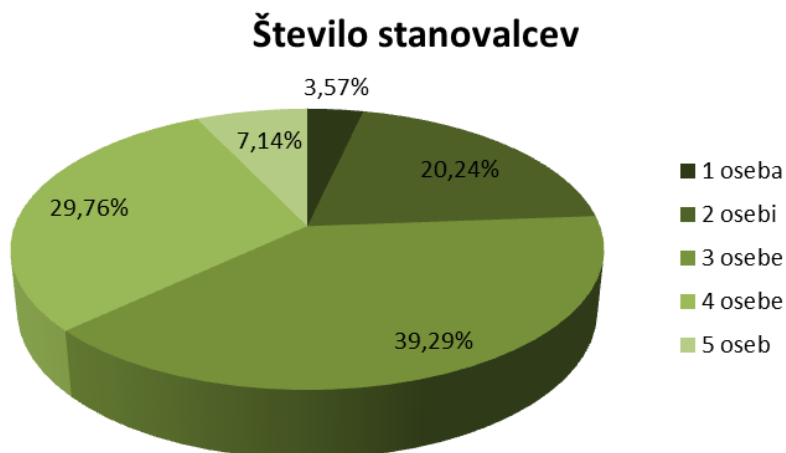
1. Vrsta enodružinske hiše?

2. Število etaž v hiši?

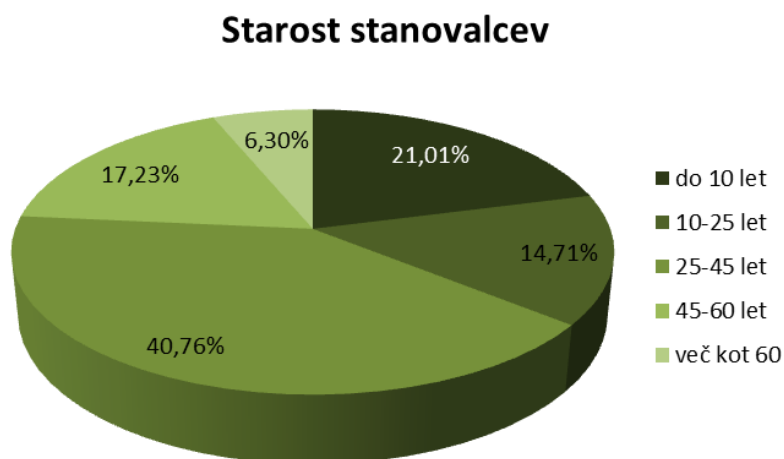

3. Število stanovalcev?

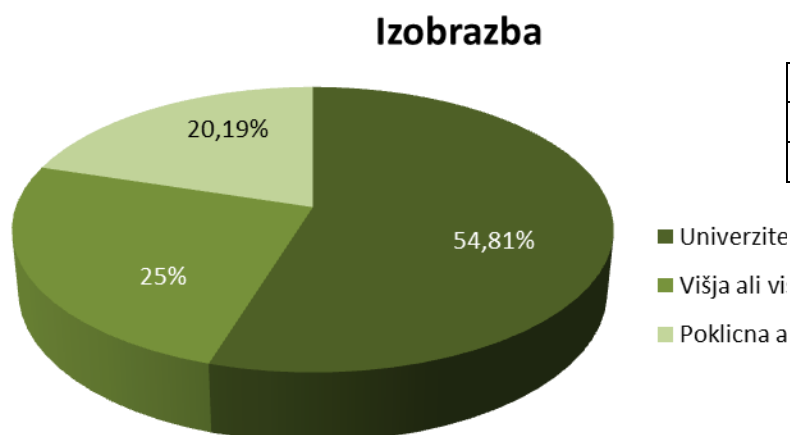
1 oseba	3,57 %
2 osebi	20,24 %
3 osebe	39,29 %
4 osebe	29,76 %
5 oseb	7,14 %

4. Starost stanovalcev?

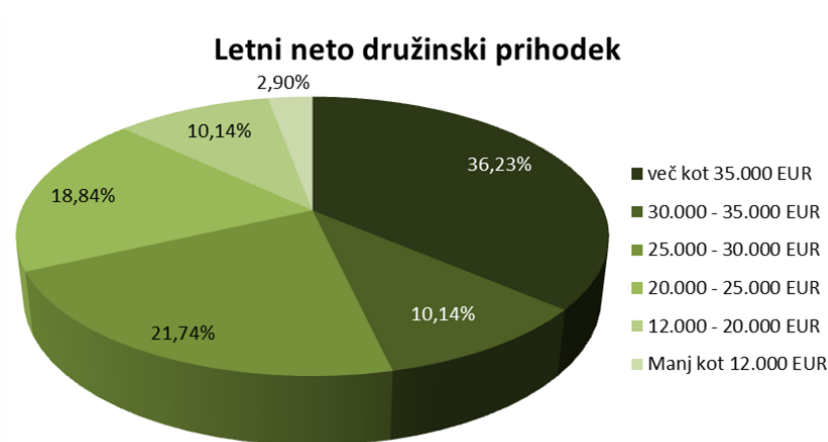
Do 10 let	21,01 %
10–25 let	14,71 %
25–45 let	40,76 %
45–60 let	17,23 %
Več kot 60 let	6,30 %

5. Izobrazba lastnikov?

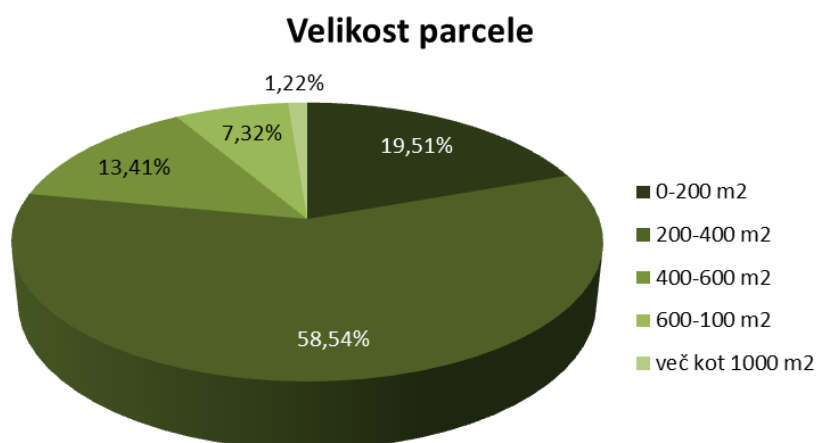
Univerzitetna, mag., dr.	54,81 %
Višja ali visoka	25,00 %
Poklicna ali srednja	20,19 %

6. Letni neto družinski prihodek (na gospodinjstvo)?

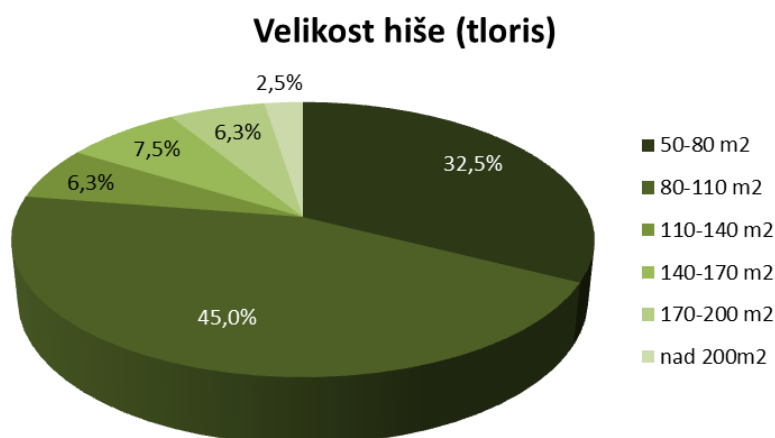
Več kot 35.000 EUR	36,23 %
30.000–35.000 EUR	10,14 %
25.000–30.000 EUR	21,74 %
20.000–25.000 EUR	18,84 %
12.000–20.000 EUR	10,14 %
Manj kot 12.000 EUR	2,90 %

7. Velikost parcele v m²?

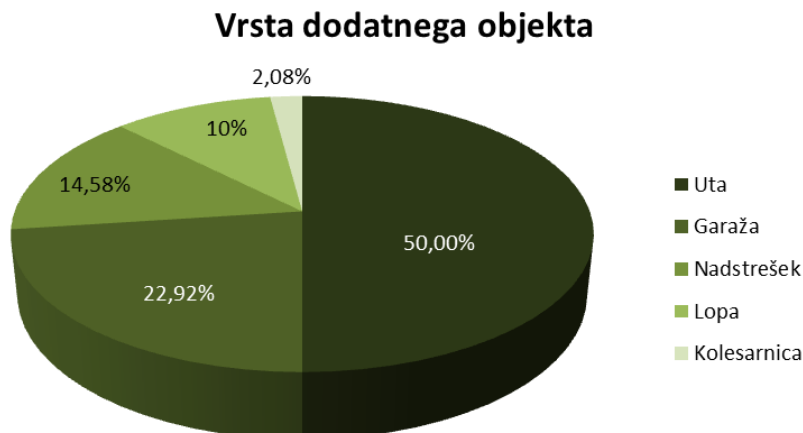
0–200 m ²	19,51 %
200–400 m ²	58,54 %
400–600 m ²	13,41 %
600–1000 m ²	7,32 %
več kot 1000 m ²	1,22 %

8. Tlorisna velikost hiše v m² (kolikšno površino parcele pokriva hiša)?

50–80 m ²	32,5 %
80–110 m ²	45,0 %
110–140 m ²	6,3 %
140–170 m ²	7,5 %
170–200 m ²	6,3 %
nad 200 m ²	2,5 %

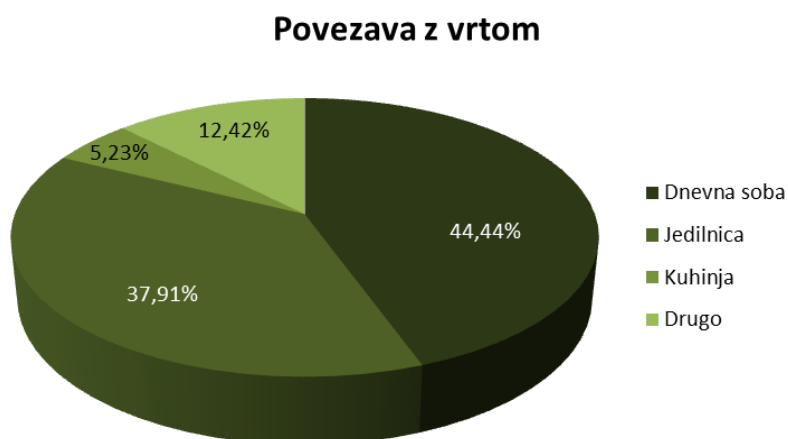
9. Dodatni objekti na parceli (gospodarska poslopja, garaže, ute ipd.)?

Uta	50,00 %
Garaža	22,92 %
Nadstrešek	14,58 %
Lopa	10,42 %
Kolesarnica	2,08 %

10. Povezanost hiše z vrtom.

A. Kateri stanovanjski prostor ima vrata na vrt?

Dnevna soba	44,44 %
Jedilnica	37,91 %
Kuhinja	5,23 %
Drugo	12,42 %

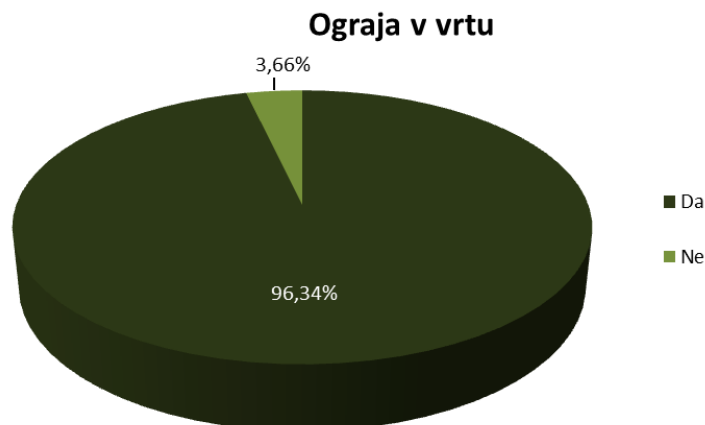
B. Če je povezava, kakšna je?

Brez višinskih razlik	91,57 %
Povezava s stopnicami	8,43 %

11. Ograja na vrtu?

A. Ali je vrt ograjen?

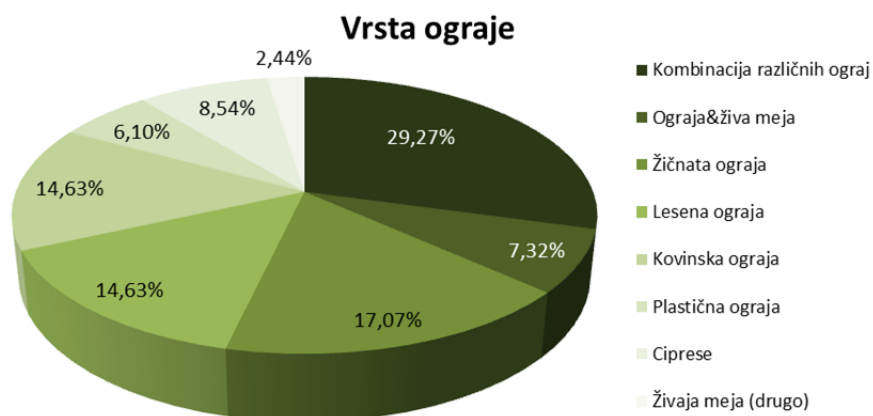
Da	96,34 %
Ne	3,66 %

B. Če je vrt ograjen, kako je ograjen?

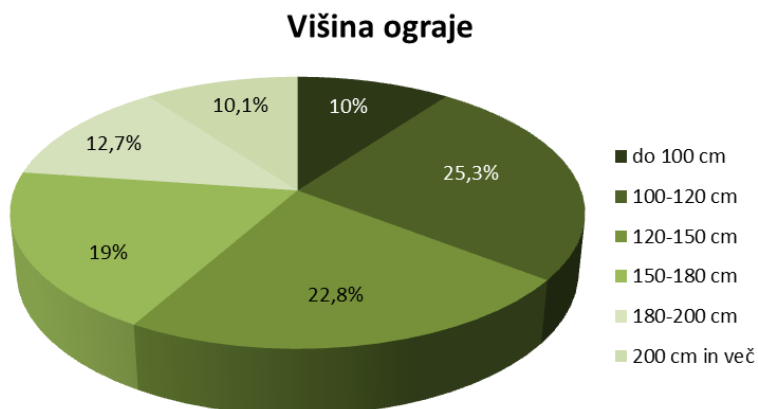

V celoti	78,21 %
Bivalni del (ob terasi)	19,23 %
Bivalni del (ob terasi) in predvrt (uvoz, parkirišče)	2,56 %

C. Iz kakšnega materiala je ograja?

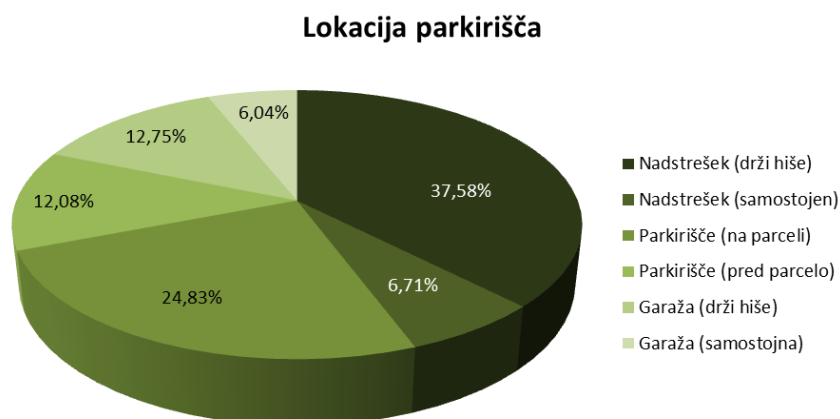

D. Višina ograje v centimetrih?

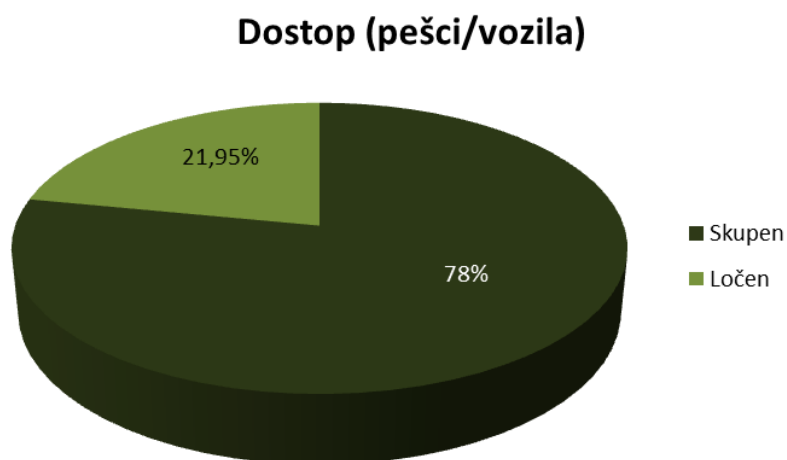
do 100 cm	10,1 %
100–120 cm	25,3 %
120–150 cm	22,8 %
150–180 cm	19,0 %
180–200 cm	12,7 %
200 cm in več	10,1 %

12. Kako je na parceli urejeno parkiranje?

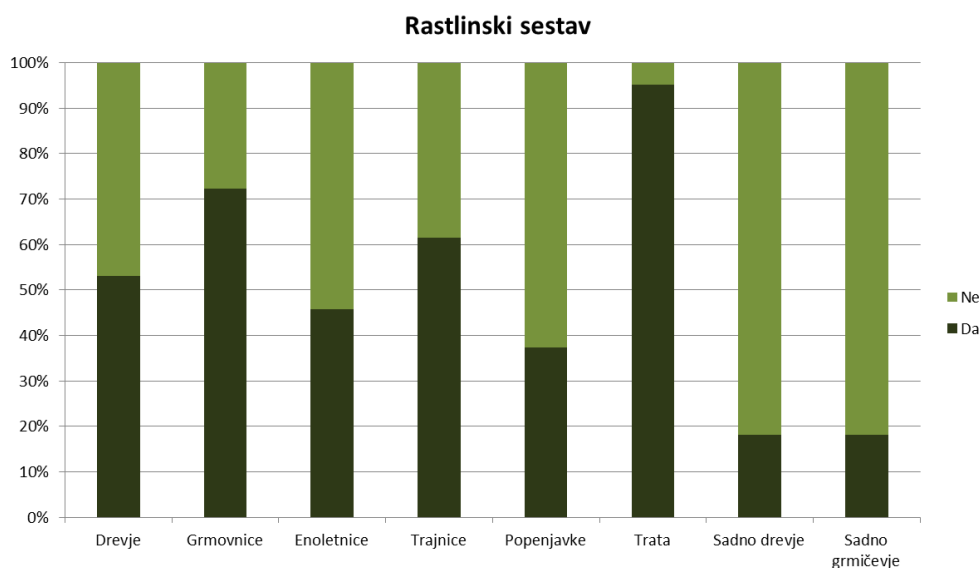
Nadstrešek (drži se hiše)	37,58 %
Nadstrešek (samostojen)	6,71 %
Parkirišče (na parceli)	24,83 %
Parkirišče (pred parcelo)	12,08 %
Garaža (drži se hiše)	12,75 %
Garaža (samostojna)	6,04 %

13. Dostop za pešce in vozila?

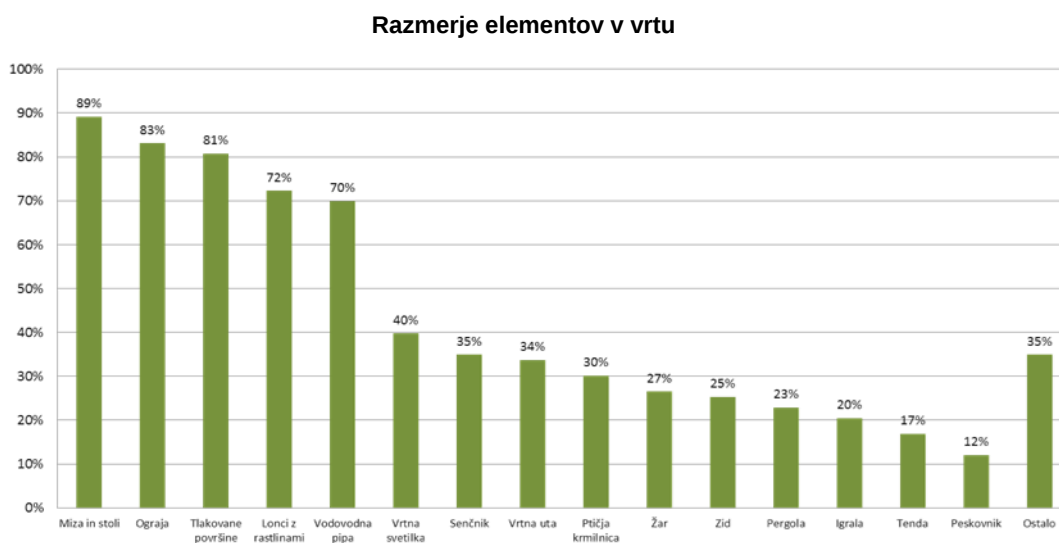
Skupen	78,05 %
Ločen	21,95 %

14. Rastlinski sestav.

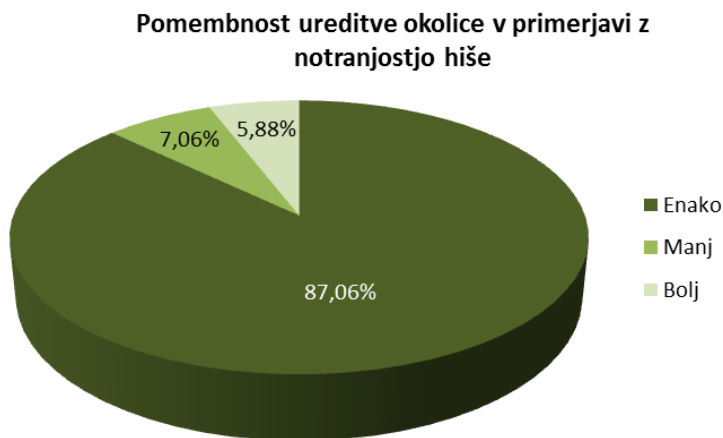
	Da	Ne
Drevje	53,01 %	46,99 %
Grmovnice	72,29 %	27,71 %
Enoletnice	45,78 %	54,22 %
Trajnice	61,45 %	38,55 %
Popenjavke	37,35 %	62,65 %
Trata	95,18 %	4,82 %
Sadno drevje	18,07 %	81,93 %
Sadno grmičevje	18,07 %	81,93 %

15. Posamezni elementi na vrtu?

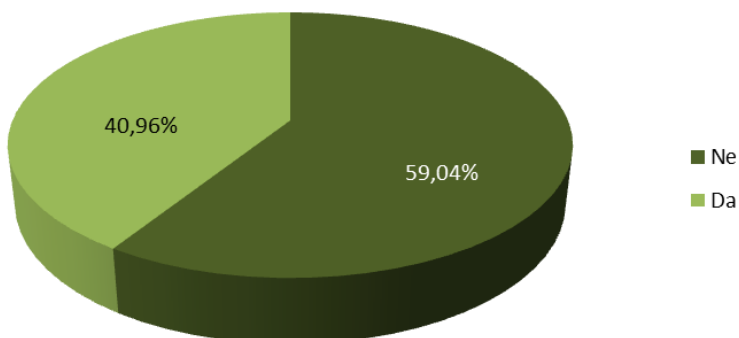
DRUGI DEL – VPRAŠALNIK

1. Kako pomembna je za vas ureditev okolice hiše v primerjavi z ureditvijo njene notranjosti?

2. Ali ste ob začetku investicije gradnje hiše že predvideli stroške ureditve vrta?

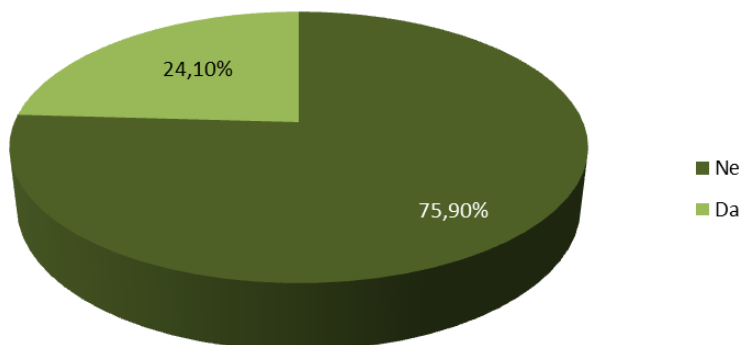
Predvideni stroški za ureditev okolice

Ne	59,04 %
Da	40,96 %

3. Se vam zdi strošek ureditve vrta velik v primerjavi z vrednostjo druge gradnje?

Strošek ureditve vrta velik v primerjavi z ostalo gradnjo

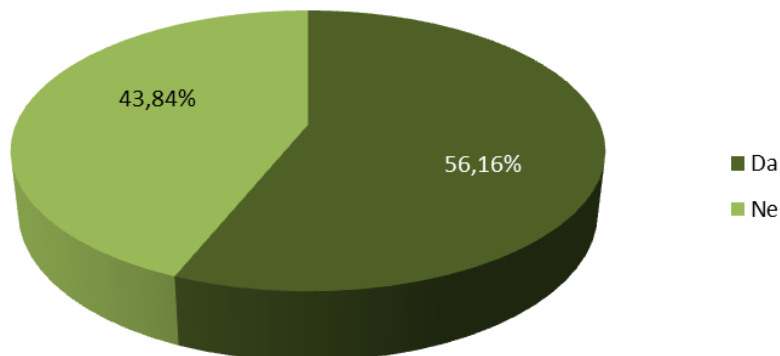

Ne	75,90 %
Da	24,10 %

4. Ste zadovoljni s ponudbo storitev projektiranja okolice hiše na trgu (projektiranje)?

Zadovoljstvo s ponudbo projektiranja

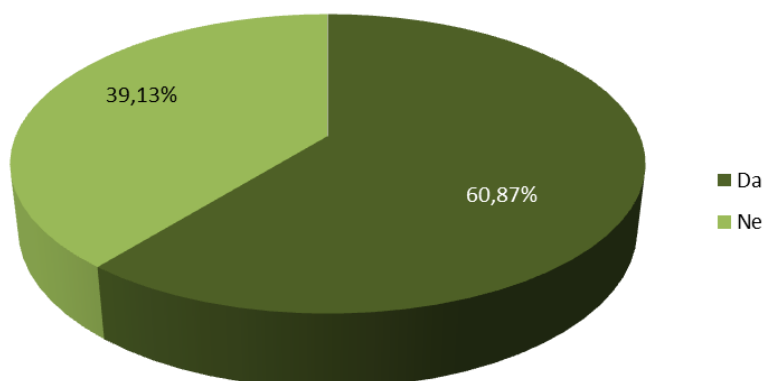
Da	56,16 %
Ne	43,84 %

5. Ste zadovoljni s ponudbo storitev izvajalcev urejanja okolice hiše na trgu (izvedba)?

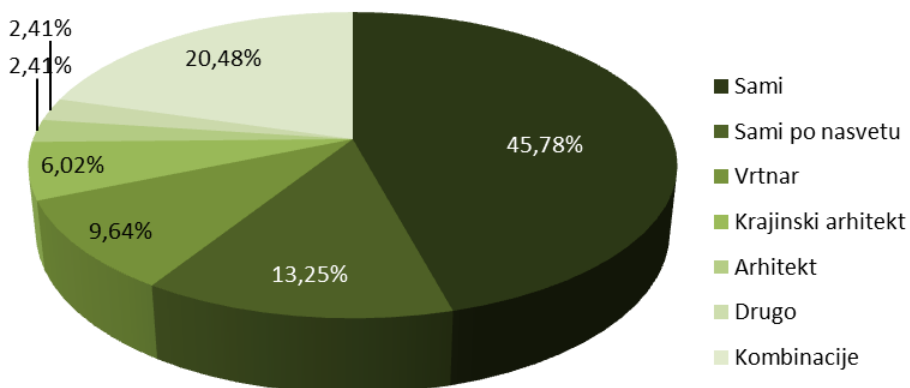
Zadovoljstvo s ponudbo izvajalcev

Da	60,87 %
Ne	39,13 %

6. Kdo vam je načrtoval vrt?

Načrtovanje vrta

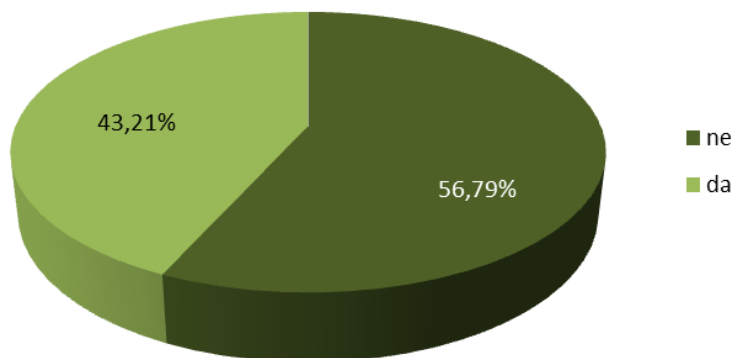

Sami	45,78 %
Sami po nasvetu	13,25 %
Vrtnar	9,64 %
Krajinski arhitekt	6,02 %
Arhitekt	2,41 %
Drugo	2,41 %
Kombinacije	20,48 %

7. Če ste imeli načrt (projekt) za ureditev okolice hiše, kdo ga je izdelal?

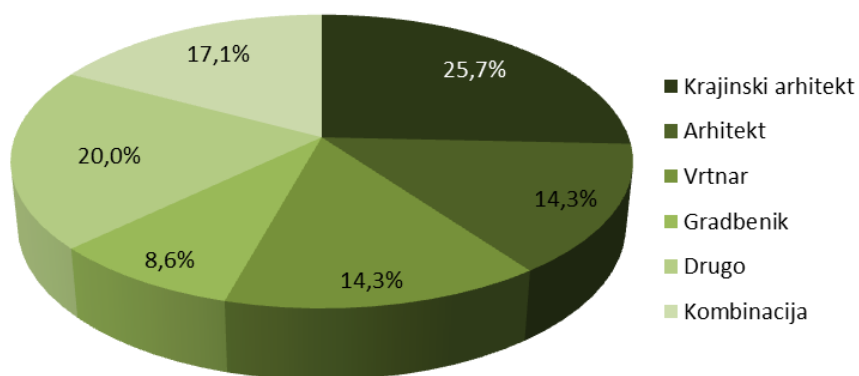
Izdelava načrta

Ne	56,79 %
Da	43,21 %

Kdo je izdelal načrt?

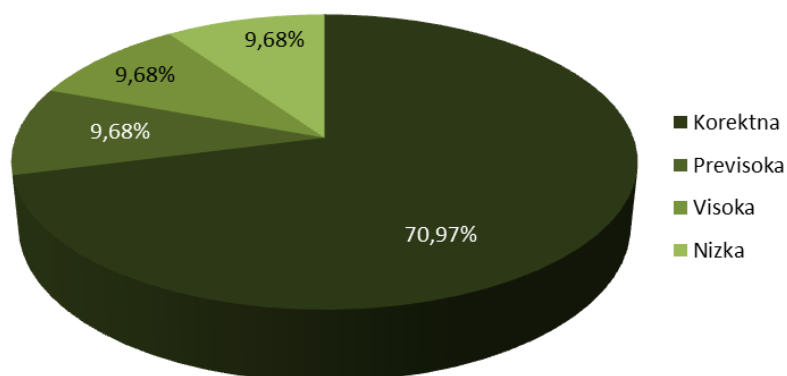
Krajinski arhitekt	25,7 %
Arhitekt	14,3 %
Vrtnar	14,3 %
Gradbenik	8,6 %
Drugo	20,0 %
Kombinacija	17,1 %

8. Kakšna je bila po vašem mnenju cena načrta (projekta)?

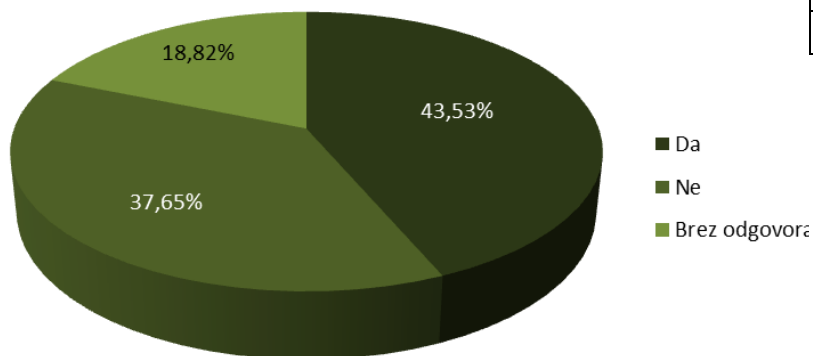
Cena načrta

Korektna	70,97 %
Previsoka	9,68 %
Visoka	9,68 %
Nizka	9,68 %

9. Ali ste izvedli ureditev okolice hiše po načrtu?

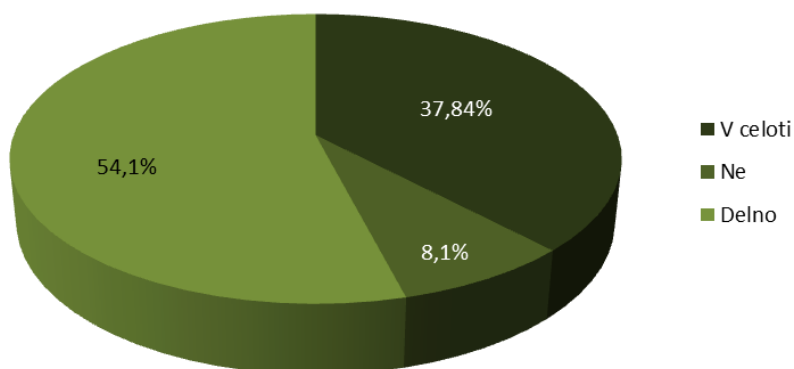
Izvedba po načrtu

Da	43,53 %
Ne	37,65 %
Brez odgovora	18,82 %

10. Ste upoštevali nasvete strokovnjaka, ki vam je načrtoval vrt?

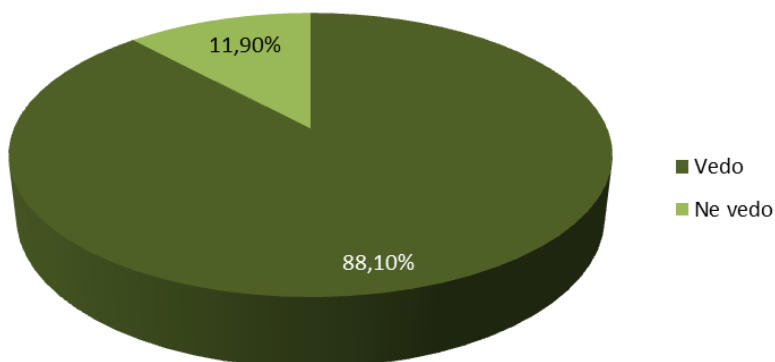
Upoštevanje nasvete strokovnjaka

V celoti	37,8 %
Ne	8,1 %
Delno	54,1 %

11. Ste vedeli, kaj želite imeti na vrtu?

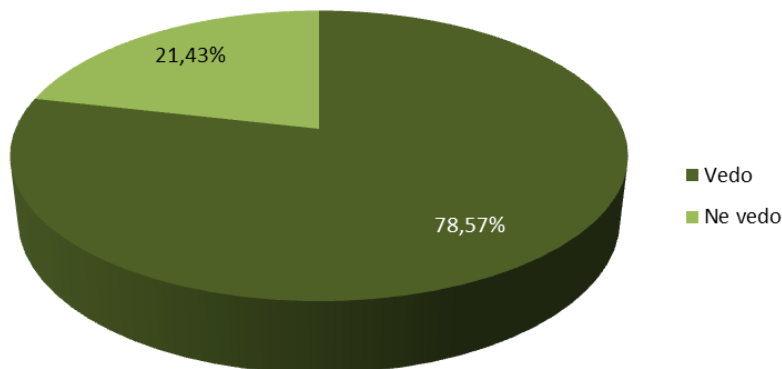
Kaj želi imeti v vrtu

Vedo	88,10 %
Ne vedo	11,90 %

12. Ste vedeli, kako želite imeti oblikovan vrt?

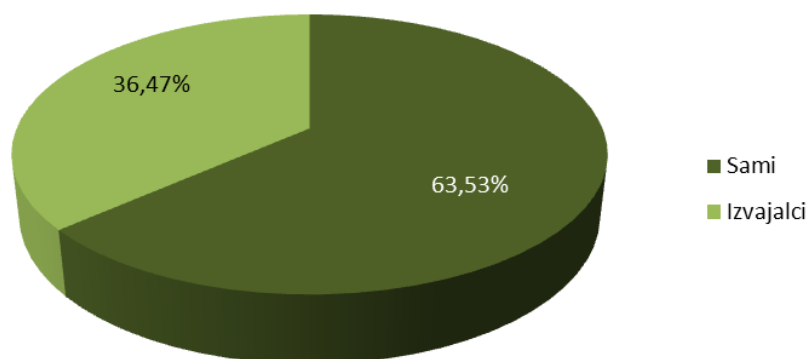
Kako želijo imeti oblikovan vrt

Vedo	78,57 %
Ne vedo	21,43 %

13. Kdo vam je izvedel, zasadil vrt?

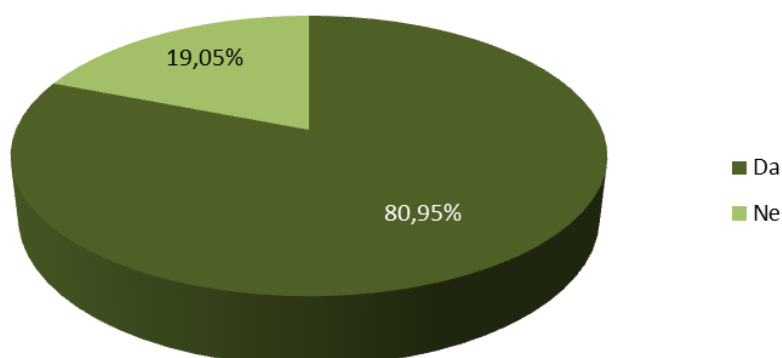
Kdo je izdelal, zasadil vrt?

Sami	63,53 %
Izvajalci	36,47 %

14. Ste zadovoljni z izvedbo vrta?

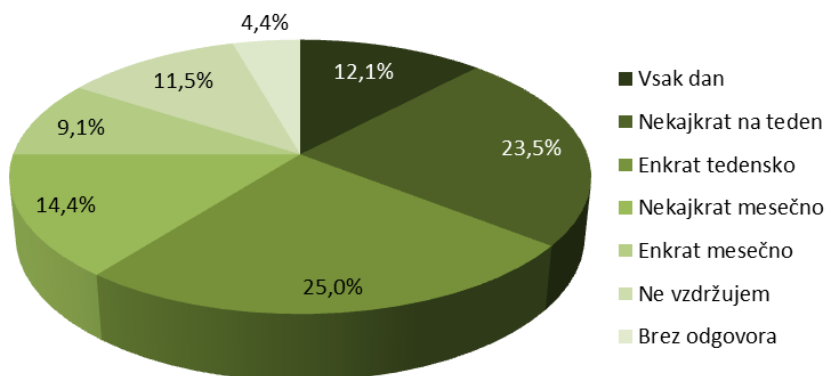
Zadovoljstvo z izvedbo vrta

Da	80,95 %
Ne	19,05 %

15. Koliko časa povprečno namenite vzdrževanju vrta?

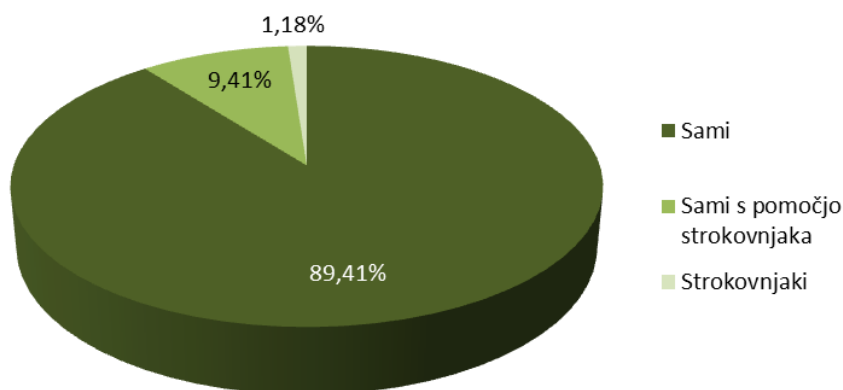
Frekvenca vzdrževanja vrta

Vsak dan	12,1 %
Nekajkrat na teden	23,5 %
Enkrat tedensko	25,0 %
Nekajkrat mesečno	14,4 %
Enkrat mesečno	9,1 %
Ne vzdržujem	11,5 %
Brez odgovora	4,4 %

16. Kdo vzdržuje vrt?

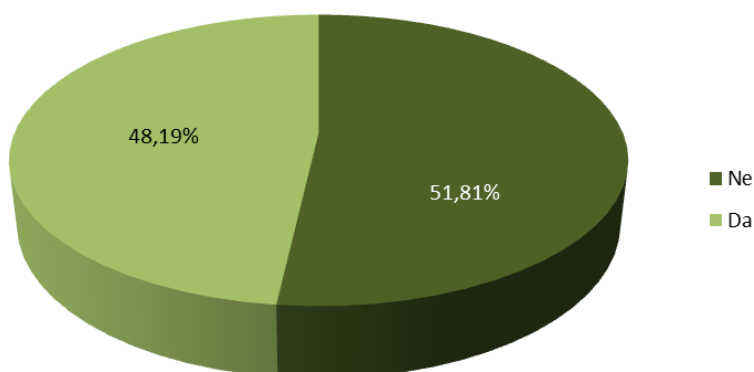
Kdo vzdržuje vrt?

Sami	89,41 %
Sami s pomočjo strokovnjaka	9,41 %
Strokovnjaki	1,18 %

17. Ali ste uredili celoten vrt naenkrat?

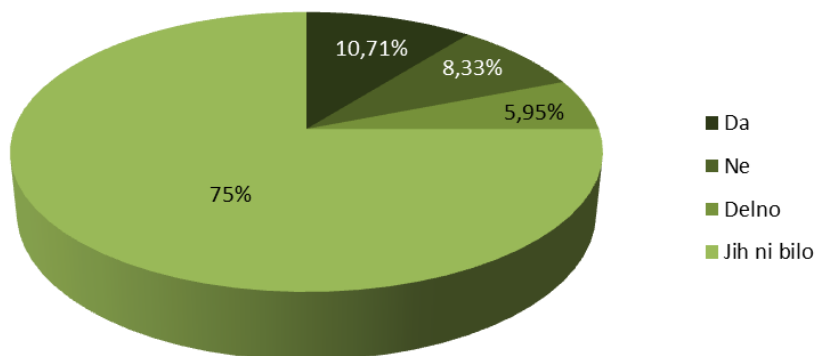
Ureditev vrta naenkrat

Ne	51,81 %
Da	48,19 %

18. Ali ste drevje in druge rastline, ki so že bili na parceli, ohranili in vključili v svoj vrt?

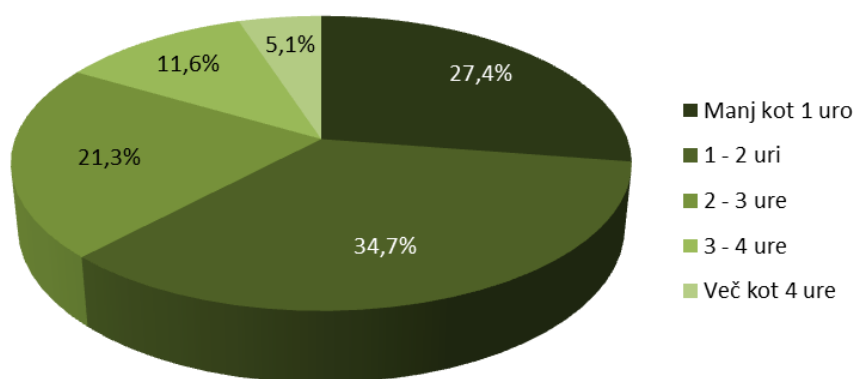
Ohranitev obstoječih dreves in rastlin

Da	10,71 %
Ne	8,33 %
Delno	5,95 %
Jih ni bilo	75,00 %

19. Koliko časa preživite na vrtu?

Preživljanje časa na vrtu

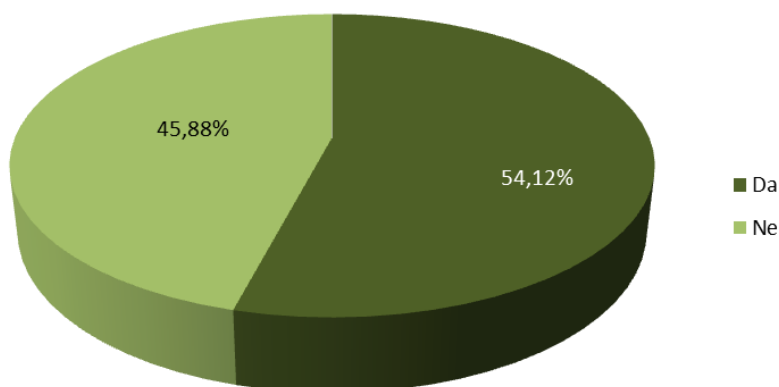

Manj kot 1 uro	27,4 %
1-2 uri	34,7 %
2-3 ure	21,3 %
3-4 ure	11,6 %
4-5 ur	2,5 %
Več kot 5 ur	2,5 %

20. Kaj delate na vrtu ob prostem času? – opisni odgovori

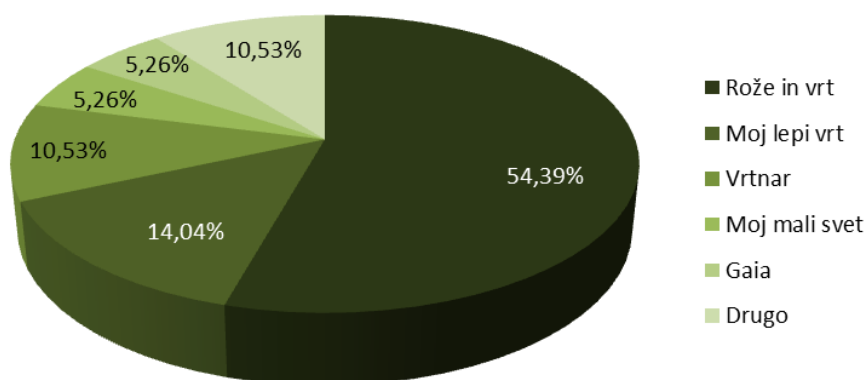
21. Ali prebirate kakšno revijo o vrtovih?

Prebiranje revij o vrtovih

Da	54,12 %
Ne	45,88 %

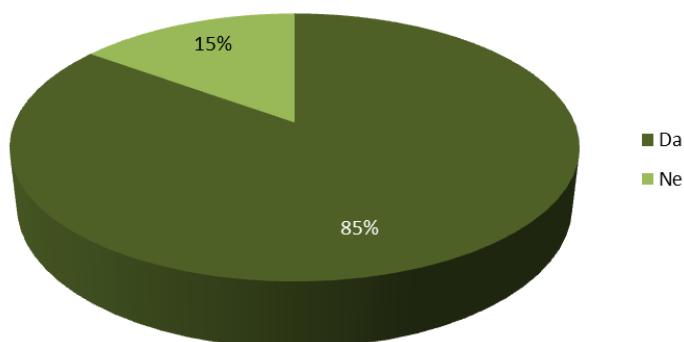
Katere revije berejo?

Rože in vrt	54,39 %
Moj lepi vrt	14,04 %
Vrtnar	10,53 %
Moj mali svet	5,26 %
Gaia	5,26 %
Drugo	10,53 %

22. Se vam zdi odločitev, da ste poiskali pomoč strokovnjaka, pravilna? Se je investicija ureditve vrta obrestovala?

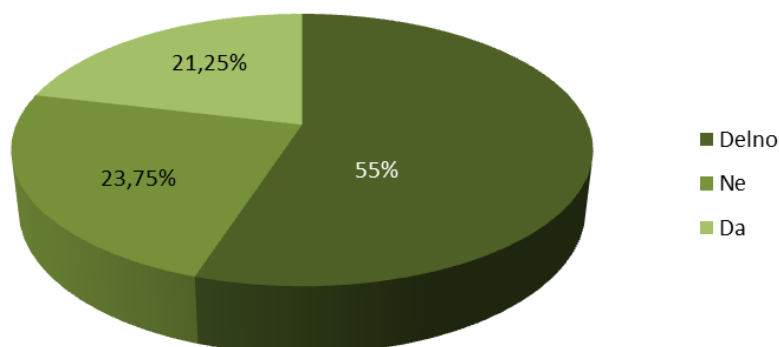
Odločitev za pomoč strokovnjaka je bila pravilna

Da	85 %
Ne	15 %

23. Ste imeli predstavbo o tem, kakšen bo strošek ureditve vašega vrta?

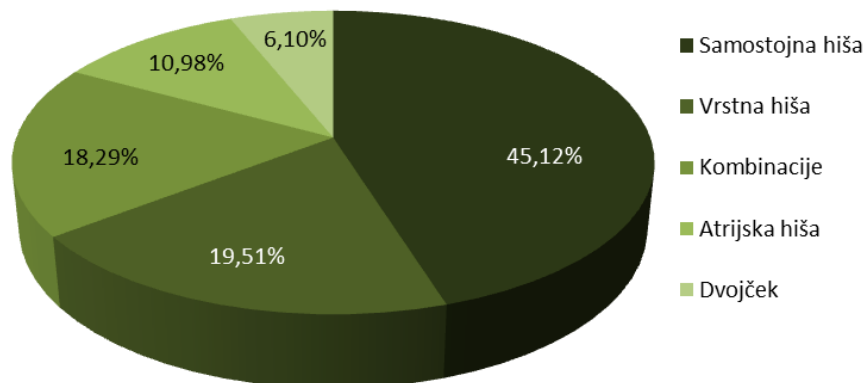
Predstava o strošku ureditve vrta

Delno	55,00 %
Ne	23,75 %
Da	21,25 %

24. Če bi ponovno izbirali stanovanje, kakšen tip bi izbrali?

Ponovna izbira hiše

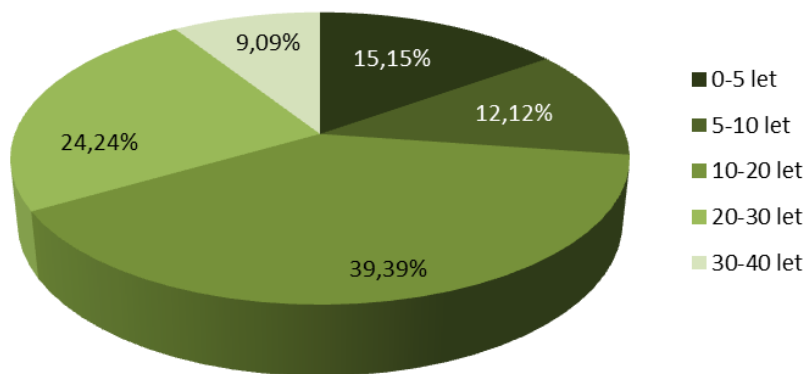

Samostojna hiša	45,12 %
Vrstna hiša	19,51 %
Kombinacije	18,29 %
Atrijska hiša	10,98 %
Dvojček	6,10 %
Večstanovanjska hiša, blok	0,00 %

ANKETNA POLA C – POOBlašČENI PROJEKTANTI KRAJINSKE ARHITEKTURE

1. Koliko let že projektirate?

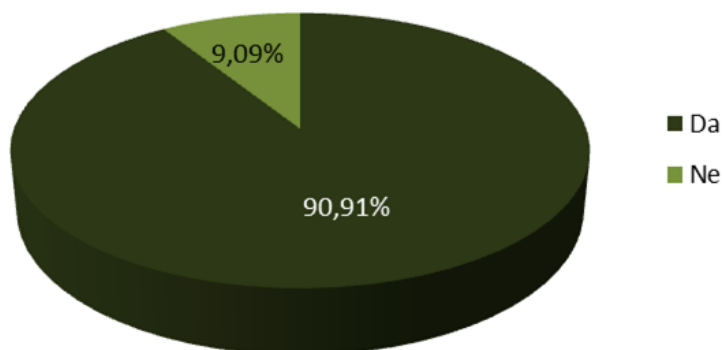
Leta projektiranja

0–5 let	15,15 %
5–10 let	12,12 %
10–20 let	39,39 %
20–30 let	24,24 %
30–40 let	9,09 %

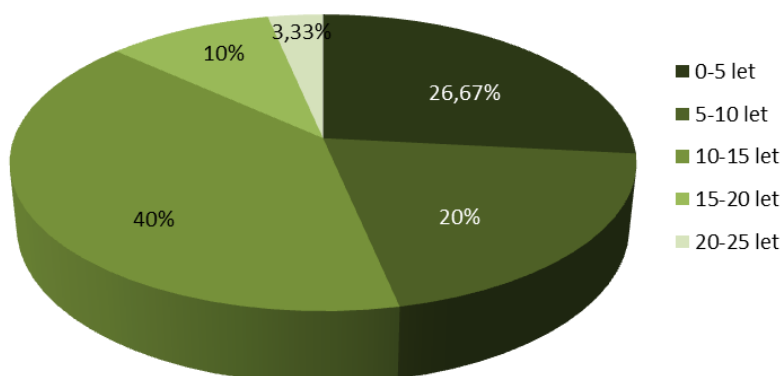
2. Ali delujete kot pooblašČeni inženir krajinske arhitekture? Koliko let?

Delujem kot pooblašČeni inženir K.A.

Da	90,9 %
Ne	9,1 %

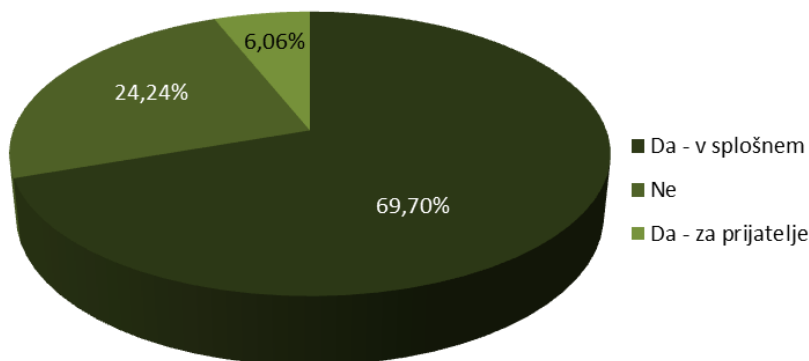
Leta delovanja kot pooblašČeni inženir K.A.

0–5 let	26,67 %
5–10 let	20,00 %
10–15 let	40,00 %
15–20 let	10,00 %
20–25 let	3,33 %

3. Se ukvarjate tudi z načrtovanjem hišnih vrtov?

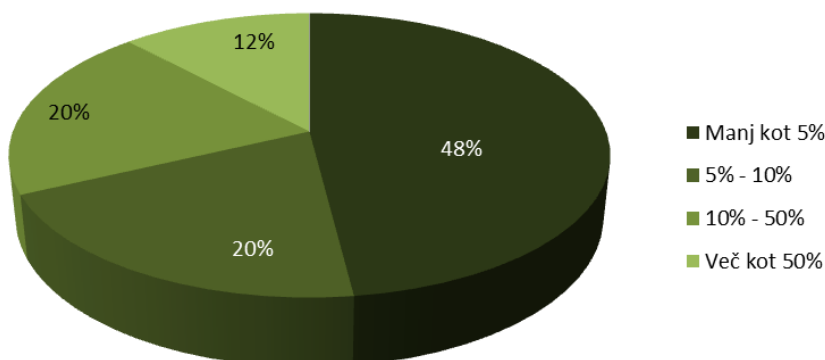
Ukvarjanje z načrtovanjem hišnih vrtov

Da – v splošnem	69,70 %
Ne	24,24 %
Da – za prijatelje	6,06 %

4. Koliko projektov ste izdelali za hišni vrt v primerjavi s številom drugih projektov (izraženo v odstotkih)?

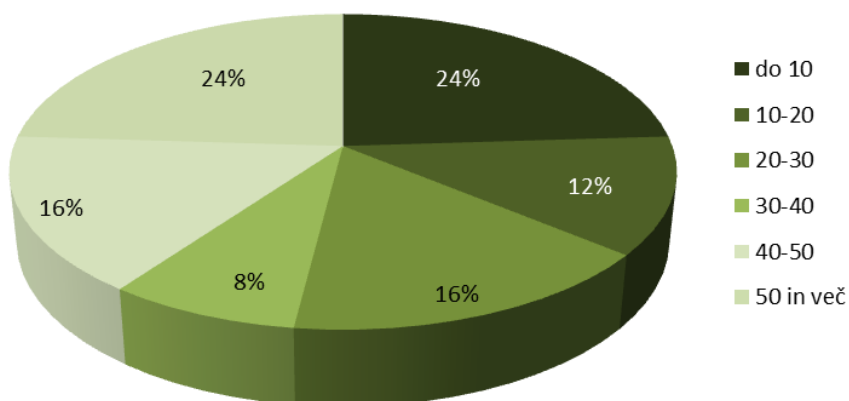
Število projektov za hišni vrt v primerjavi z ostalimi projekti

Manj kot 5 %	48 %
5 %-10 %	20 %
10 %-50 %	20 %
Več kot 50 %	12 %

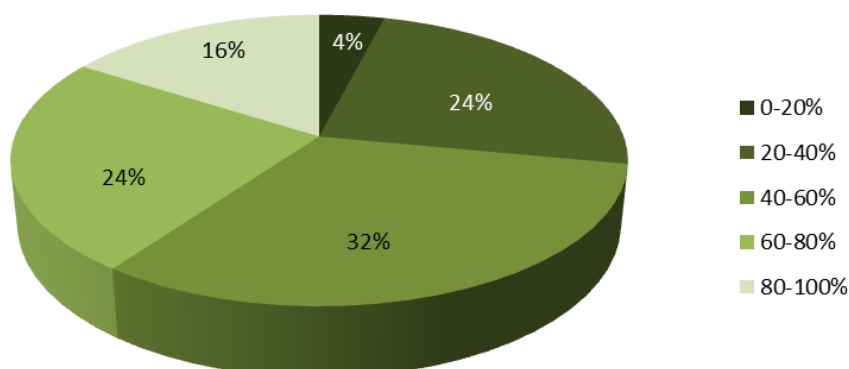
5. Ali lahko navedete približno število projektov, ki ste jih izdelali za hišni vrt, in koliko od teh jih je bilo izvedenih?

Število izdelanih projektov

do 10	24 %
10-20	12 %
20-30	16 %
30-40	8 %
40-50	16 %
50 in več	24 %

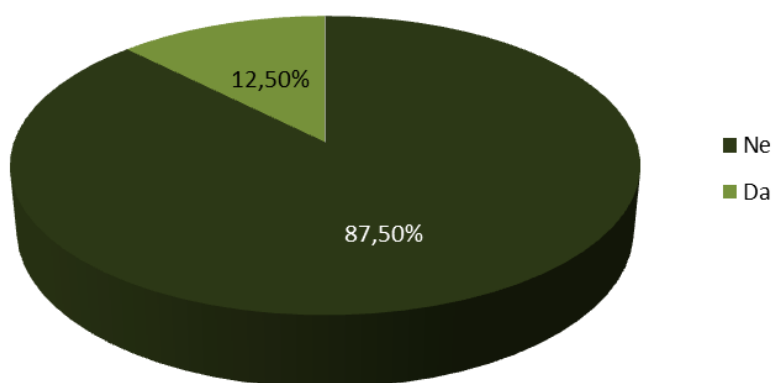
Izvedeni projekti

0-20 %	4 %
20-40 %	24 %
40-60 %	32 %
60-80 %	24 %
80-100 %	16 %

6. Ste mnenja, da se dovolj ljudi odloči za pomoč strokovnjaka pri urejanju vrta?

Pomoč strokovnjaka pri urejanju vrta

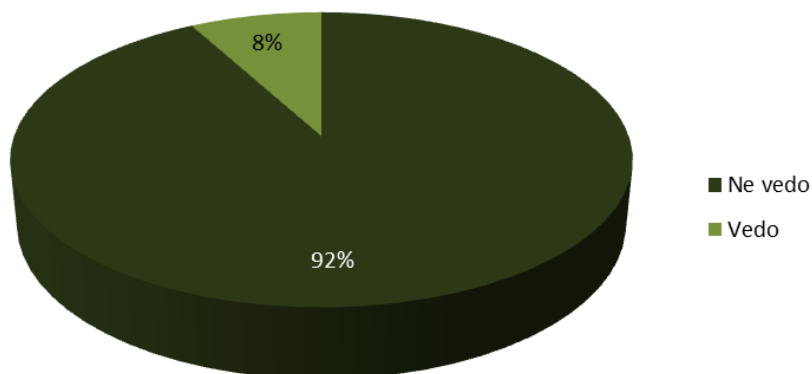
Ne	87,50 %
Da	12,50 %

7. Ali vedo, kaj želijo imeti na vrtu, ko poiščejo vašo pomoč?

Vseh 25 anketirancev je odgovorilo, da naročniki DELNO vedo, kaj želijo imeti na vrtu, ko poiščejo njihovo pomoč.

8. Ali vedo, kako želijo imeti oblikovan vrt?

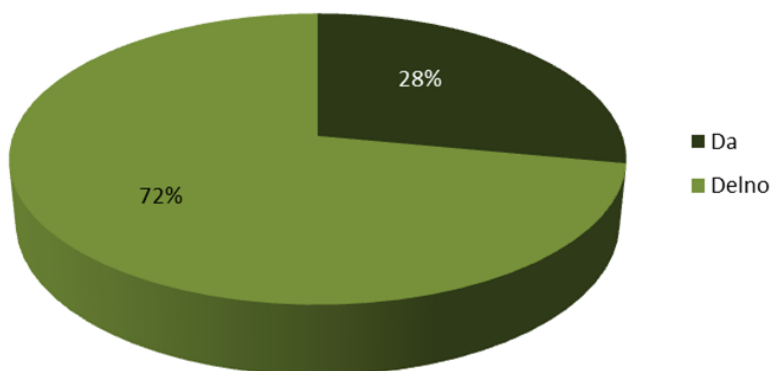
Želje glede oblikovanja vrta

Ne vedo	92,00 %
Vedo	8,00 %

9. Ali upoštevajo vaš projekt pri izvedbi?

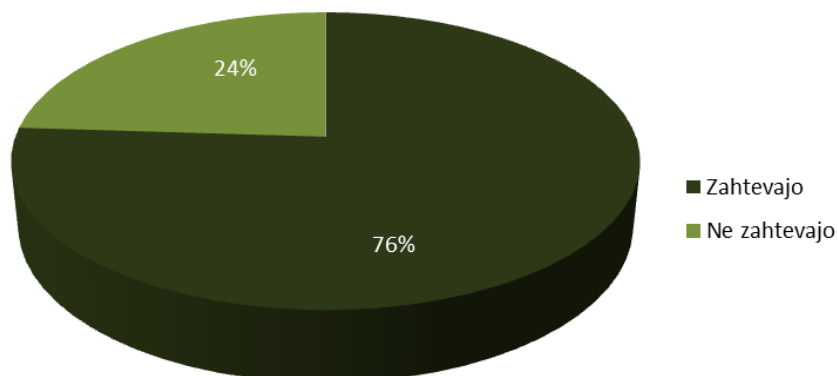
Upoštevanje projekta pri izvedbi

Da	28,00 %
Delno	72,00 %
Ne	0,00 %

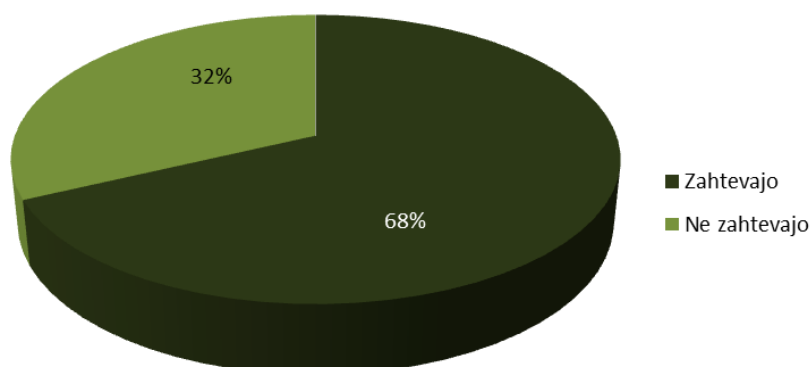
10. Ali vaši naročniki zahtevajo, da jim izdelate finančni predračun za izdelavo in izvedbo projekta?

Izdelava projekta - finančni predračun

Zahtevajo	76,00 %
Ne zahtevajo	24,00 %

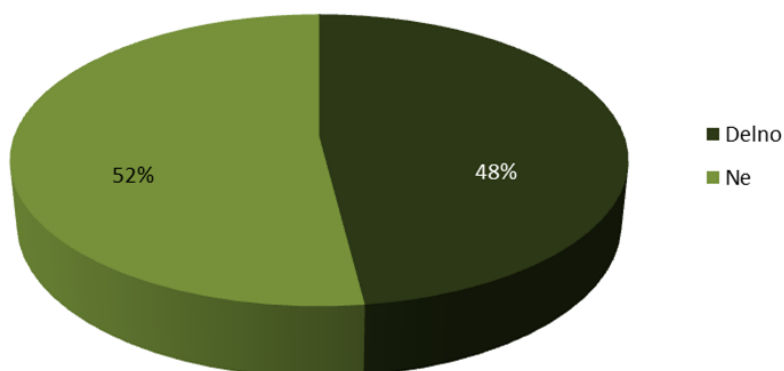
Izvedba projekta - finančni predračun

Zahtevajo	68,00 %
Ne zahtevajo	32,00 %

11. Se vam zdi, da imajo ljudje predstavo o tem, kakšen je strošek ureditve vrta?

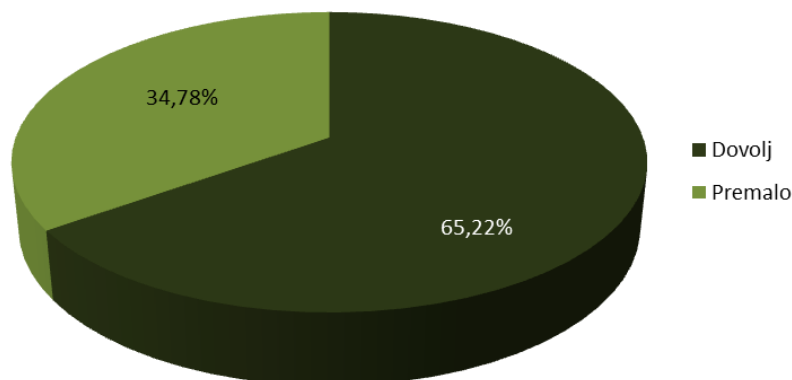
Predstava o strošku ureditve vrta

Da	0,00 %
Delno	48,00 %
Ne	52,00 %

12. Ste mnenja, da je ponudbe storitev projektiranja okolice hiše na trgu dovolj ali premalo (projektiranje)?

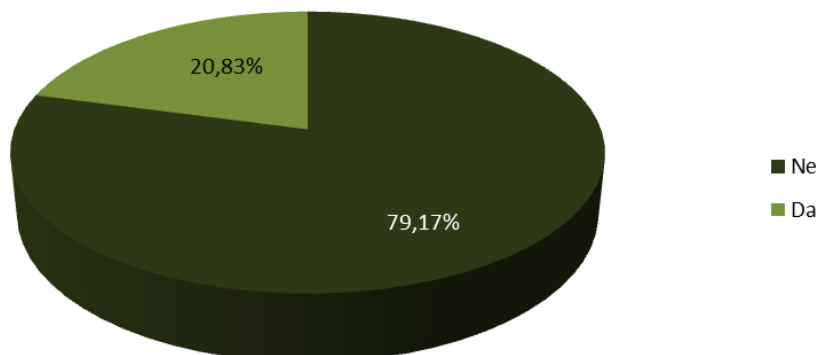
Ponudbe storitev projektiranja

Dovolj	65,22 %
Premalo	34,78 %

13. Ste zadovoljni s ponudbo, ki jo na trgu ponujajo izvajalci urejanja hišnih vrtov (izvedba)?

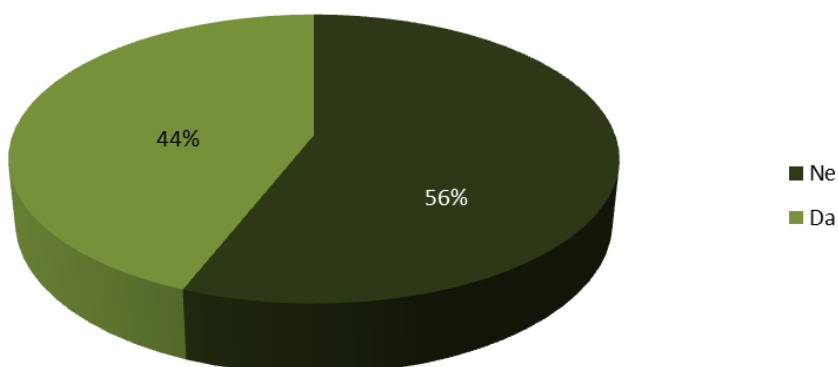
Zadovoljstvo s ponudbo izvajalcev

Da	20,83 %
Ne	79,17 %

14. Ste zadovoljni z izvedbami svojih projektov?

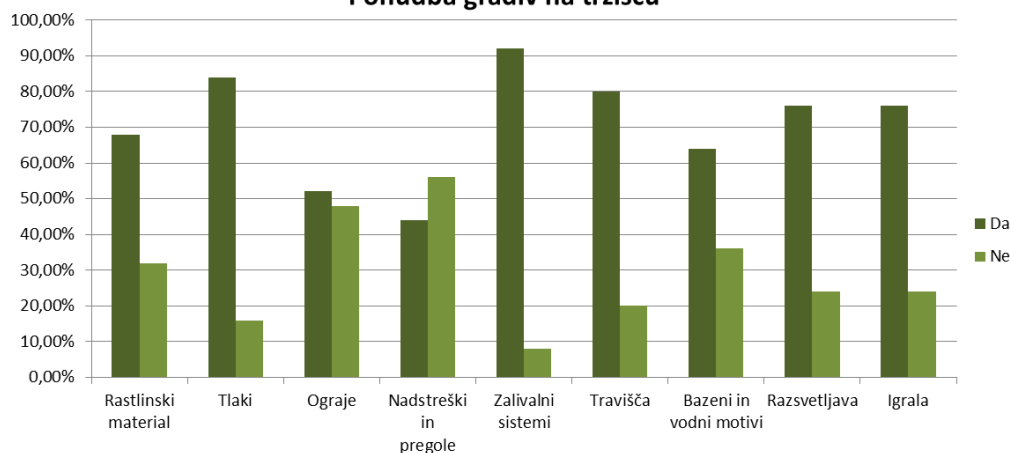
Zadovoljstvo z izvedbo lastnih projektov

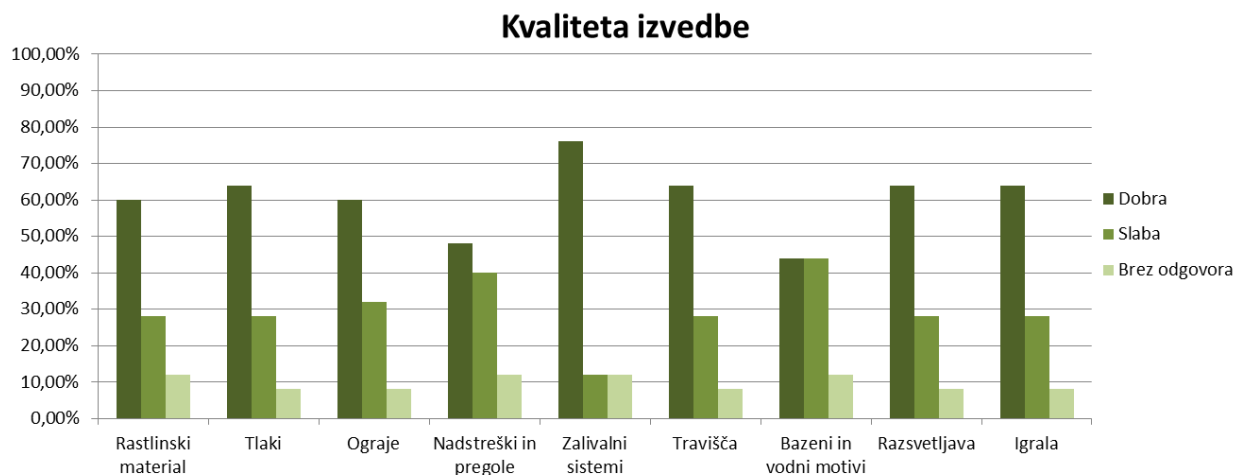

Ne	56 %
Da	44 %

15. Ali ste zadovoljni s ponudbo navedenih gradiv na našem tržišču? Se vam zdi njihova izvedba dobra ali slaba?

Ponudba gradiv na tržišču

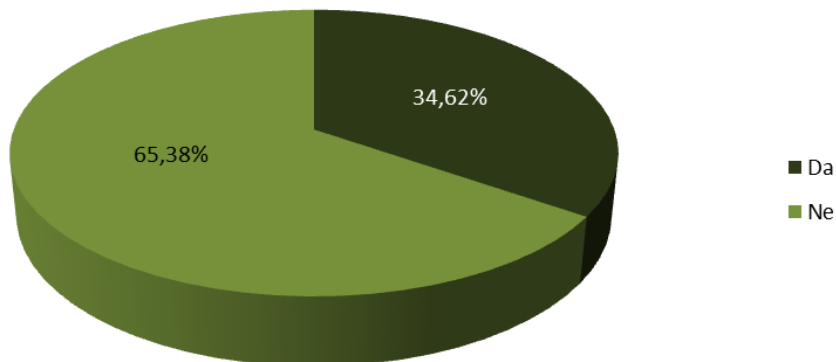
16. Ali ste zadovoljni s ponudbo in kakovostjo revij in knjig o hišnih vrtovih na našem tržišču?

17. Ali ste redno naročeni na katero od revij o vrtu?

Ali ste redno naročeni na revije o vrtu?

Da	34,62 %
Ne	65,38 %

Na katere revije ste naročeni?

Tuje revije	66,67 %
Moj mali svet	33,33 %
Vrtnar	22,22 %
Rože in vrt	11,11 %
Naš dom	11,11 %
Gaia	11,11 %
Hiše	11,11 %

